

8. INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF EDUCATION AND VALUES (ISOEVA)

(8. ULUSLARARASI EĞİTİM VE DEĞERLER SEMPOZYUMU)

ISBN: 978-625-98862-6-8

17-20 Ekim 2024

17-20 October 2024

Girne/KKTC

ÖZET KİTABI (SYMPOSIUM PROCEEDINGS)

korint
YAYINCILIK

ONUR KURULU

Prof. Dr. Yadigar İZMİRLİ (Kıbrıs İlim Üniversitesi Rektörü, KKTC)

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi)

Doç. Dr. Tuğrul GÜNAY (Kıbrıs İlim Üniversitesi, KKTC)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Erdal GÜRYAY (Kıbrıs İlim Üniversitesi, KKTC)

Prof. Dr. Kubilay YAZICI (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Miguel GONÇALVES (Polytechnic University of Coimbra, PORTEKİZ)

Prof. Dr. Rukiye KİLLİ (Kıbrıs İlim Üniversitesi, KKTC)

Prof. Dr. Taner ÇİFÇİ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Zekerya AKKUŞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. İsmail KİNAY (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sedef SÜER (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Selçuk İlgaz (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Yavuz Bolat (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Münir Acuner (Kıbrıs İlim Üniversitesi, KKTC)

Dr. Öğr. Üyesi Bedriye Yılmaz Alıcı (Kıbrıs İlim Üniversitesi, KKTC)

Dr. Kadir Can ERBUDAK (Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME BİLİM/SANAT DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Arzu UYSAL (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fatma YETİM (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Leyla VARLIK ŞENTÜRK (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Miguel GONÇALVES (Polytechnic University of Coimbra, PORTEKİZ)

Doç. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. MİNE CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ebru ALPARSLAN (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Emrah UYSAL (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Hülya KASAPLI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Meral AKAN (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Serdar SAYGILI (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sibel ADAR CAN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Vildan BAĞCI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Zeynep BALKANAL (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Zuhal TÜRKTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi M. Sema ÜŞENMEZ (Sakarya Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Ali BÜYÜKPARMAKSIZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Merve KARAMAN (İstanbul Topkapı Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Pakize KAYADİBİ (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Ali Çağatay Kılınç (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)

Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)

Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)

Prof. Dr. Aysun YAVUZ (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)

Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)

Prof. Dr. Bülent AKSOY (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)

Prof. Dr. Fatih AYDIN (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)

Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)

Prof. Dr. Mehmet Serkan UMUZDAŞ (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Meltem DÜZBASTILAR (Trabzon Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)

Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)

Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)

Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Serpil UMUZDAŞ (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Şaban SAĞLIK (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)

Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)

Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Aydın GÜVEN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Bayram GÖKBULUT (Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)

Doç. Dr. Burcu SEZGİNSOY ŞEKER (Balıkesir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ceyda Kükrer Mutlu (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Gökhan ILGAZ (Trakya Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Muhammet Sani Adıgüzel (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)

Doç. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)

Doç. Dr. Pınar GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Orhan KOCAMAN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ramazan KAYA (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sefa Salih Aydemir (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)

Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)

Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ümit İZGİ ONBAŞILI (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yasemin BAL (Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yavuz BOLAT (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Görkem AVCI (Bartın Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESHUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Şaban Çobanoğlu (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar Selman GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel GİRGİN (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)

HAKEM KURULU

Prof. Dr. Adem BELDAĞ (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)
Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)
Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)
Prof. Dr. Bülent AKSOY (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)
Prof. Dr. Fulya ÖZTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)
Prof. Dr. Handan DEVECİ (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Haydar ÖZTAŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Kubilay YAZICI (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)

Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)

Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)

Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)

Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)

Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)

Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Barış KAYA (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Bekir TAVAS (Biznesi Üniversitesi, KOSOVA)

Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)

Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Fikret ALINCAK (Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Işık SEZEN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)

Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)

Doç. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)

Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)

Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Oxford Üniversitesi, İNGİLTERE)

Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESHUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)

8. Uluslararası Eğitim ve Değerler Sempozyumu Azerbaycan, Malezya, Romanya, Makedonya, Kosova, Kazakistan, Özbekistan, Ukrayna, Nijerya, Pakistan, KKTC, Endonezya, Hindistan, Portekiz, İtalya ve Türkiye'den araştırmacıların katılımıyla gerçekleşmiştir.

İÇİNDEKİLER

"INNOVATION OF TARTLET SHELL MAKER MACHINE FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES USING SHINGLEY'S METHOD AS A COMPONENT OF TVET EDUCATION"	14
CLIMATE CHANGE PRETENCE: ARE WE MAKING PROGRESS?	15
ECOFRIENDLY SYNTHESIS OF MAGNETIC COMPOSITES LOADED ON RICE HUSKS FOR ACID BLUE 25 DECONTAMINATION: ADSORPTION KINETICS, THERMODYNAMICS, AND ISOTHERMS	16
EFFECTIVENESS OF VACUUM MACHINES IN THE PACKAGING LAB	18
THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON STUDENTS IN KOSOVO: The teachers' perspective	19
THE FERIZAJ ASSEMBLY 1908: THE NATIONAL IDEALISM OF THE ALBANIAN POLITICAL ELITE VERSUS THE PRAGMATISM OF THE YOUNG TURKS	20
THE MYSTICAL HERITAGE OF QUSHAYRI	21
THE SOCIO-ECONOMIC CONDITIONS IN FERIZAJ AND SURROUNDINGS AT THE END OF THE 19TH CENTURY AND THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY	22
PHYTOCHEMICAL SCREENING OF CASSIA OCCIDENTALIS L (LEAVES) AND IT'S ANTIBACTERIAL ACTIVITY	23
STUDY OF FEM SIMULATION AND EXPERIMENTAL INVESTIGATION ON DISTORTION OF BUTT-JOINT WELDING WITH DEFINED CLAMPING FORCE	24
EFFECT OF CLAMPING DEACTIVATION TIME ON WELDING DISTORTION IN AUTOMOTIVE COMPONENTS	25
THE IMPACT OF MILITARY ACTIONS IN UKRAINE ON THE DEGREE OF DUST POLLUTION OF THE ENVIRONMENT	26
ECONOMIC, SOCIAL AND ENVIRONMENTAL PROBLEMS CAUSED BY POPULATION INCREASE IN BAKU	27
ANALYSIS OF ECONOMIC-GEOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF THE NATURAL MOVEMENT OF THE POPULATION IN THE CAPITAL BAKU	28
THE MICROCLIMATE OF SCREEN HOUSE: AN OPTIMAL ENVIRONMENT FOR GROWTH, DISEASE RESISTANCE, AND QUALITY FRUIT DEVELOPMENT IN SOLANACEOUS CROPS (CHERRY TOMATO AND CHILI)	29
DETERMINANTS OF YOUTH INTENTIONS TO CHOOSE MUSLIM FRIENDLY TRAVEL DESTINATIONS	30
URBAN PLANNING AND ARCHITECTURE OF BUKHARA DURING THE SOVIET PERIOD	31
INVOLVEMENT OF PERSONALITY IN INTERNET DEPENDENCY AND SOCIAL AND EMOTIONAL LONELINESS	32
THE USE OF AI IN LESSON PLANNING: TEACHERS' PERSPECTIVES	33
"KARABAKH IS AZERBAIJAN" - THE BASIS OF OUR POETRY AS AN IDEAS-AESTHETIC DIRECTION	34
ENHANCING MUSLIM FRIENDLY TOURISM: THE ROLE OF MOBILE APPLICATIONS IN MEETING MUSLIM TRAVELERS' NEEDS	35

ALTERNATIVE SOURCES OF ENERGY SAVING: THE PRESENT OF UKRAINE	36
COMPONENTS OF ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES	37
CURRENT STATE OF ENTERPRISES IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY OF UKRAINE	38
EXPLORING THE ROLE OF PHARMACOGNOSY IN NATURAL DRUG DISCOVERY: INSIGHTS AND INNOVATIONS	39
MICROWAVE ASSISTED SYNTHESIS OF 1,2,4-TRIAZOLES BASED DERIVATIVES AS ANTI-CANCER AGENT	40
MALAYSIAN TECHNICAL AND VOCATIONAL EDUCATION TRAINING (TVET) HIGHER EDUCATION PROGRAMME: STUDY OF FACTORS INFLUENCE STUDENT ENROLLMENT FOR SPECIAL NEEDS STUDENTS.....	41
UNDERSTANDING THE NEEDS AND OPPORTUNITIES IN MUSLİM-FRIENDLY ADVENTURE TOURİSM	42
METHODS FOR RECLAMATION OF LAND: A COMPREHENSİVE REVIEW RESTORİNG ECOLOGİCAL BALANCE AND EFFİCIENCY.....	43
A REVIEW OF PHYTOCHEMICAL SCREENING AND MEDICINAL PROPERTIES OF EXTRACT FROM THE LEAVES, STEM BARK AND THE ROOTS OF ADANSONIA DIGITATA	44
GÖÇMENİN ADAPTASYONU VE ENTEGRASYONUNDA EĞİTİM MEFHUMU: BİR ÖZ EĞİTİM METODU OLARAK SOSYAL MEDYA	45
THE CONCEPT OF EDUCATION IN THE ADAPTATION AND INTEGRATION OF MIGRANT: SOCIAL MEDIA AS A METHOD OF SELF-EDUCATION	46
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN VERİ OKURYAZARLIK DURUMLARININ İNCELENMESİ.....	47
EXAMINATION OF DATA LITERACY LEVELS OF SOCIAL STUDİES EDUCATION GRADUATE STUDENTS.....	48
ERDEM-DEĞER-EYLEM MODELİNE İLİŞKİN NİTEL BİR İNCELEME	49
A QUALITATIVE STUDY ON THE VALUE-ATTITUDE-BEHAVIOR MODEL	50
İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARININ KULLANIMINA İLİŞKİN BİR İNCELEME	51
A REVIEW ON THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATIONS IN FOURTH GRADE SOCIAL STUDİES CLASSES	52
20. YÜZYILDA MANDA	53
MANDATE İN THE 20TH CENTURY	54
TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI TÜRKÇE ALAN BECERİLERİNİN İNCELENMESİ.....	55
EXAMINING TURKISH FIELD SKILLS AT PRESCHOOL EDUCATION PROGRAM IN TÜRKİYE CENTURY MAARIF MODEL.....	56
KIBRIS'TA İKİ TOPLUM İÇİN DE FEDERAL YAPI BİR ÇÖZÜM MÜDÜR?.....	57
IS A FEDERAL STRUCTURE A SOLUTION FOR BOTH COMMUNITIES IN CYPRUS?	58

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 3 YAŞ ÇEKİRDEK KİTABININ İÇERİK AÇISINDAN İNCELENMESİ	59
MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION REVIEW OF 3-YEAR-OLD CORE BOOK IN TERMS OF CONTENT	60
ROMANTİK İLİŞKİLERDEKİ AŞK BAĞIMLILIĞI VE YETİŞKİNLERİN BAĞLANMA STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ.....	61
EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN LOVE ADDICTION IN ROMANTIC RELATIONSHIPS AND ADULT ATTACHMENT STYLES.....	62
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE eTWINNİNG PROJE UYGULAMALARININ İNCELENMESİ.....	63
EXAMINATION OF ETWINNİNG PROJECT APPLICATIONS ACCORDING TO TEACHER OPINIONS	64
2013, 2024 UNİCEF, 2024 TÜRKİYE MAARİF MODELİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	65
COMPARISON OF 2013, 2024 UNICEF, 2024 TURKEY MAARİF MODEL PRESCHOOL EDUCATION PROGRAMS	66
2024 TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ PYP (İLK YILLAR PROGRAMI) AÇISINDAN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	67
EVALUATION OF THE 2024 TURKISH CENTURY EDUCATION MODEL LIFE SCIENCES EDUCATION PROGRAM IN TERMS OF PYP (EARLY YEARS PROGRAM) ACCORDING TO TEACHERS' OPINIONS	68
TÜRKİYE'DEKİ LGS MATEMATİK SORULARININ PISA 2022 MATEMATİK OKURYAZARLIĞI ÇERÇEVESİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	69
EVALUATION OF TURKEY'S LGS MATHEMATICS QUESTIONS ACCORDING TO THE PISA 2022 MATHEMATICAL LITERACY FRAMEWORK	70
KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KARŞISINDA İSLAM	71
ISLAM IN THE FACE OF GLOBAL WARMING AND CLIMATE CHANGE.....	72
TÜRKİYE' DE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİYLE İLGİLİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN SİSTEMATİK ANALİZİ	73
ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES RELATED TO ENGLISH TEACHING IN TURKIYE	74
DEMOKRASİ VE ÇOCUK: ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÜNDELİK YAŞAMLARINDA DEMOKRASİ ANLATISI.....	75
DEMOCRACY AND THE CHILD: MIDDLE SCHOOL STUDENTS' NARRATIVES OF DEMOCRACY IN THEIR DAILY LIVES.....	76
İNGİLTERE'DE ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN TANILANMA SÜRECİ VE EĞİTİMİ.....	77
DIAGNOSIS PROCESS AND EDUCATION OF GIFTID STUDENTS IN ENGLAND.....	78
ABD'DE ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARI	79
EDUCATION PROGRAMS FOR GIFTED STUDENTS IN USA	80
ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK PERSPEKTİFİNDEN VATANDAŞLIK KAZANIMLARI EDİNME SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ROLÜ	81
THE ROLE OF SOCIAL STUDIES TEACHERS IN THE PROCESS OF ACQUIRING CITIZENSHIP FROM A MULTICULTURAL PERSPECTIVE	82

GELECEĞİN EĞİTİMCİLERİNİN DEĞERLERİ: ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN DEĞERLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ.....	83
VALUES OF FUTURE EDUCATORS: SPECIAL EDUCATION TEACHER EDUCATION DEPARTMENT STUDENTS' VIEWS ON VALUES.....	84
UZAKTAN EĞİTİMDE ÖĞRENCİ MEMNUNİYETİ (ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT PROGRAMI ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI TARİHİ DERSİ ÖRNEĞİ).....	85
STUDENT SATISFACTION IN DISTANCE EDUCATION (ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY THEOLOGY PROGRAM ATATURK'S PRINCIPLES AND REVOLUTIONS HISTORY COURSE EXAMPLE).....	86
COĞRAFYA KONULARININ ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEM VE TEKNİKLERE İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ.....	87
THE OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES REGARDING THE METHODS AND TECHNIQUES USED IN TEACHING GEOGRAPHY SUBJECTSOPINIONS OF SOCIAL STUDIES	88
TÜRKİYE'DE META-TEMATİK ANALİZ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	89
EXAMINATION OF POSTGRADUATE THESES ON META-THEMATIC ANALYSIS IN TURKEY.....	90
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DERS KİTAPLARIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ.....	91
SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS ABOUT COURSE BOOKS.....	92
TÜRKİYE'DE ÜNİVERSİTELERDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİNE ULAŞMA ÇABALARININ VE FARKINDALIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ	93
EVALUATION OF EFFORTS TO ACHIEVE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS AND AWARENESS IN UNIVERSITIES IN TÜRKİYE	94
PROBLEM ÇÖZÜM SÜRECİNDE ÖĞRENCİLERİN GÖRSEL YAKLAŞIMLARININ SINIFLANDIRILMASI	95
CLASSIFICATION OF VISUAL APPROACHES IN PROBLEM SOLVING PROCESS.....	96
YABANCI UYRUKLU SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİMİ DERSİ UYUM SÜREÇLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	97
AN EVALUATION ON THE ADAPTATION PROCESS OF FOREIGN CLASSROOM TEACHER CANDIDATES TO THE VISUAL ARTS TEACHING COURSE.....	98
LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN VATANDAŞLIK KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI: BİR METAFOR ANALİZİ.....	99
UNDERGRADUATE STUDENTS' PERCEPTIONS TOWARDS THE CONCEPT OF CITIZENSHIP: A METAPHOR ANALYSIS.....	100
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE GÖREV YAPAN YENİ NESİL ÖĞRETMENLERİN DEĞERLER EĞİTİMİ VE UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	101
OPINIONS OF NEW GENERATION TEACHERS WORKING IN PRESCHOOL EDUCATION ON VALUES EDUCATION AND PRACTICES.....	102

SOSYAL BİLGİLER DERSİ “TARİHE YOLCULUK” ÜNİTESİ İLE ÖĞRENCİLERİN BİLİŞSEL YAPILARININ VE KAVRAMSAL GELİŞİM SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ	103
EXAMINATION OF STUDENTS’ COGNITIVE STRUCTURES AND CONCEPTUAL DEVELOPMENT PROCESSES WITH THE UNIT “JOURNEY TO HISTORY” IN SOCIAL STUDIES COURSE	104
SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2018 VE 2024 ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLER BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ	105
COMPARATIVE ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES COURSE 2018 AND 2024 CURRICULUMS IN THE CONTEXT OF VALUES	106
TÜRKİYE, ROMANYA VE ALMANYADAKİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	107
COMPARISON OF PRE-SCHOOL CURRICULA IN TURKIYE, ROMANIA AND GERMANY	108
SOSYAL SORUMLULUK TASARIMI KAPSAMINDA AFET İÇİN TASARIM UYGULAMALARI	109
DESIGN APPLICATIONS FOR DISASTER WITHIN THE SCOPE OF SOCIAL RESPONSIBILITY DESIGN	110
TÜRKİYE'DE YAŞ DOSTU TOPLUM GİRİŞİMLERİ VE EĞİTİM: YAŞ DOSTU BİR EKOSİSTEME DOĞRU	111
AGE-FRIENDLY COMMUNITY INITIATIVES AND EDUCATION IN TÜRKİYE: TOWARDS AN AGE-FRIENDLY ECOSYSTEM	112
DOĞADA BULUNMANIN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ ÜZERİNE ETKİSİ	113
THE EFFECT OF BEING IN NATURE ON PSYCHOLOGICAL WELL-BEING	114
BUILDİNG INFORMATION MODELLİNG - SİMULATION AND ANALYSIS OF A UNİVERSİTY EDİFİCE AND İTS ENVİRONS- A SUSTAINABLE DESIGN APPROACH	115
ENVİRONMENTAL FACTORS İMPACT THE ORİGİN AND COURSE OF BRONCHİAL CANCER.....	116
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNE UYGULANAN AKICI OKUMA VE OKUDUĞUNU ANLAMA PROGRAMININ ETKİSİNİN İNCELENMESİ	117
ERKEN ÇOCUKLUKTA OYUNLAŞTIRMA İLE DESTEKLENEN ROBOTİK KODLAMA EĞİTİMİNİN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRDIĞI DEĞER VE BECERİLER.....	118
VALUES AND SKILLS GAINED BY STUDENTS FROM ROBOTICS CODING EDUCATION SUPPORTED BY EARLY CHILDHOOD PLAY	119

"INNOVATION OF TARTLET SHELL MAKER MACHINE FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES USING SHINGLEY'S METHOD AS A COMPONENT OF TVET EDUCATION"

Nur Farahaizan IDRIS

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, farahaizan00@gmail.com

Dr. Khairulnizam KASIM

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, nizam@psa.edu.my

Ani YAAKUB

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, nurussadiqin@gmail.com

ABSTRACT

Tarts are a favoured dessert in Malaysia, but traditional tart shell production methods are inadequate to meet the high demand from Small and Medium Enterprises (SMEs). Existing machines face problems like dough sticking to moulds and slow production speeds. Handcrafting tart shells is labour-intensive, leading to inconsistencies in size and thickness, as well as potential discomfort and blisters. This research addresses these challenges by designing a machine that improves productivity and ensures uniform quality. The proposed machine produces tart shells efficiently and consistently, featuring enhanced non-stick properties and an ergonomic design. It incorporates a DC motor for precise pressure application and a wireless relay system for mobile phone control, enabling automated operation. This results in increased production efficiency, reduced labour costs, and consistently sized and shaped tart shells, ultimately saving time and resources. The design and development were guided by Shingley's Model, aiming for a final product that is user-friendly and easy to operate.

Keywords: Dough, Non-stick, tartlet, Shingley Model, Small and Medium Enterprises

CLIMATE CHANGE PRETENCE: ARE WE MAKING PROGRESS?

Abba Kyari Buba

*Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria
bkoriyell@gmail.com*

Wang Yunfeng

*Department of Information System, Faculty of Management, Universiti Teknologi Malaysia,
wangyunfeng@graduate.utm.my*

Othman Bin Ibrahim

*Department of Information System, Faculty of Management, Universiti Teknologi Malaysia,
othmanibrahim@utm.my*

Hafiz Muhammad Faisal Shehzad

*Department of Computer Science, University of Sargodha, Sargodha, Pakistan
Muhammad.faisal@uos.edu.pk*

ABSTRACT

Climate change will require humans to adapt their systems. It is still unclear how much of a global challenge pretence, compelled by a lack of understanding of whether and how adaptation occurs; We developed and applied a methodology for tracking and characterizing pretence action in peer-reviewed journals. Our findings challenge several common assumptions about adaptation while also supporting others: Even though a significant amount of study on adaptation has been conducted, the majority of studies focus on vulnerability assessments and natural systems, rather than actual adaptation actions, Climate change is seldom the sole or primary motivator for adaptation action, Extreme events play a significant role in stimulating adaptation efforts across different regions, Proactive adaptation is the most frequently reported adaptive response, especially in developed nations, pretence actions are more commonly reported in developed nations, with middle-income countries being under-represented and low-income regions being dominated by reports from a small number of countries, and there is limited reporting on pretence being developed to take advantage of climate change or focus on the needs of women, the old, or young people.

Keywords: Global climate change 1, Global Adaptation 2, Systematic Review 3, Indicators 4, Intergovernmental Panel on Climate Change IPCC 5,

ECOFRIENDLY SYNTHESIS OF MAGNETIC COMPOSITES LOADED ON RICE HUSKS FOR ACID BLUE 25 DECONTAMINATION: ADSORPTION KINETICS, THERMODYNAMICS, AND ISOTHERMS

Hafiza Komal Naeem

(superior group of colleges, campus for university program, mandi bahaudin, Pakistan)

Samia Kanwal

(university of Genova, Italy)

Zain Shehzadi

(superior group of colleges, campus for university program, mandi bahaudin, Pakistan)

Anum Shehzadi

(superior group of colleges, campus for university program, mandi bahaudin, Pakistan)

Qura tul ain

(superior group of colleges, campus for university program, mandi bahaudin, Pakistan)

Urooj

(superior group of colleges, campus for university program, mandi bahaudin, Pakistan)

ABSTRACT

Addressing the growing need for methods for ecofriendly dye removal from aqueous media, this study explores the potential of rice husks coated with iron oxide (Fe₂O₃@RH composites) for efficient Acid Blue 25 decontamination. The adsorption potential of Acid Blue 25 is analyzed using raw rice husks and Fe₂O₃ nanoparticles in the literature, but their enhanced removal capacity by means of Fe₂O₃@RH composites is reported for the first time in this study. Fe₂O₃@RH composites were analyzed by using analytical techniques such as TGA, SEM, FTIR, BET, and the point of zero charge (pH(PZC)). The Acid Blue 25 adsorption experiment using Fe₂O₃@RH composites showed maximum adsorption at an initial concentration of Acid Blue 25 of 80 ppm, a contact time of 50 min, a temperature of 313 K, 0.25 g of Fe₂O₃@RH composites, and a pH of 2. The maximum percentage removal of Acid Blue 25 was found to be 91%. Various linear and nonlinear kinetic and isothermal models were used in this study to emphasize the importance and necessity of the adsorption process. Adsorption isotherms such as the Freundlich, Temkin, Langmuir, and Dubinin–Radushkevich (D–R) models were applied. The results showed that all the isotherms were best fitted on the data, except the linear form of the D–R isotherm. Adsorption kinetics such as the intraparticle kinetic model, the Elovich kinetic model, and the pseudo-first-order and pseudo-second-order models were applied. All the kinetic models were found to be best fitted on the data, except the PSO model (types II, III, and IV). Thermodynamic parameters such as ΔG° (KJ/mol), ΔH° (KJ/mol), and ΔS° (J/K* mol) were studied, and the reaction was found to be exothermic in nature with an increase in the entropy of the system, which supported the adsorption phenomenon. The current study contributes to a comprehensive understanding of the adsorption process and its underlying mechanisms through characterization, the optimization of the conditions, and the application of various models. The findings of the present study suggest practical applications of this method in wastewater treatment and environmental remediation.

Keywords: toxic dye adsorbent; iron oxide; rice husk; Acid Blue 25; Fe₂O₃@RH composites

"THE FINANCIAL IMPACT OF SUSTAINABILITY: EXPLORING MEAN REVERSION IN ESG VS. TRADITIONAL INDICES"

Amritha LJ

Assistant Professor, SRM University Delhi-NCR Sonapat Haryana

amritha@srmuniversity.ac.in +919809888046

ABSTRACT

Sustainability has become an important aspect that influences investment or trading strategies and market behavior. Examining mean reversion within the context of sustainability provides valuable insights into the financial markets. This study aims to explore the relationship between mean reversion in stock indices and sustainability by examining two indices, each from the Bombay Stock Exchange (BSE) and the National Stock Exchange (NSE). It compares the mean reversion characteristics of ESG-focused indices with their traditional counterparts. We collected the data from April 2011 to March 2024. Various techniques, such as unit root tests and Hurst exponent have been used to test the mean reversion behavior. The GARCH model has been used to test the robustness of the results. The findings reveal that the ESG indices exhibit stronger mean reversion with Hurst exponent values close to 0.26 in comparison to the non-ESG indices. It suggests that companies with an ESG score stabilize quickly after a price deviation. The half-life for ESG indices are 46 days (NSE 100 ESG) and 37 days (BSE 100 ESG). It indicates that sustainable companies may offer more predictable investment opportunities. It can be concluded that integrating ESG factors into investment strategies will not only align with ethical considerations, but it will also improve market stability. The results are beneficial for investors and portfolio managers, highlighting the benefits of sustainable investing and encouraging its adoption in financial markets.

Keywords: Sustainability; Mean Reversion; Stock Indices; Hurst Exponent; Investment Strategies

EFFECTIVENESS OF VACUUM MACHINES IN THE PACKAGING LAB

Ani binti Yaakub

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah/ani@psa.edu.my

Nurus Sadiqin binti Razak Khan

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah/nurus@psa.edu.my

Nur Farahaizan binti Idris

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah/@psa.edu.my

ABSTRACT

This study examines the effectiveness of using vacuum machines in the packaging lab, particularly in the process of packaging dry goods such as rice, bread, and nuts. Vacuum machines play a crucial role in ensuring that food products are properly packaged, which can extend the shelf life of the products by reducing the risk of damage caused by oxidation and microbial growth. However, the effectiveness of vacuum machines in achieving this goal often depends on the condition of the machine itself and the suitability of its use by students and staff. In this study, quantitative and qualitative analyses were conducted to assess the performance of the vacuum machine, including the effectiveness of sealing, the durability of food products, and the user experience in the lab. Data were collected through practical tests, surveys, and interviews with students and staff who use the machine. The results of the study show that vacuum machines have great potential to improve the quality of food packaging, but there are several technical issues that need to be addressed. Among the main issues identified are the imperfection of the sealing process and the frequency of mechanical failures, which directly affect product quality and the efficiency of machine use. This study also proposes several improvements, such as regular maintenance, replacement of frequently damaged components, and additional training for students. With these improvements, the effectiveness of vacuum machines in the lab can be enhanced, which in turn will support better learning processes for students. In conclusion, although vacuum machines are important tools in food packaging, continuous attention to maintenance and technological upgrades is critical to ensuring they function optimally.

Keywords: vacuum machine, food packaging, product durability, sealing process

THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON STUDENTS IN KOSOVO: The teachers' perspective

Assistant Prof Dr Faton Ismajli

Faculty of Philology, University of Prishtina "Hasan Prishtina", faton.ismajli@uni-pr.edu

Associate Prof Dr Arben Fetoshi

Faculty of Philology, University of Prishtina "Hasan Prishtina", arben.fetoshi@uni-pr.edu

ABSTRACT:

This study deals with the effects of the use of social media on students in Kosovo, from the perspective of their teachers. Due to the context that is characterized by a drastic difference in the digital environment at home and in schools, the research examines the consequences of the use of social media with regard to time and the level of mediation. For this purpose, via a combined method that includes a survey, data analysis, and desk research, the trends in the use of social media and their effects on students' behavior and learning performance have been identified. The study was carried out during the period between February and April, 2024 by including 651 fifth grade students as a transit phase from the elementary level to the lower secondary level, and 131 of their teachers from the seven regions of Kosovo. The results show that consequences, such as distraction at school, a lower level of reading and aggressive behavior are connected with the time and the way of using social media by students.

Keywords: students, social media, digital environment, effects, behavior, learning performance

THE FERIZAJ ASSEMBLY 1908: THE NATIONAL IDEALISM OF THE ALBANIAN POLITICAL ELITE VERSUS THE PRAGMATISM OF THE YOUNG TURKS

Assistant. Prof. Dr. Mentor HASANI

University of Pristina, Faculty of Philosophy, Department of History

mentor.hasani@uni-pr.edu

ABSTRACT

In 1908, the Ferizaj Assembly marked a significant moment in the history of the Albanian National Movement and the Young Turk revolution. Events from the late 19th and early 20th centuries illustrate a deep confrontation between the national idealism of the Albanian political elite and the pragmatism of the Young Turks within the Ottoman Empire. The rise of the Young Turks was a response to the internal crises and external pressures that burdened the Ottoman Empire following the Russo-Turkish War and the Berlin Congress agreements. The 1908 revolution, driven by the "Young Turks" movement, aimed to transform the absolutist regime of Sultan Abdul Hamid II into a constitutional monarchy. While the Young Turks sought to preserve the unity and integrity of the Empire, they did not prioritize the national issues of the subjugated peoples. In this context, the Ferizaj Assembly, held in July 1908, represented a critical point for Albanians who were torn between supporting the Young Turk revolution and pursuing national autonomy. The Ferizaj gathering, filled with armed Albanians and leaders of the National Movement, demonstrated a broad unification of diverse Albanian forces seeking autonomy and supporting the Young Turk revolution in exchange for promises of reforms. The national idealism of the Albanian elite, represented by prominent Albanian figures, sought an improved status for Albanians within the Ottoman Empire, contrasting with the Young Turks' pragmatism, which focused on stabilizing and preserving the Empire's unity. While Albanians sought significant autonomy and solutions to internal problems, the Young Turks aimed to use Albanian support to strengthen their position against the old regime. In conclusion, the Ferizaj Assembly represented an important moment in the history of Albanians and the Young Turk revolution, aiding in the declaration of the constitution and compelling Sultan Abdul Hamid II to accept the revolutionaries' demands. However, this necessary cooperation helped pave the way for a deeper realization of Albanian national aspirations, revealing the limits of the Young Turks' pragmatism and the idealism of the Albanian political elite.

Keywords: *Ferizaj Assembly, Young Turk Revolution, Albanians, nationalism, oppression.*

THE MYSTICAL HERITAGE OF QUSHAYRI

Associate professor (PhD), Davronbek Kodirov

Bukhara State University (Uzbekistan)

deviekhan@mail.ru, 0000-0002-3559-9805

ABSTRACT

Abulkasim Qushayri was from Khorasan and was born in the year 376 in the month of Rabi' al-Awwal according to the Islamic calendar (986 AD) in the city of Ustuva, which is located near Nishapur, in the northeast of Iran, into a wealthy family. His ancestors were Arabs. In those days, the city of Ustuva was considered the richest cultural center of the eastern part of the caliphate until the Mongol invasion in the 13th century. The Qushayri ancestry goes back to the Bani Qushayr tribe, which was originally Arab and settled in Khorasan. The thinker's mother was from the Arab tribe Bani Sulaym, she was a virtuous and educated woman. Qushayri's uncle Abu Aqil al-Sullami owned several villages in the Ustuv region, and was also a famous hadith expert. His uncle was one of the first teachers to teach Abulkasim Islamic theology when he was young. There is little information about the thinker's childhood and youth. But it is known that in his youth he learned the Arabic language, eloquence and manners, that is, ilmu adab - the science of ethics from the teacher Abulkasym Alimani. At the same time, he mastered martial arts (ilmu al-harb), horse riding and archery. Since Qushayri's father died when he was still a child, he learned and was forced to make his own decisions from childhood, relying on his intuition and knowledge. Qushayri is the author of many philosophical and Sufi treatises that influenced the views of many Muslim thinkers. The article discusses some of them and gives a brief overview of these works.

Keywords: mysticism, treatise, work, thinker, Sufism, Islam.

THE SOCIO-ECONOMIC CONDITIONS IN FERIZAJ AND SURROUNDINGS AT THE END OF THE 19TH CENTURY AND THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY

Associate. Prof. Dr. Skender LUTFIU

Institute of History – Pristina

skenderlutfiu2020@gmail.com

ABSTRACT

This paper explores the dynamics of socio-economic developments in the Ferizaj region at the end of the 19th century and the beginning of the 20th century. Although Ferizaj was established in 1873 with the inauguration of the Mitrovica-Skopje railway, during the mentioned period, this settlement experienced rapid development in all areas. The earliest Ottoman documents, dating back to 1882, describe how this settlement quickly transformed from a village into a kasaba (town) where the first public buildings began to be constructed. Additionally, due to its favorable geographical position and as a result of the crossroads connecting the main cities of the region, this locality also saw rapid development in trade and industry. By the first half of the 20th century, Ferizaj had over 400 houses and 250 various shops. Around 1900, the city had grown significantly, leading to a diversification in trade. In 1911 alone, the city's railway station exported 13,355 tons of goods and imported 13,891 tons. In 1907, the first credit-banking institution, named the Fund of Saint Uroš Church, was established in Ferizaj. Another economic sector that began to take shape in Ferizaj in the latter half of the 19th century was hospitality. There were six inns or hotels in the Ferizaj area, including the Feriz Shashivari Inn and the Abdyl agë Lisica Inn. With the development of these economic sectors, Ferizaj transformed from a locality with only a railway station and an inn into an urban, artisan, commercial, and agricultural center. In the late 19th and early 20th centuries, various religious buildings were also constructed in the area, such as the Bosniak Mosque (Small Mosque) in 1873, the Great Mosque in 1894, and the "Angel of the Guardian" Church in 1889, among others. In the absence of secular schools, religious schools (madrassas) were established near mosques, where many Albanian students continued their education.

Keywords: *Ferizaj, socio-economic conditions, trade, religious buildings, etc.*

PHYTOCHEMICAL SCREENING OF CASSIA OCCIDENTALIS L (LEAVES) AND IT'S ANTIBACTERIAL ACTIVITY

Mannir Sanusi

Hadiza Aminu Isah

Department of Pure & Applied Chemistry, Faculty Of Natural And Applied Sciences. Umaru Musa Yar'adua University, Katsina State, Nigeria.

Correspondence; Mannirsy85@gmail.com

ABSTRACT

Cassia Occidentalis L. is an Ayurvedic medicinal plant used as a traditional medicine for the treatment of various diseases. These plants extracts are known to have antibacterial, antifungal, antimalarial, anti-inflammatory and antioxidant activity. The significance of the research is to screen the phytochemical constituents that are responsible for their biological properties. The *Cassia Occidentalis* leaves were used against bacteria in which *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*, *Salmonella typhi* and *Pseudomonas aeruginosa* were taken into consideration. The result showed suggests that *Cassia Occidentalis* have an inhibitory effect on the growth of gram-positive bacteria. While it shows a selective activity on gram-negative bacteria by inhibiting only on *Salmonella typhi* and not *Pseudomonas aeruginosa*.

Keywords: Phytochemicals, *Cassia Occidentalis*, *Staphylococcus*, *Salmonella typhi*

STUDY OF FEM SIMULATION AND EXPERIMENTAL INVESTIGATION ON DISTORTION OF BUTT-JOINT WELDING WITH DEFINED CLAMPING FORCE

Dr. Khairulnizam KASIM

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, nizam@psa.edu.my

Nur Farahaizan IDRIS

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, farahaizan00@gmail.com

Mohd Sharizan MOHD SHARIF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, msharizan@psa.edu.my

ABSTRACT

This paper presents a comprehensive comparative study between Finite Element Method (FEM) simulation and experimental investigation for predicting distortion in welding processes. The research specifically focuses on the effect of clamping release time and its influence on distortion during butt-joint welding, performed using Gas Metal Arc Welding (GMAW). A key aspect of the investigation is the exploration of how clamping force and welding sequence contribute to distortion control. The butt-joint welding was modeled and simulated using Simufact Welding version 3.1.3, a commercial FEM software. Simulations were performed for two distinct clamping release times (0 and 20 seconds), maintaining a constant clamping force of 100 N across all trials. To validate these simulations, the same welding conditions were applied to physical specimens using a fully automated robotic GMAW system. The material used for both the simulation and experimental trials was medium-carbon steel (S235J2G3), with a thickness of 4 mm and dimensions of 195 mm x 50 mm. Results showed that clamping release time has a significant effect on the distortion of the welded joints, with both experimental and simulation results aligning closely. The FEM simulation was found to be highly effective in accurately predicting the degree of distortion, showcasing its potential as a reliable tool for welding process optimization. This study emphasizes the importance of clamping force and welding sequence in minimizing distortion and highlights valuable strategies for enhancing efficiency in welding operations, particularly in automated manufacturing settings. The findings provide important insights for engineers aiming to optimize welding processes, ensuring greater precision and control.

Keywords: Distortion, simulation, clamping, welding.

EFFECT OF CLAMPING DEACTIVATION TIME ON WELDING DISTORTION IN AUTOMOTIVE COMPONENTS

Dr. Khairulnizam KASIM

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, nizam@psa.edu.my

Nur Farahaizan IDRIS

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, farahaizan00@gmail.com

Mohd Sharizan MOHD SHARIF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, msharizan@psa.edu.my

ABSTRACT

Welding, a ubiquitous process in industries ranging from automotive to oil and gas, often introduces dimensional inaccuracies due to thermal expansion and contraction during the welding cycle. This distortion can significantly impact the quality and cost-effectiveness of welded components, necessitating corrective actions. This study investigates the influence of clamping deactivation time on welding distortion, focusing on the lower arm of an automotive component. A comprehensive approach combining finite element analysis (FEA) and experimental verification was employed. Simufact.Welding software was used to simulate the welding process under various clamping deactivation times: 0, 3, and 6 seconds. These simulations provided detailed insights into the thermal and mechanical behavior of the component during welding. Experimental testing was conducted to validate the FEA results and ensure their accuracy in representing real-world conditions. The findings of this study demonstrate a clear correlation between clamping deactivation time and welding distortion. Shorter clamping release times resulted in higher levels of distortion due to the increased thermal expansion and contraction of the unconstrained material. Conversely, extending the clamping deactivation time allowed for more controlled cooling and reduced deformation. The results of this research contribute to the optimization of welding processes in the automotive industry. By identifying the ideal clamping release time, manufacturers can minimize distortion and improve the dimensional accuracy of welded components, ultimately reducing rework costs and enhancing product quality. Future studies could explore the impact of other process parameters, such as welding current, welding speed, and filler material, on welding distortion to provide a more comprehensive understanding of this critical manufacturing phenomenon.

Keywords: Distortion, simulation, clamping, welding.

THE IMPACT OF MILITARY ACTIONS IN UKRAINE ON THE DEGREE OF DUST POLLUTION OF THE ENVIRONMENT

Dr. Sc. prof. Ihor PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, ihor.m.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Yaroslav Gluhovetskiy

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, [yaroslav.o. \[gluhovetskiy@lpnu.ua\]\(mailto:gluhovetskiy@lpnu.ua\)](mailto:yaroslav.o.gluhovetskiy@lpnu.ua)

Postgraduate student Volodymyr Myshunskiy

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, [volodymyr.y. myshunskiy@lpnu.ua](mailto:volodymyr.y.myshunskiy@lpnu.ua)

ABSTRACT

Atmospheric air is one of the main components of the environment, on which the state of climatic conditions depends, in particular in Ukraine during the war. The full-scale war on the territory of Ukraine, active military operations, bombing and burning of industrial, energy, oil depots and forests facilities are causing large volumes of air pollutants to be released into the atmosphere. Military actions in Ukraine have serious environmental consequences, among which dust pollution is one of the key ones. Dust can result from the destruction of infrastructure, explosions, fires, and the movement of military equipment. Dust pollution affects human health, ecosystems, and the overall state of the atmosphere. 120 million tons of carbon monoxide - this is the amount of additional emissions caused by Russia's armed aggression against Ukraine," said Ruslan Strilets, Minister of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine. The main aspects of the impact of dust pollution on the atmosphere in the context of military operations are as follows: fine dust is released into the atmosphere as a result of explosions; rising to the upper atmosphere, dust affects the climate by reflecting sunlight and changing the heat balance of the atmosphere; settling on vegetation, dust pollution slows down photosynthesis, disrupts ecosystems and can cause soil erosion. Thus, the dust pollution caused by the hostilities in Ukraine has both local and global impact on the atmosphere, and measures are needed to minimize its effects at both the national and international levels. Experts believe that to remedy the situation, Ukraine needs to introduce new standards for industry as soon as possible, modernize outdated equipment and fully switch to new environmentally friendly energy-saving technologies. It is also necessary to introduce strict control over the quality of fuel supplied and sold in Ukraine. The situation can be significantly changed by a gradual transition from the use of fossil fuels (coal, oil and natural gas) to renewable energy and new technologies. Only through joint efforts, with the participation of all branches of government, enterprises, institutions of various forms of ownership, NGOs and the public, can we reduce air pollution and preserve clean air for future generations.

Keywords: dust pollution, atmosphere, climate change , carbon monoxide.

ECONOMIC, SOCIAL AND ENVIRONMENTAL PROBLEMS CAUSED BY POPULATION INCREASE IN BAKU

Dr.Gabil Samadov

Azerbaijan State Pedagogical University, gabil.samadov@adpu.edu.az

ABSTRACT

Baku, the capital of the Republic of Azerbaijan, is the largest city of the Central Asia region, which functions as an industry, transportation, science and culture center as well as the South Caucasus. During more than 70 years of Soviet rule in Azerbaijan, the rapid development of industry in the city of Baku led to the development of other areas. As a result of rapid construction work in Baku, the population migrated to Baku from other regions. According to official statistics, around 3,200,000 people live in Baku today. However, it can be said that the number of people living here is around 4,500,000. Such a large population brings with it many problems. Examples of these are economic, social and environmental problems. Serious discrepancies between population growth and the number of jobs are emerging and deepening. This is especially noticeable in the provision of jobs in state enterprises. For example, science, education, health, culture. There is a surplus of workers in enterprises. The rapid increase in the population of Baku city also causes social problems to emerge. In particular, there are such problems as the effective organization of recreation and leisure of the city population, the provision of housing, public events and so on. In fact, although there are potential opportunities for the realization of all social activities, the financial security and work regime of the majority of the population do not allow them to be used. The rapid increase in population causes environmental pollution and increased ecological tensions. Especially in Baku city, the amount of housing, domestic waste, sewage and carbon emissions released into the atmosphere is increasing, and the green area indicator per capita is decreasing. Dirty domestic water discharged into Hocasani Lake pollutes the environment and emits a pungent odor. In order to eliminate all these, appropriate measures are taken by the state and non-governmental organizations in Azerbaijan, green areas are planted and polluted areas are cleaned. But the problems continue to grow.

Key words: population, economic, social and environmental problems, recreation, environmental pollution.

ANALYSIS OF ECONOMIC-GEOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF THE NATURAL MOVEMENT OF THE POPULATION IN THE CAPITAL BAKU

Dr.Gabil Samadov

Azerbaijan State Pedagogical University, gabil.samadov@adpu.edu.az

ABSTRACT

Population production in the city of Baku had different indicators in different historical periods depending on socio-economic, socio-political conditions. The economic stagnation and the military-political situation that occurred between 1990 and 2000 were observed in the country as well as in Baku, with a decrease in the birth rate of the population. If the total number of births in Baku was 35,568 in 1991, this figure decreased to 20,846 in 2000. The birth rate, which was 20.2 per thousand people in 1991, dropped from 11.6 to 8.6 in 2000. However, in the following periods, the birth rate increased again as a result of the economic reforms carried out in the country, the growth of the economy, the increase in employment and income of the population, and the improvement of social and home conditions. In 2021, the birth rate in Baku city was 9.8 per 1000 people. There may be two main reasons for the low birth rate. 1st reason is the mobilization of young men in connection with the second Karabakh war; The second reason is that wedding celebrations cannot be held due to the "Covid-19" epidemic. The mentioned factors affected the process of establishing new young families and the decrease in the birth rate. In 2020-2021, which is considered the pandemic period, the birth rate decreased, the death rate increased, and as a result, natural growth decreased, as it did throughout the country. In those years, the natural increase in the country was 5.1 and 3.5 people, respectively. The increase in deaths along with the decrease in the number of births also had an impact here. In those years, the death rate was 7.7 and 8.2 per 1000 people. Let us also note that the death rate of 8.2 people is the highest in the last 70 years. Analysis of demographic processes in the city of Baku shows that natural growth is rapid from the city center to the outskirts, especially the suburbs. Demographic policy carried out by the state is of great importance for the qualitative change of population production in modern times. It is important to regulate the demographic development in the country, provide benefits to mothers, children and families with many children, and create conditions for the healthy growth of children. Induction of labor, insurance of pregnant women, provision of continuous social assistance to young families, solution of housing problems, etc. Expanding the measures taken in this regard. measures increase the impact of the socio-psychological factor on the natural growth of the population. It is also important to take financial and promotional measures to implement economic measures.

Keywords: population production, birth rate, economic reforms, demographic processes, natural growth.

THE MICROCLIMATE OF SCREEN HOUSE: AN OPTIMAL ENVIRONMENT FOR GROWTH, DISEASE RESISTANCE, AND QUALITY FRUIT DEVELOPMENT IN SOLANACEOUS CROPS (CHERRY TOMATO AND CHILI)

Farhan Ahmad¹
Kusumiyati Kusumiyati^{1*}
Mochamad Arief Soleh¹
Muhammad Rabnawaz Khan²
Ristina Siti Sundari³

¹ Department of Agronomy, Agricultural Faculty. Universitas Padjadjaran. Jl. Bandung-Sumedang km 21 Jatinangor, Sumedang. West Java. Indonesia

² Department of Agronomy, Faculty of Crop Production Sciences, The University of Agriculture Peshawar, Peshawar. Khyber Pakhtunkhwa, Pakistan

³ Department of Agribusiness, Faculty of Agriculture, Universitas Perjuangan. Jl. PETA No. 177 Tasikmalaya, West Java. Indonesia

*Correspondence: kusumiyati@unpad.ac.id;

ABSTRACT

For solanaceous crops like cherry tomatoes and chili, screen houses offer a regulated microclimate that protects plants from harmful environmental stresses and infections, improving development, production, and fruit quality. Since these crops are susceptible to light, humidity, and temperature changes, screen buildings provide a better-growing environment than open fields. This systematic review investigates the effects of screen house microclimate on solanaceous crop growth, fruit quality, and disease resistance. Data comparing fruit quality, production, and the occurrence of pests and diseases between screen houses and other farming systems—like open fields and greenhouses—were gathered from multiple peer-reviewed research. The crops produced in screen houses were regularly found to have higher levels of disease resistance, enhanced fruit firmness, and greater marketability. The incidence of diseases, especially fungal infections, was considerably lower in screen house circumstances because of the controlled environment, which makes it less favorable for the growth of pathogens. Additionally, cherry tomatoes and chili cultivated in screen houses produced superior commercial yields due to increased fruit quality metrics like size, color, and antioxidant levels. A meta-analysis of disease incidence and yield from multiple studies is also included in the paper, offering statistical support for the advantages of screen house cultivation. The economic ramifications for farmers are covered in the conclusion, focusing on the enhanced profitability even with the early setup expenditures.

Keywords; Screen house microclimate, disease resistance, fruit quality, marketable fruits, protected cultivation

DETERMINANTS OF YOUTH INTENTIONS TO CHOOSE MUSLIM FRIENDLY TRAVEL DESTINATIONS

Fatin Nawwarah MD SHARIFFUDIN

International Islamic University Malaysia, Malaysia, fnawwarah15@gmail.com

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my

Ummi NoorJuwairiah Abdullah

International Islamic University Malaysia, Malaysia, juwaabdullah@gmail.com

Nur Shuhadah MOHD

International Islamic University Malaysia, Malaysia, shuhadah@iium.edu.my

ABSTRACT

Muslim-Friendly Tourism (MFT) has emerged as a significant segment of international tourism, gaining popularity in recent years. The trend is on the rise as more Muslims travel to various international destinations. Traveling is encouraged within the Muslim community to appreciate the beauty of Allah's creation and to foster a sense of humility in the face of His greatness. This study aims to investigate the major factors influencing travelers' decisions to choose Muslim-Friendly destinations. Utilizing a quantitative approach, the research involved a total of 150 respondents. Data were analyzed using IBM Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 21, employing various methods such as descriptive analysis, frequency analysis, and multiple regression analysis. This study anticipates identifying several key factors that influence youth travelers' decisions to select Muslim-Friendly Tourism (MFT) destinations. The expected findings include a strong correlation between perceived behavioral control and the intention to choose MFT, suggesting that when travelers feel they have the ability and resources to travel, they are more likely to do so. Additionally, religiosity is expected to emerge as a significant factor, highlighting the role of religious beliefs and practices in shaping travel preferences. Subjective norms, reflecting social influences and community expectations, are also anticipated to play a role, although tourist attitude may show a weaker correlation. Overall, these findings are expected to contribute to a better understanding of the motivations behind youth travel choices in the context of MFT.

Keywords: Muslim-Friendly Tourism (MFT), Youth Travel Intentions, Perceived Behavioral Control, Subjective Norms

URBAN PLANNING AND ARCHITECTURE OF BUKHARA DURING THE SOVIET PERIOD

Hayotova Nafisa Zakirovna

Uzbekistan, Bukhara State University

associate professor of the Department of "Social-Political Sciences",

Doctor of Philosophy in History (PhD)

ABSTRACT

This article analyzes in detail the changes that took place in the urban planning and architecture of the city of Bukhara during the Soviet Union. During the Soviet period, Bukhara, like many cities of Uzbekistan, was under the influence of socialist constructions, and this process significantly affected the historical image of the city. Since the 1920s, the modernization of the city began in Bukhara. A number of old historical monuments, mosques and madrassas were demolished and replaced by administrative buildings, cultural centers and industrial infrastructure. During this period, the first power plant was put into operation in the city, and the population was provided with modern energy resources. Factories and factories moved to the city during the Second World War played an important role in the development of the city's infrastructure. Along with the establishment of factories and new industries, housing for workers as well as social service infrastructure were expanded. During this period, the Soviet government focused on expanding urban infrastructure, building housing estates, and new industrial areas. In Uzbekistan, many industries were established in large cities, in particular, Tashkent, Samarkand and Bukhara. This process encouraged the migration of the rural population to the cities. The Soviet-era model of urban planning focused mainly on building "socialist cities", with each city developing around various industrial enterprises. At the same time, housing and social service infrastructure was expanded. During this period, a number of projects related to the preservation and restoration of historical monuments were implemented. Bukhara was restored as a historical city, and new residences and cultural centers were established to develop tourism. In the 1960s and 1980s, new microdistricts and apartment buildings were built in the "oriental modernism" style of Soviet architecture. As part of the urban development policy carried out by the Soviet government, the historical centers of Bukhara were preserved, but the city was adapted to the requirements of the new socialist life. Historical monuments were restored for the purpose of tourism development. During this period, Bukhara rose to a new stage of not only architectural, but also socio-economic development, and the process of urbanization accelerated.

Keywords: Urbanization, industry, socialist construction, oriental traditions, modernism.

INVOLVEMENT OF PERSONALITY IN INTERNET DEPENDENCY AND SOCIAL AND EMOTIONAL LONELINESS

Lect.univ.dr. Doinița BENTU

Andrei Șaguna University of Constanța, Romania, bentu_doinita@yahoo.com

Asist.univ.drd. Bianca Ioana GARABET

Andrei Șaguna University of Constanța, Romania, bianca.2998@yahoo.ro

Ani GHELASE

Andrei Șaguna University of Constanța, Romania

ABSTRACT

The internet is considered a revolutionary technology among scientists, politicians, academics, and ordinary people alike. It has become an indispensable necessity in today's world, utilized in a wide range of activities such as business, information gathering, and socializing. Daily usage can easily lead to dependency, sometimes unnoticed by the individual. Recent research has begun addressing internet dependency as a psychiatric concern, identifying problematic internet use associated with significant social, psychological, and professional deficiencies. Consequently, this study aims to identify personality traits associated with internet dependency, followed by social and emotional loneliness. Internet dependency has often been linked with depression and social isolation, with frequent psychiatric comorbidities such as mood disorders, anxiety, impulse control, and occasionally substance abuse. The study seeks to establish the personality types involved in internet dependency and its correlation with social and emotional loneliness. Consequently, this study aims to identify personality traits associated with internet dependency, followed by social and emotional loneliness by utilizing a quantitative method. The method involved distributing an online questionnaire through Google Forms, which included three standardized tests. It specifically investigates the relationship between internet dependency and personality traits, internet dependency and social loneliness, internet dependency and emotional loneliness, gender differences in internet dependency, age group differences, and internet usage patterns. The research operationalizes concepts such as personality, dependency, emotional loneliness, and social loneliness, drawing on psychological definitions and conceptualizations.

Keywords: Personality, dependency, internet, emotional loneliness, social loneliness.

THE USE OF AI IN LESSON PLANNING: TEACHERS' PERSPECTIVES

Marija Stevkovska

Assistant Professor Doctor

Assistant professor at the ELT Department, Faculty of Education,

International Balkan University, North Macedonia

++389 71 500 052

ABSTRACT

The omnipresence of AI has urged educators to utilize AI tools to plan and conduct their lessons. Language teachers have been using these tools to facilitate the process of lesson planning and creating teaching materials. While AI-generated content yields many benefits for both course instructors and students, potential drawbacks include over-dependence on these tools and a lack of critical thinking skills. This article aims to explore the experience of EFL teachers with the use of AI tools in their lesson plans and to provide insight into the advantages and disadvantages of their implementation. A survey was conducted with 30 English teachers in North Macedonia, who teach English in various contexts. Results show that AI tools are primarily used to plan lessons, design tasks, and prepare class materials for all four language skills. AI tools are beneficial for teachers as they save time, provide instant feedback, and personalize materials according to students' needs. Teachers expressed their concern about overreliance on AI tools and privacy issues.

Keywords: AI tools, EFL classes, Lesson Planning, Teachers' Perspectives.

JEL Classification Code: I (Health, Education, and Welfare)

"KARABAKH IS AZERBAIJAN" - THE BASIS OF OUR POETRY AS AN IDEAS-AESTHETIC DIRECTION

Prof. Dr. Necefova Merziyye
Azərbaycan Milli Elmlər Akademisi
necefova.merziyye@mail.ru
+99450-351-70-71
Orchid no: 0000-0001-9502-3392

Prof.Dr. Sevinc Aliyeva
Azerbaycan Cümhuriyeti Devlet Dil komisiyonuna bağlı
İzleme Merkezi müdürü
Sevinc.novruzqizi@yandex.com
+994503125831

ABSTRACT

The Second Patriotic War, which lasted 44 days, coincided with the liberation of our lands. He brought victory, success and greatness to all areas of the country. Thanks to our joyful Supreme Commander-in-Chief, our National Army will soon become a dream. , thanks to the unparalleled fighting of our warriors and officers, we have been blessed. This victory is based on the experience of the years, the day of the army builder, the political point of view. Our legitimate unity and equality was achieved. In our triumphant literature, which we have won today, there is an atmosphere of diversity and beauty. tir-di. Today, our literature is largely based on our successes, our joy of victory, and our unity. from our country, from the brotherhood of Turkey and Azerbaijan, from the heroic Azerbaijani soldiers and land The Holy Martyrdom, which sacrificed its lives for the sake of our victory He talks about his life. The poetic performance of the joy born of the freedom of the land is the main line of our poetry. The poems are mainly compiled under the title "Karabakh is Azerbaijan". There has been a war in Karabakh for 30 years. However, this war has now passed into the hands of the Patriotic War - the War of Salvation. Supreme Commander-in-Chief İlham Aliyev ordered the battle "Karabakh is Azerbaijan and why!" gave the verdict. These words, which wave the spirit of our nation like a flag, are a part of the holy book of Azerbaijan. The last verse of the battle is: "Karabakh is Azerbaijan and why!" "Karabakh is Azerbaijan!" During the 44-day war, it became one of the leading themes of our poets. For example, "From the day of the birth of the world, our Existence is the Motherland, One is the heart, one is the body.(Vahid Aziz, "Azerbaijan is Karabakh") "For thirty years now, the Karabakh war has been a subject of Azerbaijani literature. and we have not been able to write it to the end, to write it to the end. Because there was a fear of defeat; When this mother came, the pen stopped and she was thirsty. We did not reconcile with the pain of the ceasefire I Karabakh war, and if so, the Supreme Commander-in-Chief We have never said: "Karabakh is Azerbaijan!" energy, the volcano would not erupt. (Tehran Alishanoglu)In the article, the Supreme General Team's "Karabakh is Azerbaijan!" I will examine and analyze examples of poetry dedicated to the expression of exclamation. These examples will be presented as the most valuable examples of the Azerbaijani people who spread our victory to the world.

Keywords: Azerbaijan, Motherland, Karabakh

ENHANCING MUSLIM FRIENDLY TOURISM: THE ROLE OF MOBILE APPLICATIONS IN MEETING MUSLIM TRAVELERS' NEEDS

Nur Shuhadah MOHD

International Islamic University Malaysia, Malaysia, shuhadah@iium.edu.my

Ummi NoorJuwairiah ABDULLAH

International Islamic University Malaysia, Malaysia, juwaabdullah@gmail.com

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my

Asma Md ALI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, sis_asma@iium.edu.my

Mohammad Aizat JAMALUDIN

International Islamic University Malaysia, Malaysia, mohdaizat@iium.edu.my

ABSTRACT

This study explores the intersection of Muslim Friendly tourism and the digital needs of Muslim travelers, particularly focusing on their reliance on mobile applications to fulfill faith-based requirements during travel. With the Muslim Friendly tourism sector projected to reach \$200 billion by 2020, catering to Muslim tourists' unique needs has become increasingly essential, especially in non-Muslim majority countries. Despite this growth, stakeholders often struggle to meet the diverse religious needs of Muslim travelers, leading to discomfort and dissatisfaction. This research employs a quantitative approach using online and offline surveys to investigate how mobile services can address Muslim tourists' information needs and enhance their travel experiences. Key research questions include identifying the specific faith-based and travel-related information needs of Muslim tourists and examining how mobile engagement affects their psychological experiences. The findings will provide insights into the emotional and behavioral changes of Muslim travelers, highlighting the necessity for destinations to develop tailored digital solutions that enhance destination awareness and satisfaction. Ultimately, this study aims to create actionable guidelines for tourism stakeholders to better accommodate Muslim travelers, ensuring their faith-based needs are met and enhancing their overall travel experience.

Keywords: Muslim Halal Tourism, Mobile Applications, Muslim Travelers, Faith-Based Needs

ALTERNATIVE SOURCES OF ENERGY SAVING: THE PRESENT OF UKRAINE

PhD. Assoc. prof. Kateryna PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, katerynapetr92@gmail.com

Postgraduate student Anna BRENO

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, anna.v.breno@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

ABSTRACT

Recently, the issue of using alternative and renewable types of energy has become quite relevant. After all, with the advent of technical progress, humanity spends more and more energy resources in the course of its life every year for the needs of industry, transport and the residential sector. Energy in the form of electricity, heat and fuel is currently circulating, as are mandatory medical care, drinking water and food. Fossil fuels have been the main source of energy for a long time. However, progress requires alternative energy sources to meet future needs, as fossil sources such as coal, uranium, oil and gas are exhaustible resources. Researchers and developers around the world are working on the implementation of innovative methods of energy production without resorting to the use of fossil fuels. Today, much attention in Ukraine is focused on the possibility of installation, power and cost of solar stations. After all, in our time it is solar energy that is the most financially beneficial for the population, as well as independent of external factors, since the sun is the largest source of energy. Photovoltaics is considered the most common method. The principle of this transformation consists in the use of photovoltaic solar panels, or as they are also called solar batteries, with the help of which the transformation of solar energy into electrical energy takes place. As a rule, such panels are made of silicon, and the thickness of their working surface is only a few tenths of a millimetre. Therefore, today special attention should be paid to the use of natural energy of the sun, tides, wind and other phenomena, which experts call renewable resources. Alternative energy sources have many advantages, and above all, inexhaustibility and the absence of harmful emissions. Oil and gas reserves may be completely exhausted after some time. Therefore we should gradually switch to alternative sources. Alternative energy is an obvious step into the future. After all, the development and use of alternative and renewable energy sources is an important factor for strengthening energy security and reducing the negative man-made impact on the surrounding natural environment.

Keywords: Renewable energy sources, alternative energy, energy resources.

COMPONENTS OF ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Sviatoslav HURSKYI

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, sviatoslav.i.hurskyi@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Kateryna PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, katerynapetr92@gmail.com

ABSTRACT

The study of the concept of «sustainable development of an enterprise» as an economic category is conditioned by a number of reasons, the leading place among which is occupied by substantiation of a unified approach to understanding this category within the framework of modern economic theory. The development of any object is a special type of change, characterized by irreversibility and qualitative transformations that lead to the emergence of its new state, which is defined as a process of natural changes, transition from one state to another. We propose to consider the concept of sustainable development of an enterprise as a change by the enterprise of its qualitative state in the chosen direction in order to increase its sustainability in today's unstable conditions, when the enterprise, as a result of its economic activity, does not approach the limit of loss of sustainability or quickly returns to the equilibrium state. If we talk about the components of sustainable development, it is important to understand the close relationship and interaction of social, economic and ecological processes in their multidimensional structure and quality. One cannot compromise one aspect of development in order to achieve maximum benefit in another. Among the main components that ensure sustainable development, the following can be distinguished: economic - involves the formation of an economic system harmonized with the ecological factor of development, i.e. achieving a balance of economic indicators due to the rational use of limited natural resources and improvement of the enterprise's business processes; ecological - determines the conditions and limits of the restoration of ecological systems as a result of their exploitation, the main purpose of this factor is to ensure the integrity and preservation of biological and physical natural systems by increasing the environmental friendliness of production and forming the appropriate policy of the enterprise; social - asserts the right of a person to a high standard of living in conditions of environmental safety and well-being, as well as the awareness of the problems of personnel management at the enterprise, the creation of a quality system aimed at preserving cultural and social stability.

Keywords: Sustainable development, economic components, environmental components, social components.

CURRENT STATE OF ENTERPRISES IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY OF UKRAINE

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Stepan PETRYSHAK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, stepan.v.petryshak@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Yaryna YUKHMAN

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, yaryna.v.yukhman@lpnu.ua

ABSTRACT

As a result of the influence of crisis processes, significant changes have taken place, which, first of all, relate to the reduction of the volume of construction of residential and industrial objects throughout the territory of Ukraine, the decrease in the number of investments in the industry by domestic and foreign companies. The current state of construction enterprises can be characterized as unsatisfactory. In particular, insufficient investment support of the industry causes the aging of fixed assets. In general, the degree of their wear in construction is almost 60%, which negatively affects the already low competitiveness of the industry. The dominance of the non-state sector in construction significantly complicates the ability to manage and monitor the situation in the construction industry (about 90% of all construction enterprises are non-state). Capital investments in construction in 2021 will amount to UAH 55,725 million, and in 2022, UAH 32,628 million. The share of construction in the total GDP of the country remains unchanged with a downward trend. Construction as an economic entity aims to reproduce fixed capital. To improve the level of the industry, it is necessary at the state, regional, local levels and at the level of an individual construction enterprise to adopt new effective management decisions aimed at stimulating innovative and active innovations in production processes, switching to energy-efficient technologies, bringing construction products to European standards and norms, increasing product quality and reduce its cost, restore demand. "Green" construction is gaining high popularity as an actual direction of development - it is designed to reduce the impact of the anthropogenic environment on human health and the environment, which is achieved through the use of environmentally friendly building materials and technologies, energy saving measures, the use of renewable energy sources, internal planning buildings comfortable for people to work and live in. However, in Ukraine, this trend is spreading very slowly, in general, individual construction projects using green technologies have been implemented. But, despite all the economic troubles of the development of construction, there is a slow improvement in the state of the industry as a whole.

Keywords: Construction industry, construction, investments.

EXPLORING THE ROLE OF PHARMACOGNOSY IN NATURAL DRUG DISCOVERY: INSIGHTS AND INNOVATIONS

R.VIDHYALAKSHMI*1

K.RAJAGANAPATHY,

Bharath Institute Of Higher Education And Research, Selaiyur, Chennai 600073, Tamil Nadu, Chennai.

ABSTRACT

Pharmacognosy, the study of medicinal drugs derived from plants and other natural sources, plays a pivotal role in the discovery of novel therapeutic agents. This discipline bridges traditional knowledge with modern scientific techniques, facilitating the identification and characterization of bioactive compounds from diverse ecosystems. Recent innovations, such as advanced phytochemical analyses and bioassay-guided fractionation, have streamlined the screening processes, enhancing the efficiency of natural product research. Additionally, the integration of biotechnology and genomic tools has opened new avenues for the synthetic modification of natural compounds, leading to the development of improved pharmaceutical formulations. This exploration emphasizes the importance of sustainable practices in harvesting and utilizing natural resources, ensuring that future generations can benefit from the rich pharmacological potential of flora and fauna. Furthermore, the resurgence of interest in ethnomedicine underscores the relevance of traditional practices in informing modern drug discovery. By leveraging both historical wisdom and cutting-edge technologies, pharmacognosy not only contributes to the pharmaceutical industry but also fosters a deeper understanding of the intricate relationship between humans and the natural world. These insights pave the way for innovative approaches to public health challenges, ultimately enhancing therapeutic options for a variety of diseases.

Keywords: Pharmacognosy, Natural Products, Drug Discovery, Bioactive Compounds, Phytochemical Analysis, Sustainable Practices.

MICROWAVE ASSISTED SYNTHESIS OF 1,2,4-TRIAZOLES BASED DERIVATIVES AS ANTI-CANCER AGENT

Dr. Samreen Gul Khan

Ayesha Saddiqa

Rahila Yasmeen and Haiqa Akmal Government College University Faisalabad Pakistan, Faculty of physical sciences, Faisalabad, Pakistan

ABSTRACT

In this research, I synthesized a series of novel triazole derivatives with diversified structural features. The triazole family is known as a significant class of heterocyclic compounds due to their remarkable pharmacological properties and has attracted the wide attention of chemists in their search for new therapeutic molecules. Triazole building blocks were synthesized by esterifying substituted picolinic acid in the presence of a catalytic amount of mineral acid. The ester is then converted into a corresponding hydrazide, which further cyclizes to form the respective triazole. Microwave radiations, which are eco-friendly in nature, were used for the formation of desired products in good yield with less time. To assess the purity of each produced compound using different solvent systems, TLC was carried out on silica cards. Each product produced in these solvents left a single spot, demonstrating the purity of the chemicals. These building blocks were utilized for the preparation of novel triazole derivatives. The new compounds are sufficiently characterized by spectroscopic techniques like FT-IR, UV-visible and molar conductance. Screening of all manufacturing compounds was done in vitro to check for anti-cancer (Lungs cancer) and anti-oxidant activities. 7a and 7d compounds were most active for anti-cancer (Lungs cancer) and anti-oxidant activities as compared to others due to the substitution of the e-donating group.

Keywords: Picolinic acid, microwave radiations, heterocyclic compound, 1,2,4-Triazole, acetamide, A549 cell line, lung cancer, spectroscopic techniques, In-vitro activity.

MALAYSIAN TECHNICAL AND VOCATIONAL EDUCATION TRAINING (TVET) HIGHER EDUCATION PROGRAMME: STUDY OF FACTORS INFLUENCE STUDENT ENROLLMENT FOR SPECIAL NEEDS STUDENTS

Siti Khalijah, JAMAL

Kolej Komuniti Kepala Batas, Kepala Batas, Pulau Pinang, Malaysia, khalijah@kkkba.edu.my

Thenmoly, RAMACHANTHIRAN

Universiti Teknologi Malaysia, Johor, Malaysia, Thenmoly@utm.my

Suaiza, KHAIRI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, Malaysia, suaiza@psa.edu.my

Nurul Aini, MOHD AHYAN

Universiti Teknologi Malaysia, Johor, Malaysia, nurul.aini@utm.my

ABSTRACT

Higher education institutions across the globe provide many program options that can help students achieve their desired goals or jobs to ensure a brighter future. It is no exception for individuals or students with special needs. This study focusing higher education opportunity in Technical and Vocational Education Training (TVET) for disable people in Malaysia to learn certain skills hence increase their self-competence to ensure higher percentage of job placement upon graduation. Therefore, this study was conducted to identify the most dominant factors that influence students with special needs in choosing a study program. Special needs student defined as someone who cannot perform a task in normal way this included people with physical, mental, hearing and vision problems. In Malaysia, Community Welfare Department (JKM) has recognized 5 types of special needs registered category namely, visual impairment, hearing impairment, intellectual disability, limb disability and learning disability. In this study, total of 14 male special needs students, their age ranging between 19 years to 22 years old with hearing disable were involved as research respondents from the Mechanical Maintenance Special Skills Certificate Program at the Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah Polytechnic located in Selangor, Malaysia. The instrument for this study uses a questionnaire, and the data is analysed using SPSS software in the form of a percentage, mean and standard deviation. The scope of studies revolved on student interest, influence of peers and parents, academic background and future career. Results and data gathered applied within geographical and respondent under study. The results of the study found that the factor of interest most influences with average min 3.36 the choice of students compared to other factors. Interest is fostered through changing the environment and current taste, and can help students to do a job well to achieve success. In addition, encouragement from parents and peers is also a factor that influences students with special needs in choosing a study program for career continuation after graduation. Meanwhile, future career exhibits 2.2 average min shows the lowest factor influences students to choose their study program.

Keywords: Special Needs Education, Technical And Vocational Education Training(TVET), Enrollment

UNDERSTANDING THE NEEDS AND OPPORTUNITIES IN MUSLIM-FRIENDLY ADVENTURE TOURISM

Siti Salwa MD SAWARI

*Kulliyyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages, International Islamic University
Malaysia,, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my*

Muhammad Haniff Najmi MAZLI

*International Institute for Halal Research and Training, International Islamic University Malaysia,
Pagoh, Malaysia, mhnhaniff12@gmail.com*

ABSTRACT

Adventure tourism encompasses travel to remote or exotic locations, featuring activities that involve physical challenges and immersive experiences, catering to those in search of excitement and exploration. Despite the growing interest in adventure tourism among Muslim travelers, there remains a notable gap in experiences that meet their cultural and religious requirements. The absence of inclusive frameworks and guidelines specifically designed for Muslim travelers restricts their access to suitable adventure tourism options, which in turn impacts the competitiveness of destinations and community engagement. This research aims to investigate the needs and preferences of Muslim travelers in the adventure tourism sector. This research is expected to yield several significant outcomes that will enhance the adventure tourism landscape for Muslim travelers. First, it will establish a comprehensive conceptual framework for Muslim-friendly adventure tourism, providing a structured approach to designing and implementing experiences that align with their cultural and religious needs. By addressing these specific requirements, destinations can enhance their competitiveness in the adventure tourism market, attracting a broader audience and increasing visitor satisfaction. Additionally, practical guidelines and best practices will be developed for adventure tour operators, destination managers, and local communities, promoting the integration of halal-friendly amenities and culturally sensitive practices. This research will also foster greater community engagement in adventure tourism initiatives, enhancing cultural exchange and supporting sustainable tourism practices. Ultimately, the implications of this research extend beyond academic contributions, offering actionable insights that can transform the adventure tourism industry to create more inclusive and enriching experiences for Muslim travelers while benefiting local economies and communities.

Keywords: Muslim Friendly Tourism, Adventure Tourism, Islamic Tourism, Cultural Sensitivity.

METHODS FOR RECLAMATION OF LAND: A COMPREHENSIVE REVIEW RESTORING ECOLOGICAL BALANCE AND EFFICIENCY

Usama Yaseen¹,
Muhammad Umar Sharif,¹
Muhammad Saad Zia²,
Zeeshan Ahmad³,
Muhammad Usman³,
Bilal Ahmad⁴

¹ Department of Soil Science, Faculty of Agriculture, Padjadjaran University, Indonesia.

¹ University of Agriculture, Faisalabad Sub-campus Burewala-Vehari 61100, Pakistan

² University of Agriculture, Faisalabad Sub-campus Burewala-Vehari 61100, Pakistan

³ Soil and Water Testing Laboratory for Research Gujranwala - 52250 Punjab Pakistan.

³ Institute of Soil and Environmental science, University of Agriculture Faisalabad

⁴ Institute of Soil and Environmental science, University of Agriculture Faisalabad

ABSTRACT

Reclamation of land is necessary to repair damaged landscapes and lessen the negative environmental effects of mining, deforestation, urban growth, and industrial operations. Rehabilitating unproductive land for use in agriculture, ecology, or development is the main objective of land reclamation. This study examines a number of techniques, such as water management plans, plant restoration, soil remediation, and erosion control. It also highlights how crucial it is to combine conventional and contemporary reclamation methods in order to guarantee sustainable land use, increase soil fertility, and improve ecosystem services. It is imperative to reclaim such land in order to improve food security, improve soil quality, and restore ecosystem functioning. Given that land is the basis for forestry, agriculture, and human habitation, restoring damaged land is essential to preserving environmental health and guaranteeing sustainable development. By restoring damaged land into productive and environmentally sustainable landscapes, effective land reclamation techniques may counteract desertification, halt the loss of biodiversity, and advance socioeconomic development.

Keywords: Soil Remediation, Land Reclamation and Environmental restoration.

A REVIEW OF PHYTOCHEMICAL SCREENING AND MEDICINAL PROPERTIES OF EXTRACT FROM THE LEAVES, STEM BARK AND THE ROOTS OF ADANSONIA DIGITATA

Yahaya Usman ^{1*},

Abubakar Sani ²

Department of pure and industrial chemistry, faculty of natural and applied science, Umaru Musa Yar'adua University, Katsina, Nigeria.

*Correspondence: 2016yahayausman@gmail.com

ABSTRACT

The baobab tree (*Adansonia digitata*) is a large, deciduous tree native to Africa, Australia, and the Indian Ocean. It's known for its unique features. The study examined the phytochemical properties of baobab's leaves obtained from baobab trees in Bayero University, Kano. The dried powdered leaves extract of the plant was analyzed for the presence or absence of phytochemicals (flavonoids, terpenoids, saponins, tannins, alkaloids, steroids, phenols, cardiac-active glycosides and chalcones) and the amount of each compound present was further quantified. The results of the phytochemical screening of the plant samples revealed that out of the 10 compounds screened, Triterpenes, Gelatin, Chalcones and Terpenoids were absent while Total phenols, Saponin, Flavonoids, Alkaloids. A further quantitative analysis revealed that the leaves *Adansonia digitata* are rich in Total phenols (17.26mg/5g), Saponin (9.93 mg/5g), Alkaloids (3.09mg/5g), Flavonoid (2.8mg/5g), Tannin (2.76 mg/5g) The presence of these compounds was known to show medicinal potentials as well as exhibiting physiological activity and this justified the use of *A. digitata*'s leaves, stem bark and roots as the majors sources of medicines. The results further implied that the species has potentials in food industry, pharmaceuticals and other allied industries.

Keywords: Alkaloids, Baobab, Flavonoids, Phytochemical screening.

GÖÇMENİN ADAPTASYONU VE ENTEGRASYONUNDA EĞİTİM MEFHUMU: BİR ÖZ EĞİTİM METODU OLARAK SOSYAL MEDYA

Doktorant Anıl SUNA

*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Göç Araştırmaları ABD, Hatay, Türkiye,
anilcsuna@hotmail.com*

Prof. Dr. Sedat CERECİ

*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Sinema ve Televizyon Bölümü, Hatay,
Türkiye, s.cereci@gmail.com*

ÖZET

Göçmen kişinin göçü coğrafi bir değişiklikten daha çok kültürel bir boyut değiştirmedir. Değişikliğin en zorlu kısmı da mesafenin (diğer anlamda yer değişikliğinin) miktarı ile alakalı olarak gurbet hasreti yakınlarını yahut arkadaşlarını özlemek değildir. En zorlu değişiklikler, dil ve kültürel kodlardır. Dil iletişimin ana zemini olduğundan yabancıya karşı dışlayıcıdır. Kültürel kodlar ise dilin üzerindeki inceliklerdir. Bu faktörlerin öğrenimi göçmen kişiye, aidiyet, sosyallik ve psikolojik destek sağlayabilecek esas etkenlerdir. Gettolaşma ile yaşamını sürdüren göçmenler haricinde (ki bu bir entegrasyon olamaz) her göçmenin bunları öğrenmesi yahut öğrenmiş olması gereklidir. Göçün iltica gibi ani veya plansız bir şekilde gerçekleşmesi durumunda kişinin bir şok yaşaması muhakkak olacaktır. Bu süre içerisinde sosyalleşmeli, destek bulmalıdır. Kişinin ruh sağlığı ve sürecin üstesinden gelebilmesi için hayati öneme haizdir. Vakti ve maddi kaynağı zorlayacak kurslar, eğitimler haricinde artık göçmenlerin dili ve kültürel kodları öğrenmeleri ve kültürel şoku atlamalarına yardımcı olacak sosyalleşme ile ilgili yeni bir yöntemi mevcuttur. Bu da sosyal medyadır. Sosyal medya dil ve kültürel kodların birbirine geçtiği ideal iletişim ortamının içine atlamak gibidir. Nihayetinde ister katılımcı ister gözlemci ister yorumcu olma fırsatını sunabilen bir iletişim ortamıdır. Bu sebeple göçmen kişi sosyal medyayı kullanarak vasati bir çabayla kendi entegrasyonunu sağlayabilmektedir. Çalışma derleme şeklinde hazırlanmış olup bu konu ile ilgili nitel araştırmaların sonuçlarını göstererek adaptasyon ve sosyal medya kullanımı arasında korelasyonu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: sosyal medya, eğitim, adaptasyon

THE CONCEPT OF EDUCATION IN THE ADAPTATION AND INTEGRATION OF MIGRANT: SOCIAL MEDIA AS A METHOD OF SELF-EDUCATION

Doktorant Anıl SUNA

*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Göç Araştırmaları ABD, Hatay, Türkiye,
anilcsuna@hotmail.com*

Prof. Dr. Sedat CERECİ

*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Sinema ve Televizyon Bölümü, Hatay,
Türkiye, s.cereci@gmail.com*

ABSTRACT

The migration of an immigrant is more of a cultural change than a locational change. The most difficult part of the change is not homesickness or missing relatives or friends due to the distance (in other words, change of location). The most difficult changes are language and cultural codes. Since language is the main ground of communication, it is exclusionary towards foreigners. Cultural codes are subtleties on the language. Learning these factors are the main factors that can provide belonging, sociality and psychological support to the immigrant person. Except for immigrants who live their lives in ghettoization (which cannot be integration), every immigrant must learn or have learned these. If the migration is sudden or unplanned, such as asylum, the person will definitely experience a shock. During this period, the person should socialize and find support. It is of vital importance for the person's mental health and ability to overcome the process. Apart from courses and trainings that will strain time and financial resources, there is now a new method of socialization that will help immigrants learn the language and cultural codes and overcome cultural shock. This is social media. Social media is like jumping into the ideal communication environment where language and cultural codes intertwine. Ultimately, it is a communication environment that can offer the opportunity to be either a participant, an observer or a commentator. For this reason, immigrants can achieve their own integration with a mediocre effort by using social media. The study was prepared in the form of a review and reveals the results of qualitative research on this subject and reveals the correlation between adaptation and social media use.

Keywords: social media, education, adaptation

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN VERİ OKURYAZARLIK DURUMLARININ İNCELENMESİ

Doktora Öğrencisi Aylin KARAKUŞ

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, aylin.karakus@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, yesilbursa@gazi.edu.tr

Doktora Öğrencisi Şükran GEÇGEL

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, sukrangecegell@gmail.com

ÖZET

Dijitalleşmenin hız kazanmasıyla birlikte veri miktarı artmış ve bu verilerin karmaşıklığını da beraberinde getirmiştir. Artan veri yükü, bireylerin doğru bilgiyi ayırt etme ve veriye dayalı kararlar alma yeteneklerinin gelişmesini mecbur kılmıştır. Bu bağlamda, veriyi doğru şekilde kullanabilme, anlama, analiz etme, yorumlama ve buna dayalı kararlar alabilme yeteneği olan veri okuryazarlığı, eğitimde kazandırılması gereken önemli bir beceridir. Veri okuryazarlığı, modern dünyada bireylerin başarılı olabilmeleri için gerekli temel becerilerden biri olarak kabul edilmektedir. Eğitim-öğretimin her alanında önemli bir rol oynamasına rağmen, özellikle eğitimi değerlendiren, araştıran ve buna yönelik bilimsel çalışmalar yapan eğitim araştırmacıları için bu beceri daha da kritik hale gelmiştir. Bu doğrultuda sosyal bilgiler lisansüstü öğrencilerinin bu beceriyi araştırmalarında verileri nasıl doğru analiz edip nasıl kullandıkları da önem arz etmektedir. Bu çalışmada sosyal bilgiler eğitimi lisansüstü öğrencilerinin veri okur yazarlık durumlarının araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda veri analizi yaparken hangi adımları izliyorsunuz ve en büyük zorluklarınızın neler olduğunu düşünüyorsunuz?, araştırmalarınızda hangi veri analiz yöntemlerini kullanıyorsunuz?, bir veri setini analiz ederken en çok hangi zorluklarla karşılaşıyorsunuz?, veri kaynaklarının güvenilirliğini değerlendirip sonuçlara ulaşabiliyor musunuz? Açıklayınız., veri okuryazarlığı becerilerinizin araştırmalarınıza olan katkısı nedir? Bir örnek verebilir misiniz?, görüşme soruları sorulacaktır. Görüşme sorularının oluşturulmasında uzman görüşleri alınmıştır. Görüşmeler yüz yüze şekilde farklı devlet üniversitelerinde öğrenim görmekte olan sosyal bilgiler eğitimi lisansüstü öğrencisinden toplanacaktır. Daha sonrasında incelenerek analiz edilecek ve araştırmanın analizinde nitel çalışmalarda kullanılan betimsel analiz yöntemi kullanılacaktır. Yapılan analiz sonuçlarıyla çalışmanın sonuçları sunulacaktır. Bu çalışma sosyal bilgiler lisansüstü eğitiminde veri okuryazarlığı ve akademik araştırmalar üzerindeki etkilerini ortaya koyarak, sosyal bilgiler lisansüstü eğitime katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, eğitim, veri okuryazarlığı.

EXAMINATION OF DATA LITERACY LEVELS OF SOCIAL STUDIES EDUCATION GRADUATE STUDENTS

Ph.D. Student Aylin KARAKUŞ

Gazi University, Ankara, Turkey, aylin.karakus@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi University, Ankara, Turkey, yesilbursa@gazi.edu.tr

Ph.D. Student Şükran GEÇGEL

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Turkey, sukrangecegell@gmail.com

ABSTRACT

With the rapid rise of digitalization, the volume of data has surged, bringing increased complexity along with it. This growing data burden has made it essential for individuals to sharpen their ability to distinguish accurate information and make informed, data-driven decisions. In this context, data literacy—defined as the ability to effectively understand, analyze, interpret, and make decisions based on data—has become a critical skill that must be integrated into education. Data literacy is recognized as one of the key competencies necessary for success in today's modern world. While it is valuable in all fields of education, it is particularly vital for educational researchers who assess, investigate, and contribute to education through scientific studies. Therefore, understanding how social studies graduate students analyze and use data in their research is of paramount importance. This study aims to explore the data literacy of social studies education graduate students. To achieve this, students will be asked questions such as: "What steps do you follow when analyzing data, and what challenges do you encounter?", "Which data analysis methods do you apply in your research?", "What difficulties arise when working with data sets?", "Can you assess the reliability of data sources and draw sound conclusions?" and "How has data literacy enhanced your research? Can you provide an example?" The interview questions were developed with input from experts in the field. Face-to-face interviews will be conducted with graduate students in social studies education from various public universities. The collected data will be examined using descriptive analysis, a method frequently employed in qualitative research. The results will be presented at the end of the study. Ultimately, this research is expected to shed light on the role of data literacy in academic research and provide valuable insights that contribute to the development of social studies graduate education.

Keywords: Social studies, education, data literacy.

ERDEM-DEĞER-EYLEM MODELİNE İLİŞKİN NİTEL BİR İNCELEME

Prof. Dr. Kadir ULUSOY

Mersin Üniversitesi, ulusoykadir@gmail.com

Dr. Bahattin ERKUŞ

MEB, bahattinerkus@gmail.com

ÖZET

Değer eğitiminin varlığının insanoğlunun varlığından bu yana olduğu söylenebilir. Değer eğitimi ilk olarak ailede başlamakta okulda devam etmektedir. Okullarda verilen değerlerin ne olacağı, nasıl olacağı vb durumlar öğretim programlarında belirtilmektedir. 2019 öğretim programlarında adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik olmak üzere 10 kök değer yer almaktadır. 2024 Öğretim programlarında ise Erdem-Değer-Eylem Modeli benimsenmiştir. Erdem- Değer- Eylem modelinde, değerler belirli çatı değerler etrafında kümelenerek bir çerçeve oluşturmaktadır. Çatı değerler, diğer tüm değerlerle yoğun bir şekilde kesişen değer yapıları olarak tanımlanmaktadır. Modelde saygı, sorumluluk ve adalet, çatı değerler olarak öne çıkmaktadır. Kişisel hayat açısından önemli olan tasarruf, sabır, mahremiyet, mütevazılık, sağlıklı yaşam ve çalışkanlık gibi değerler bireyle; sevgi, dostluk, özgürlük, dürüstlük, vatanseverlik, yardımseverlik ve aile bütünlüğü gibi değerler aile ve sosyal çevreyle ilişkilendirilmektedir. Temizlik, duyarlılık, estetik ve merhamet gibi değerler ise fiziksel çevreyle bağlantılıdır. Değerlerin hangi alanla ilgili olduğuna karar verilirken, en çok katkıda bulundukları alan göz önünde bulundurulmuştur. Bu çalışmanın amacı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metninde yer alan Erdem- Değer- Eylem modelinin öğretmen görüşleri açısından incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma kapsamında Antalya İli Kepez ilçesinde çeşitli okullarda görev yapan 20 öğretmenden görüş alınmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin Erdem-Değer-Eylem Modeli hakkında genel olarak olumlu görüş belirttikleri, Erdem- Değer- Eylem Modelinin bir önceki programda yer alan değerlere göre daha kapsamlı olduğu, öğretmenlerin değerler eğitiminde önemli rol oynadığı, günümüzde ihtiyaç duyulan değerleri daha fazla yansıttığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erdem-Değer-Eylem Modeli, Erdem, Değer, Değerler Eğitimi.

A QUALITATIVE STUDY ON THE VALUE-ATTITUDE-BEHAVIOR MODEL

Prof. Dr. Kadir ULUSOY

Mersin University, ulusoykadir@gmail.com

Dr. Bahattin ERKUŞ

MEB, bahattinerkus@gmail.com

ABSTRACT

It can be said that value education has existed since the existence of humankind. Value education first begins in the family and continues in school. The values to be taught in schools, how they will be taught, etc. specified in the curricula. In the 2019 curriculum, 10 core values were included: justice, friendship, honesty, self-discipline, patience, respect, love, responsibility, patriotism, and altruism. In the 2024 curriculum, the Virtue-Value-Action Model has been adopted. In the Virtue-Value-Action Model, values are clustered around certain overarching values to form a framework. Overarching values are defined as value structures that intersect intensely with all other values. In the model, respect, responsibility, and justice stand out as the overarching values. Values important for personal life, such as thrift, patience, privacy, modesty, healthy living, and diligence, are associated with the individual; values such as love, friendship, freedom, honesty, patriotism, altruism, and family integrity are linked to family and social circles. Values like cleanliness, sensitivity, aesthetics, and compassion are related to the physical environment. When determining which domain values pertain to, the area where they contribute the most was considered. The aim of this study is to examine the Virtue-Value-Action Model included in the "Turkey Century Education Model Curriculum Common Text" from the perspectives of teachers. A case study design, one of the qualitative research methods, was used in the research. As part of the study, the opinions of 20 teachers working in various schools in the Kepez district of Antalya province were collected. A semi-structured interview form was used as a data collection tool, and the data obtained from the research were analyzed using descriptive analysis. As a result of the research, it was found that teachers generally expressed positive opinions about the Virtue-Value-Action Model, stating that it is more comprehensive than the values in the previous curriculum, that teachers play an important role in value education, and that it reflects the values needed in today's world more effectively.

Key Words: Virtue-Value-Action Model, Virtue, Value, Values Education.

İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARININ KULLANIMINA İLİŞKİN BİR İNCELEME

Dr. Bahattin ERKUŞ

MEB, bahattinerkus@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI

Bayburt Üniversitesi, sinanari@bayburt.edu.tr

Özet

Sosyal bir varlık olan insanı merkeze alan sosyal bilimler; bireyler arası ilişkileri ve toplumsal yapıları inceleyen bir disiplinler bütünüdür. Sosyal bilimlerin pedagojik amaçlar güderek eğitime yansımalarının sosyal bilgiler dersi ile olduğunu söylemek mümkündür. Bu durumda hayatımızdaki bilimsel, teknolojik, sanatsal vb. gelişmelerin eğitimde en çok yansıdığı derslerden birisinin sosyal bilgiler dersi olduğu söylenebilir. Son zamanlarda giderek yaygınlaşmaya başlayan yapay zekâ teknolojisi de hayatımızdaki gelişmelerden birisidir. Bu çalışmada ilkökul dördüncü sınıf sosyal bilgiler dersinde yapay zekâ uygulamalarının kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden yola çıkarak bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseni tercih edilmiştir. Bu kapsamda araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla yirmi sınıf öğretmeni ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz ile çözümlenerek yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri sosyal bilgiler dersinde yapay zekâ uygulamalarının kullanımını öğrencilerde soyut düşünme becerilerini geliştirmesi, dersleri daha eğlenceli hale getirmesi, eğitim öğretim sürecini farklılaştırması gibi yönlerden avantajlı olduğunu ifade etmişlerdir. Ancak öğrencilerin yaratıcılık becerilerini olumsuz yönde etkilemesi, duygusal gelişimi yavaşlatabilmesi, öğrencileri hazırcılığa itmesi, teknolojik donanımın yetersiz olması, ekran bağımlılığını artırması gibi yönlerden dezavantajlı olabileceğini belirtmişlerdir. Yapay zekâ uygulamaları olarak ise en çok Chat GPT, siri ve copilot uygulamalarının kullanıldığı görülmektedir. Araştırma bulgularına dayanarak, sınıf öğretmenlerine yapay zeka konusunda hizmet içi eğitimlerin verilmesi, yapay zeka uygulamalarının tanıtılması ve dijital eğitim içeriklerine, ders kitaplarına karekod ile yapay zeka uygulamalarının eklenmesi önerilmektedir.

Anahtar sözcükler: Sosyal bilgiler, yapay zekâ, sınıf öğretmeni.

A REVIEW ON THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATIONS IN FOURTH GRADE SOCIAL STUDIES CLASSES

Dr. Bahattin ERKUŞ

MoNE, bahattinerkus@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Sinan ARI

Bayburt University, sinanari@bayburt.edu.tr

ABSTRACT

Social Sciences, which center around human beings as social entities, are a collection of disciplines that examine interpersonal relationships and societal structures. It can be said that the reflection of social sciences in education with pedagogical purposes is through the Social Studies course. In this context, it is possible to state that Social Studies is one of the courses where scientific, technological, artistic, and similar developments in our lives are most reflected in education. One of these developments is artificial intelligence technology, which has become increasingly widespread in recent times. This study aims to evaluate the use of artificial intelligence applications in fourth-grade Social Studies classes based on the opinions of classroom teachers. The basic qualitative research design, one of the qualitative research methods, was preferred in this study. In this context, interviews were conducted with twenty classroom teachers using a semi-structured interview form prepared by the researchers. The data obtained were analyzed and interpreted through descriptive analysis. According to the findings, the classroom teachers participating in the study expressed that the use of artificial intelligence applications in Social Studies classes has advantages, such as developing students' abstract thinking skills, making lessons more enjoyable, and diversifying the teaching and learning process. However, they also pointed out that it could have disadvantages, such as negatively affecting students' creativity, slowing down emotional development, encouraging students to rely on ready-made solutions, the inadequacy of technological infrastructure, and increasing screen addiction. The most commonly used artificial intelligence applications were found to be ChatGPT, Siri, and Copilot. Based on the research findings, it is recommended that in-service training on artificial intelligence be provided to classroom teachers, artificial intelligence applications be introduced, and AI applications be added to digital educational content and textbooks via QR codes.

Keywords: Social Studies, Artificial Intelligence, Classroom Teacher.

20. YÜZYILDA MANDA

Aytekin YILDIRIM

Şehit Ahmet Eyce Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Sivas, Türkiye, aytekinyildirim78@hotmail.com

Şeref ÇETİNDAG

Sivas Bilim ve Sanat Merkezi, Sivas, Türkiye, cetindagseref@hotmail.com

ÖZET

XV. ve XVI. yüzyıllarda, Atlas Okyanusu kıyısında bulunan Avrupalı devletlerce yeni ticaret yollarının keşfi, Türk-İslam dünyasının kontrolü altındaki İpek ve Baharat yollarının önemini kaybettirmiştir. Yeni yollarının keşfedilmesi sonucu Avrupalı devletler, Hindistan ve Çin’de bulunan ve ihtiyaç duyulan ipek ve baharat gibi maddeleri, doğrudan ülkelerine getirmeye başlamıştır. Böylece batılı devletler ticari açıdan kendine yeter hale gelmiş, doğuya olan bağımlılıktan kurtulmuşlardır. Sanayi Devrimi sonrası Avrupa’da üretimin artmasına sonucunda hammadde ve pazar ihtiyacının ortaya çıkması, sömürgecilik yarışını arttırdı. Bu ihtiyaçlılarını gidermek isteyen batılı devletler, Afrika kıtasında ve Güney Asya’da bulunan ülkeleri sömürge topraklarına çevirerek, işlenecek olan hammaddeleri kıta Avrupası’na taşıdılar. Ürettikleri mamul maddeleri ise pazar yeri olarak özellikle Afrika ve Asya kıtalarında bulunan sömürdükleri ülkelerde satmaya başladılar. Sömürgecilik yarışı insanlığın o güne kadar gördüğü en büyük savaş olan Birinci Dünya Savaşı’nın çıkması ile neticelendi. Bu savaş sonucunda ABD Başkanı Wilson önderliğinde, 25 Ocak 1919’da Paris Barış Konferansı toplandı ve bu toplantıda uluslararası barışı sağlamak için Milletler Cemiyeti kurulmasına karar verildi. Bu cemiyetin asli görevlerinden biri de yeni sömürge düzeni veya örtülü sömürgecilik olan vesayet anlayışının garantörlüğünü üstlenmesidir. Manda (vekâlet) yöntemi denilen bu anlayışa göre geri kalmış ülkelerin yönetimi doğrudan doğruya devletlerin eline verilmeyecek, uygun görülecek büyük bir devlet, Milletler Cemiyeti adına bir yörede vekâleten yönetimle görevlendirilecekti. Bu vekâlet, vesayet altına alınan milletin sömürge süresini, bağımsızlığı hak etme süresini belirleyecek ve bu durum ilgili devletin bağımsızlığa lâyık olduğunu ispat edeceği güne kadar devam edecektir. Bu uygulama ülkemizde, millete olan güven duygusunu yitirmiş aydın, siyasetçi ve askerlerimiz tarafından kurtarıcı olarak görülecek ve Amerikan manda yönetimi isteklerinin artmasına sebep olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Manda, sömürge, cemiyet, savaş, kongre

MANDATE IN THE 20TH CENTURY

Aytekın YILDIRIM

Şehit Ahmet Eyce Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Sivas, Türkiye, aytekinyildirim78@hotmail.com

Şeref ÇETİNDAG

Sivas Bilim ve Sanat Merkezi, Sivas, Türkiye, cetindagseref@hotmail.com

ABSTRACT

XV. and XVI. In the centuries, the discovery of new trade routes by the European states on the coast of the Atlantic Ocean lost the importance of the Silk and Spice roads under the control of the Turkish-Islamic world. As a result of the discovery of new ways, European states brought directly needed materials such as silk and spices from India and China to their countries. Thus, the western states became self-sufficient commercially, thus they got rid of their dependence on the east. After the Industrial Revolution, the need for raw materials and markets as a result of the increase in production in Europe increased the colonial race. Western states, who wanted to meet these needs, turned the countries in the African continent and South Asia into colonial lands and transported the raw materials to be processed to continental Europe. They started to sell the products they produced as a market place, especially in the countries they exploited. The colonial race resulted in the outbreak of the First World War, the biggest war humanity has ever seen. As a result of this war, under the leadership of US President Wilson, the Paris Peace Conference was convened on January 25, 1919, and at this meeting it was decided to establish the League of Nations to ensure international peace. One of the main duties of this society is to undertake the guarantor of the tutelage understanding, which is the neo-colonial order or covert colonialism. According to this understanding, called the mandate (deputy) method, the administration of the underdeveloped countries would not be given directly to the states, but a large state that would be deemed appropriate would be assigned to a region by proxy on behalf of the League of Nations. This power of attorney will determine the colonial period of the nation under tutelage, the period for which it deserves independence, and this situation will continue until the day when the relevant state proves that it is worthy of independence. This practice will be seen as a savior by our intellectuals who have lost their sense of trust in their nation and will cause an increase in the demands of the American mandate administration.

Keywords: Mandate, colony, society, war, congress

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI TÜRKÇE ALAN BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Başak Perçin BOSTAN

Ankara, Türkiye, basakpercinbostan@gmail.com

Prof. Dr. Emine YILMAZ BOLAT

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, emineyilmaz@mersin.edu.tr

ÖZET

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, eğitimde reform niteliği taşımakta olup Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı’nın eğitim sisteminde Türk medeniyeti üzerine inşa edilen temel kavramlar eşliğinde bireylere gereken becerileri kazandırmak için hazırlanmıştır. Merkezine tüm gelişim yönleriyle bütüncül şekilde insanı ele alan bu model, tüm bireylere gerektiğinde tedbirler alarak dezavantajlı olmadığı öğrenme süreci tasarlamakta ve farklılıkları dikkate alarak adil bir eğitim süreci sunmaktadır. Programda bilgiler, beceriler, eğilimler ve değerler ilgi, yetenek, gereksinim ve bireysel farklılık güçlendirilerek yer almaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı’nda alan becerilerine, sosyal duygusal öğrenme becerilerine, kavramsal becerilere, kavramlara, eğilimlere, erdem-değer-eylem modeline, okuryazarlık becerilerine, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ve farklılaştırmaya yer verilmiştir. Çocukların eğitim yaşantısına sağlam temeller atmasını amaçlayan programda, alan becerileri olarak matematik, fen, sosyal, hareket ve sağlık, sanat, müzik ve Türkçe alan becerileri yer almaktadır. Türkçe’nin öğretimi ve geliştirilmesi, eğitim sisteminde temel politika olarak yer almış olup buna ilişkin becerilerin çocuklara kazandırılması hedeflenmiştir. Türkçe alan becerilerinde dinleme/izleme, konuşma, okuma ve erken okuryazarlık becerileri olmak üzere dört temel dil becerisi edinimine odaklanılmıştır. Dinleme/izleme becerisi, dinleme/izlemeyi yönetme, anlam oluşturma, çözümleme ve yansıtma şeklinde bütüncül becerilerden oluşmuştur. Bu beceri, okul öncesi eğitim sürecinde çocukların dinleme/izleme materyallerini seçmesine, olayların bölümlerini ve aralarındaki ilişkileri tanımlamasına, günlük yaşamla ilişkilendirmesine ve değerlendirme yapmasına yöneliktir. Konuşma becerisi, konuşmayı yönetme, içerik oluşturma, kural uygulama ve yansıtma olarak bütüncül becerileri kapsamaktadır. Bu beceri, çocuğun konuşma esnasında benzetme ve örneklendirme içeren ifadeler kullanmasını, konuşurken jest ve mimiklerini, beden dilini kullanmasını, sesini ve nefesini doğru kullanmasını, konuşacağı konu ile sahip olduğu ön bilgiler arasında ilişki kurmasını, yaşına uygun kelimeler seçmesini ve Türkçe’nin dil yapısına uygun olarak konuşmasını içermektedir. Okuma becerisi, okumayı yönetme, anlam oluşturma, çözümleme ve yansıtma şeklinde bütüncül becerilerle açıklanmıştır. Okuma becerisi, çocuğun okuma materyalini seçmesini ve incelemesini, material içeriğiyle ilgili görüşlerini ve tahminlerini ifade etmesini, edindiği bilgileri yaşamla ilişkilendirerek değerlendirmesini kapsamaktadır. Erken okuryazarlık ise görsel sembolleri okuma, yazıdaki noktalama işaretleri ile cümlelerin sözcüklerden, sözcüklerin hecelerden ve harflerden oluştuğunu fark etme, yazıya ihtiyaç duyma, kitabın nasıl kullanılması gerektiğini ve yazının yönünü bilme, sözcüklerin ilk ve son seslerini fark etme, yazı yazma için gereken becerileri kazanma bileşenlerinden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Maarif modeli, okul öncesi eğitim, program, Türkçe, beceri

EXAMINING TURKISH FIELD SKILLS AT PRESCHOOL EDUCATION PROGRAM IN TÜRKİYE CENTURY MAARIF MODEL

Dr. Başak Perçin BOSTAN

Ankara, Turkey, basakpercinbostan@gmail.com

Prof. Dr. Emine YILMAZ BOLAT

Mersin University, Mersin, Turkey, emineyilmaz@mersin.edu.tr

ABSTRACT

The Turkey Century Education Model has the nature of a reform in education and has been prepared to provide individuals with the necessary skills in line with the basic concepts built on Turkish civilization in the education system of the Ministry of National Education in Turkey. This model, which takes the human being in a holistic manner with all developmental aspects at its center, designs a learning process where all individuals are not disadvantaged by taking precautions when necessary and offers a fair education process by taking into account differences. Information, skills, tendencies and values are included in the program by strengthening interests, talents, needs and individual differences. The Turkey Century Education Model Preschool Education Program includes field skills, social emotional learning skills, conceptual skills, concepts, tendencies, virtue-value-action model, literacy skills, guidance and psychological counseling services and differentiation. The program, which aims to provide children with a solid foundation for their educational life, includes mathematics, science, social, movement and health, art, music and Turkish field skills. Teaching and developing Turkish has been included as a basic policy in the education system and it is aimed to provide children with the skills related to this. In Turkish field skills, the focus is on the acquisition of four basic language skills: listening/watching, speaking, reading and early literacy skills. Listening/watching skill consists of integrated skills such as managing listening/watching, creating meaning, analyzing and reflecting. This skill is aimed at children's selection of listening/watching materials during the preschool education process, defining the parts of events and their relationships, associating them with daily life and making evaluations. Speaking skill covers integrated skills such as managing speech, creating content, applying rules and reflecting. This skill includes the child's use of expressions containing analogy and exemplification during speech, using gestures and facial expressions, body language while speaking, using voice and breathing correctly, establishing a relationship between the subject he/she will talk about and his/her prior knowledge, choosing words appropriate for his/her age and speaking in accordance with the language structure of Turkish. Reading skill is explained with integrated skills such as managing reading, creating meaning, analyzing and reflecting. Reading skills include the child selecting and examining reading material, expressing his/her opinions and predictions about the content of the material, and evaluating the information he/she has acquired by relating it to life. Early literacy consists of the components of reading visual symbols, recognizing that sentences are made up of words and words are made up of syllables and letters, needing writing, knowing how to use a book and the direction of writing, recognizing the first and last sounds of words, and acquiring the skills necessary for writing.

Keywords: Maarif model, preschool education, program, Turkish, skills

KIBRIS'TA İKİ TOPLUM İÇİN DE FEDERAL YAPI BİR ÇÖZÜM MÜDÜR?

Dr. Büşra ÜZEHAN

İstanbul, Türkiye, drbusrauzehan@gmail.com

ÖZET

Federasyon sözcüğü Latince Foedus sözcüğünden gelmektedir. Foedus Latince’de sözleşme, birleşme anlamına gelmektedir. Federasyon bir politik yönetim sistemi ve bir devlet örgütleniş biçimidir. Hem federasyonun, hem de federe devletlerin, kendilerine ait anayasaları, yasama, yürütme ve yargı organları vardır. Federal sistemlerde yan yana yaşayan, bir genel merkezi hükümet ve iki veya daha çok bölgeden oluşan hükümetler olduğunu görmekteyiz. Bu sisteme göre hükümetler de kendi içinde ayrı siyasi otoriteye sahip olurlar. İç politikada ayrı yasama, yürütme ve yargı sistemleri vardır. İçişlerinde kendilerine özgü kültür, din, dil, ırk ve yaşam koşullarını barındırmaktadırlar. Fakat dış politikada tek bir devlet olarak görünmekte ve aynı oranda hareket etmektedir. Bu sistem ile iki toplumda Enosis-Taksim düşüncelerinden artık vazgeçtiği fikrine varmışlardır. Türkiye’nin garantörlüğünü kabul etmeyen Güney Kıbrıs ve Yunanistan’ın Federal Anayasayı kabul etmesi ile Türkiye’nin garantörlüğünü de kabul ettiklerini göstermektedir. Federal yapıda yasaların kabulü ve onaylanması için halk oylaması yapılması gerekir. 1983’te Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilan edilinceye kadar Kuzey Kıbrıs’ta idari yapı, 40 üyeli Kıbrıs Türk Federe Meclisi ve Meclis’te çoğunluğu elinde bulunduran partinin kurduğu hükümet tarafından yürütülmüştür. Federal Hükümetin görev ve yetkileri, devletin birliği ve devletin iki toplumlu mahiyetini koruyacak şekilde olması hedeflense de bu çalışma da görüleceği gibi Güney Kıbrıs kesiminin nüfus oranının fazla olması ülkede denge sistemini bozduğunu göstermektedir. Ayrıca Kıbrıs’ta Federal bir devlet kurmanın zorlukları arasında, Adada yaşayan iki toplum için yıllardır süregelen kanlı çatışmalardan dolayı bir kopma olmuştur. Şimdi, Federal Devlet başlığı altında bu iki toplumu bir araya getirmeye çalışmak siyasal açıdan büyük bir zorluk içermektedir. Sonuçta; bu çalışmada ortada iki farklı ulusal toplumun varlığından ve bu iki toplumun isteklerini yerine getirmek için yapılan girişimler ele alınmıştır. Federal sistemin iki toplum arasında uzun bir süre başarıyla işleyememesinin nedenleri incelenmiş, bu toplumların merkezîyetçi yapılarındaki düzeninin sağlanamaması, iktidarın bölgesel bölünüşündeki nüfus dengesizliği ve birliği koruyan öğelerin eşitsizlik düzleminde yer almaması gibi birçok faktör ele alınarak anlatılmıştır. Bu bildiri kapsamında, 1983 yılı öncesinde denenilen ve başarı sağlanamayan yönetim sisteminin şuanda Adada çözüm sağlamasını düşünmek ne kadar doğru olur bunu kanıtlayan bir çalışma olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Federasyon, Kuzey Kıbrıs, Güney Kıbrıs, Anayasa, Ulusal toplum

IS A FEDERAL STRUCTURE A SOLUTION FOR BOTH COMMUNITIES IN CYPRUS?

Dr. Büşra ÜZEHAN

İstanbul, Türkiye, drbusrauzehan@gmail.com

ABSTRACT

The word Federation comes from the Latin word Foedus. Foedus means contract, union in Latin. A federation is a political system of government and a form of state organization. Both the federation and the federal states have their own constitutions, legislative, executive and judicial bodies. In federal systems, we see a central government and two or more regional governments living side by side. Under this system, the governments also have separate political authority. In domestic politics they have separate legislative, executive and judicial systems. In domestic affairs, they have their own culture, religion, language, race and living conditions. However, in foreign policy, they appear as a single state and act at the same rate. With this system, both societies have come to the idea that they have given up their Enosis- Taksim ideas. The acceptance of the Federal Constitution by Southern Cyprus and Greece, which do not accept Turkey's guarantorship, shows that they also accept Turkey's guarantorship. In a federal structure, a referendum is required for the adoption and approval of laws. Until the declaration of the Turkish Republic of Northern Cyprus in 1983, the administrative structure in Northern Cyprus was carried out by the 40-member Turkish Cypriot Federated Assembly and the government formed by the party holding the majority in the Assembly. Although the duties and powers of the Federal Government are aimed to protect the unity of the state and the bicomunal nature of the state, as can be seen in this study, the high population ratio of the Southern Cyprus section shows that it disrupts the balance system in the country. In addition, among the difficulties of establishing a Federal State in Cyprus, there has been a rupture for the two communities living on the island due to the bloody conflicts that have been going on for years. Now, trying to bring these two communities together under the banner of a Federal State poses a major political challenge. Consequently, this paper has discussed the existence of two distinct national communities and the attempts to fulfill their aspirations. The reasons for the failure of the federal system to work successfully between the two communities for a long period of time are examined, and many factors such as the lack of order in the centralized structures of these societies, the population imbalance in the regional division of power, and the lack of elements that preserve unity on the plane of inequality are discussed and explained. Within the scope of this paper, it has been a study that proves how accurate it would be to think that the management system, which was tried before 1983 and failed to achieve success, will provide a solution on the island.

Keywords: Federation, Northern Cyprus, Southern Cyprus, Constitution, National community

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 3 YAŞ ÇEKİRDEK KİTABININ İÇERİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Başak Perçin BOSTAN

Ankara, Türkiye, basakpercinbostan@gmail.com

Prof. Dr. Emine YILMAZ BOLAT

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, emineyilmaz@mersin.edu.tr

ÖZET

Çocuk kitapları, çocukların gelişimlerini desteklemenin yanı sıra çocukların gelecekteki kitap sevgisinin ve okuma kültürünün oluşmasına katkı sağlamaktadır. Bu nedenle çocuk kitaplarının çocukların gelişimine ve ilgisine uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir. Çocuk kitapları incelenirken biçimsel özelliklerinin yanı sıra yapının içerik özelliklerinin de dikkate alınması gerekmektedir. Çocuk kitaplarının ulusal ve evrensel değerleri, karakter eğitimi dikkate alması ve içeriklerinin çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun olması gerekmektedir. İçerik açısından çocukların ilgisini çeken kitaplar farklılık gösterebilmektedir. Okul öncesi dönem çocukları, yakın çevresindeki gördüğü, bildiği ve tanıdığı nesneleri ve canlıları kitaplarda gördüklerinde ilgilerini çekmektedir. Ayrıca kullanılan dilin basit ve anlaşılır olması gerekmektedir. Bu araştırma okul öncesi dönemdeki üç yaş grubu çocuklar için hazırlanmış olan Çekirdek kitabının içerik açısından incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çekirdek kitabı, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun kararı ile üç yaş grubu için 2024 yılında eğitim aracı olarak kabul edilmiştir. Araştırma kapsamında bu kitap içerik, yönerge, dil ve anlatım açısından incelenmiştir. Araştırmada tarama-betimleyici yöntem kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, konu bakımından sınıfı, çevresindeki nesneleri, olayları, canlıları ve kendini tanıma, sağlıklı duruş, sınıfı temiz tutma, dans ve hareket etme, uykuya hazırlık, sıraya girme, el yıkama, dış fırçalama, nesne eşleme, sayı, renk, ön-arka, alt-üst, az-çok, büyük-küçük ve benzer-aynı, gece-gündüz kavramları, geometrik şekiller, tehlikeli davranışlardan uzak durma, mevsim özellikleri ve mevsime uygun giyinme, duygular, milli bayramlar ve değerler, sağlıklı beslenme, çizgi çizme, resim, baskı ve tasarım yapma, giysi aksesuarları kullanma, ayakkabı giyme-çıkarma, örüntü oluşturma, çini sanatı, ritim tutma, bilmece-bulmaca konularına yer verilmiştir. Dil ve anlatım yönünden cümlelerin açık olduğu, çocukların bildiği ifadelerin kullanıldığı, dil bilgisi kurallarına uygun olduğu, yönergelerin ise basit ve anlaşılır olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bulgular, ilgili alan yazın ile tartışılmış ve buna ilişkin öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çekirdek kitabı, çocuk kitapları, okul öncesi, etkinlik, içerik inceleme

MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION REVIEW OF 3-YEAR-OLD CORE BOOK IN TERMS OF CONTENT

Dr. Başak Perçin BOSTAN

Ankara, Turkey, basakpercinbostan@gmail.com

Prof. Dr. Emine YILMAZ BOLAT

Mersin University, Mersin, Turkey, emineyilmaz@mersin.edu.tr

ABSTRACT

Children's books not only support children's development, but also contribute to the formation of children's future love of books and a reading culture. For this reason, it is necessary to determine whether children's books are suitable for children's development and interests. When examining children's books, the content characteristics of the work should be taken into account as well as their formal features. Children's books should take into account national and universal values, character education, and their content should be suitable for children's age and development levels. Books that attract children's attention in terms of content may vary. Preschool children are interested in books when they see objects and living things they see, know and recognize in their immediate environment. In addition, the language used should be simple and understandable. This research was conducted to examine the content of the Core (Çekirdek) book prepared for three-year-old children in the preschool period. The book was accepted as an educational tool for the three-year-old group in 2024 by the decision of the Ministry of National Education's Board of Education and Discipline. Within the scope of the research, this book was examined in terms of content, instructions, language and narration. The scanning-descriptive method was used in the research. As a result of the research, the subjects included knowing the class, surrounding objects, events, living beings and oneself, healthy posture, keeping the class clean, dancing and moving, preparing for sleep, lining up, washing hands, brushing teeth, matching objects, number, color, front-back, bottom-top, more-less, big-small and similar-same, day-night concepts, geometric shapes, staying away from dangerous behaviors, seasonal characteristics and dressing appropriately for the season, emotions, national holidays and values, healthy nutrition, drawing lines, painting, printing and designing, using clothing accessories, putting on and taking off shoes, creating patterns, tile art, keeping rhythm, and riddles and puzzles. It was determined that the sentences were clear in terms of language and expression, that the expressions known by children were used, that they were in accordance with the rules of grammar, and that the instructions were simple and understandable. The findings obtained were discussed with the relevant literature and suggestions were made in this regard.

Keywords: Core book, children's books, preschool, activity, content review

ROMANTİK İLİŞKİLERDEKİ AŞK BAĞIMLILIĞI VE YETİŞKİNLERİN BAĞLANMA STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Ezgi YURTSEVEROĞLU

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Osmaniye, Türkiye, eyurtseveroglu@gmail.com

Prof. Dr. Oğuzhan ÇOLAKKADIOĞLU

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Osmaniye, Türkiye, colakkadioğlu@gmail.com

ÖZET

Romantik ilişkilerde aşk bağımlılığı ve bağlanma stilleri psikolojik ve sosyal açıdan önemli konulardır. Aşk bağımlılığı, yetişkinlerin romantik ilişkilere aşırı duygusal yatırım yaparak bu ilişkileri hayatlarının merkezine koyması, kişisel ihtiyaçlarını geri plana atması ve bu süreçte sağlıklı ilişki dinamiklerine kapılması durumudur. Bağlanma stilleri ise, çocuklukta gelişen ve yetişkinlikteki romantik ilişkileri şekillendiren duygusal bağlanma kalıplarını ifade eder. Bu araştırmada, yetişkinlerin bağlanma stillerinin, romantik ilişkilerdeki aşk bağımlılığını ne derecede yordadığını belirlemek amaçlanmaktadır. Araştırmaya, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde eğitim gören ve en az 6 aydır romantik ilişki içerisinde bulunan, 209'u erkek, 462'si kadın olmak üzere toplam 671 yetişkin katılmıştır. Araştırmada katılımcıların romantik ilişkilerindeki bağlanma düzeylerini belirlemek amacıyla 'Romantik İlişkilerde Bağımlılık Ölçeği', bağlanma stillerini belirlemek amacıyla 'Üç boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği' ve katılımcıların demografik bilgilerini almak amacıyla 'Kişisel Bilgi Formu' kullanılmıştır. Bu araştırma ilişkisel araştırma modeline göre düzenlenmiş betimsel nitelikte bir araştırmadır. Araştırmanın yordanan değişkeni Romantik İlişkilerde Bağımlılık Ölçeği toplam puan ortalaması iken yordayıcı değişkenleri Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'nin güvenli bağlanma, kaçınan bağlanma ve kaygılı/kararsız bağlanma alt ölçeklerinden alınan toplam puan ortalamalarıdır. Yordayıcı değişkenlerin Romantik İlişkilerde Bağımlılık Ölçeği toplam puan ortalamalarını ne derecede yordadığını belirlemek için Standart Çoklu Regresyon Analizi, değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek için ise Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Aşk bağımlılığında sosyodemografik özelliklere göre farklılaşmanın olup olmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi ve tek yönlü ANOVA testlerinden yararlanılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda; Romantik İlişkilerde Bağımlılık Ölçeği toplam puan ortalamalarını, Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği güvenli bağlanma toplam puan ortalamalarının negatif yönde anlamlı olarak yordadığı, kaçınan bağlanma ve kaygılı/kararsız bağlanma puan ortalamalarının ise pozitif yönde anlamlı olarak yordadığı tespit edilmiştir. Sosyodemografik özelliklere göre yapılan analizler sonucunda ise; aşk bağımlılığı ile cinsiyet ve eğitim durumu arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulgulanırken, yaş, ilişki biçimi ve ilişki süresi değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu araştırmanın bulguları, yetişkinlerinin bağlanma stillerinin aşk bağımlılığı üzerindeki etkisinin önemini vurgulamaktadır. Çalışmanın sonuçlarının, aşk bağımlılığıyla mücadelede psikolojik danışmanlık ve terapi süreçlerinde daha kişiselleştirilmiş ve etkili müdahaleler geliştirilmesine rehberlik edebileceği, aynı zamanda yetişkinlerin duygusal ve psikolojik ihtiyaçlarına uygun çözümler sunulmasını sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşk bağımlılığı, bağlanma, bağlanma stilleri

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN LOVE ADDICTION IN ROMANTIC RELATIONSHIPS AND ADULT ATTACHMENT STYLES

Graduate Student Ezgi YURTSEVEROĞLU

Osmaniye Korkut Ata University, Osmaniye, Turkey, eyurtseveroglu@gmail.com

Prof. Dr. Oğuzhan ÇOLAKKADIOĞLU

Osmaniye Korkut Ata University, Osmaniye, Turkey, colakkadioglu@gmail.com

ABSTRACT

Love addiction and attachment styles in romantic relationships are psychologically and socially important issues. Love addiction is the situation where adults make excessive emotional investments in romantic relationships, placing these relationships at the center of their lives, putting their personal needs to the background, and getting caught up in unhealthy relationship dynamics in the process. Attachment styles refer to emotional bonding patterns that develop in childhood and shape romantic relationships in adulthood. This study aims to determine the extent to which adults' attachment styles predict love addiction in romantic relationships. A total of 671 adults, 209 male and 462 female, who were studying at Osmaniye Korkut Ata University and had been in a romantic relationship for at least 6 months, participated in the study. In the study, the 'Addiction in Romantic Relationships Scale' was used to determine the attachment levels in romantic relationships, the 'Three Dimensional Attachment Style Scale' to determine attachment styles, and the 'Personal Information Form' to obtain demographic information. This research is a descriptive study designed according to the relational research model. The predicted variable of the research is the total score average of the Addiction in Romantic Relationships Scale, while the predictor variables are the total score averages obtained from the secure attachment, avoidant attachment and anxious/ambivalent attachment subscales of the Three Dimensional Attachment Style Scale. Standard Multiple Regression Analysis was used to determine the extent to which predictor variables predicted the mean total scores of the Romantic Relationship Dependency Scale, and the Pearson Correlation Coefficient was used to understand the relationships between the variables. In order to determine whether there is a difference in love addiction according to sociodemographic characteristics, independent sample t-test and one-way ANOVA were used. As a result of this study, it was determined that the total mean scores of the Addiction in Romantic Relationships Scale were negatively significantly predicted by the total mean scores of the Three Dimensional Attachment Styles Scale for secure attachment, while the mean scores of avoidant attachment and anxious/ambivalent attachment were positively significantly predicted. As a result of the analyses made according to sociodemographic characteristics; it was found that there was a significant difference between love addiction and gender and education status, while there was no significant difference between the variables of age, relationship type and relationship duration. The findings of this study highlight the importance of the influence of adults' attachment styles on love addiction. It is thought that the results of the study may guide the development of more personalized and effective interventions in psychological counseling and therapy processes in the fight against love addiction, and at the same time provide solutions appropriate to the emotional and psychological needs of adults.

Keywords: Love Addiction, attachment, attachment style

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE eTWINNING PROJE UYGULAMALARININ İNCELENMESİ

Öğretmen Fatma GÜZELGÖRÜR

Nuri Pakdil Bilim ve Sanat Merkezi, Kahramanmaraş, Türkiye, fatmaguzelgorur1705@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, eTwinning projelerine ilişkin öğretmen görüşlerini ve değerlendirmelerini belirlemek ve öneriler geliştirmektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji (olgubilim) deseniyle tasarlanmıştır. Araştırmaya farklı branşlardaki 16 öğretmen katılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır ve elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda; öğretmen görüşlerine göre eTwinning proje uygulamaları ile okul yöneticilerinin itibarlarının arttığı ve okulların imajlarının güçlendiği, eTwinning proje uygulamalarının öğretmenlere yenilikçi yöntemleri keşfetme ve uygulama imkanı ve kültürel etkileşim fırsatı sunduğu, eTwinning proje uygulamaları ile velilerin eğitime ve okula karşı farklı bir bakış açısı kazandıkları, öğrencilerde ise kontrollü teknoloji kullanımının sağlanabildiği, öğrencilerin özgüvenlerinin arttığı, iş birliği ile farklı kültür, il veya bölge öğrencilerini tanıma fırsatı buldukları, Web 2.0 araçlarını kullanmada daha pratik düşünebilme ile teknoloji okuryazarlıklarını geliştirebildikleri, farklı kültürlerden arkadaşlar ve çeşitlilik sağlayan çalışma ortamları ile yabancı dil becerilerini geliştirdikleri, multidisipliner öğrenme kazanımlarını elde edebildikleri belirtilebilir. Öğretmen görüşlerine göre eTwinning proje uygulamaları ile okullara Uluslararası düzeyde görünür olma fırsatı sunulduğu ifade edilebilir. eTwinning platformunun kullanılabilirliğine yönelik ise daha iyi olabileceği, ERASMUS ile eTwinning projelerinin geliştirilebileceği söylenebilir. eTwinning proje platformunun geliştirilmesiyle daha kolay ve anlaşılır arayüzlerle daha kullanışlı hale gelebileceği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: eTwinning, proje, web 2.0 araçları.

EXAMINATION OF ETWINNING PROJECT APPLICATIONS ACCORDING TO TEACHER OPINIONS

Teacher Fatma GÜZELGÖRÜR

Nuri Pakdil Science and Art Center, Kahramanmaraş, Türkiye, fatmaguzelgorur1705@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine teacher opinions and evaluations regarding eTwinning projects and to develop suggestions. The research was designed in the phenomenology pattern, which is one of the qualitative research methods. Teachers from 16 different branches participated in the research. In line with the purpose of the research, semi-structured interviews were conducted with teachers and the obtained data were analyzed by content analysis. As a result of the research; according to teachers' opinions, the reputation of school administrators increased and the image of schools was strengthened with eTwinning project applications, eTwinning project applications provide teachers with the opportunity to discover and implement innovative methods and cultural interaction, parents gain a different perspective on education and school with eTwinning project applications, students can be provided with controlled use of technology, Students' self-confidence increases, they have the opportunity to get to know students from different cultures, provinces or regions through collaboration, they can improve their technological literacy by thinking more practically in using Web 2.0 tools, they developed their foreign language skills with friends from different cultures and diverse work environments, it can be stated that they can achieve multidisciplinary learning outcomes. According to teachers' opinions, it can be said that eTwinning project applications provide schools with the opportunity to be visible at the international level. It can be said that the usability of the eTwinning platform could be improved and eTwinning projects could be developed with ERASMUS school mobility. It can be suggested that with the development of the eTwinning project platform, it can become more useful with easier and more understandable interfaces.

Keywords: eTwinning, project, web 2.0 tools.

2013, 2024 UNİCEF, 2024 TÜRKİYE MAARİF MODELİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Filiz AYDEMİR

Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman, Türkiye, faydemir@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Okul öncesi eğitim ile yeni kuşağa sosyal, konuşma, öz bakım, üreticilik ve ilkokula hazır olma gibi konularda zihinsel ve duyuşsal beceriler edindirmek amaçlanmaktadır. Bu amaçlara ulaşmak, okul öncesi eğitim programları kapsamında beklenen becerilere uygun, planlı ve düzenli eğitim yaşantılarının oluşturulması ve değerlendirmeyi de kapsayan çalışmalar ile gerçekleşmektedir. Gelişimsel olan programın nitelikli olabilmesi, programın çocukların yaşlarına uygun olarak planlanmasına ve onların gelişim düzeyleri, ilgileri ve ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak uygulanmasına bağlıdır. okul öncesi eğitim programları, eğitimin genel amaçlarına ulaşılmasına, çocukların gelişimlerinin hangi eğitim etkinlikleri ve yöntemleriyle desteklenebileceğine, çocuklara nelerin nasıl öğretilebileceğine, sınıfta ve okulda herhangi bir fiziksel ortamın nasıl oluşturulacağına, süreç içerisinde ebeveynlerden nasıl destek alınabileceğine ve değerlendirme aşamasının nasıl gerçekleştirilebileceğine ilişkin bilgilerin daha somut bir şekilde sunulması açısından önemli görülmektedir. Türkiye’de 1952 yılından itibaren çeşitli okul öncesi eğitim programları kullanılmıştır. Kullanılan bu programlar, ülkemizde yapılan araştırmalar ve değişen ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmiş ve yenilenmiştir. Son olarak Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 05.02.2024 tarihinde almış olduğu karar ile 2013 okul öncesi eğitim programı yerine 2024 Unicef okul öncesi eğitim programı hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Ayrıca 2024-2025 eğitim öğretim yılından itibaren 2024 Türkiye Maarif Modeli okul öncesi eğitim programı anasınıflarında uygulanmaya başlanmıştır. Bu çalışmada, 2013, 2024 Unicef ve 2024 Maarif modeli okul öncesi eğitim programlarının karşılaştırılarak incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesiyle gerçekleştirilmiştir. Veri kaynağı olarak 2013, 2024 Unicef ve 2024 Maarif Modeli okul öncesi eğitim programlarından yararlanılmıştır. Her üç program arasındaki benzerlikler ve farklılıkların neler olduğu ve öneriler 8. Uluslararası Eğitim ve Değerler Sempozyumu’nda ayrıntılı olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi eğitim programı, karşılaştırma.

COMPARISON OF 2013, 2024 UNICEF, 2024 TURKEY MAARİF MODEL PRESCHOOL EDUCATION PROGRAMS

Assoc. Prof. Dr. Filiz AYDEMİR

Adıyaman University, Adıyaman, Türkiye, faydemir@adiyaman.edu.tr

ABSTRACT

Preschool education aims to provide the new generation with cognitive and affective skills in areas such as social, speech, self-care, productivity and readiness for primary school. Achieving these goals is realized through the creation of planned and regular educational experiences in accordance with the skills expected within the scope of preschool education programs and through studies including evaluation. The quality of a developmental program depends on planning the program in accordance with children's ages and implementing it by taking into account their developmental levels, interests and needs. Preschool education programs are considered important in terms of providing more concrete information on how to achieve the general objectives of education, which educational activities and methods can support children's development, how to teach children, how to create a physical environment in the classroom and school, how to get support from parents during the process, and how to carry out the evaluation phase. Various preschool education programs have been used in Turkey since 1952. These programs have been updated and renewed in line with the research conducted in our country and changing needs. Finally, with the decision taken by the Ministry of National Education Board of Education and Board of Education on 05.02.2024, the 2024 Unicef pre-school education program was prepared and put into force instead of the 2013 pre-school education program. In addition, starting from the 2024-2025 academic year, the 2024 Turkey Maarif Model preschool education program has started to be implemented in kindergartens. In this study, it was aimed to compare and examine the 2013, 2024 Unicef and 2024 Maarif model preschool education programs. The study was conducted by document analysis, one of the qualitative research methods. The 2013, 2024 Unicef and 2024 Maarif Model preschool education programs were used as data sources. The similarities and differences between the three programs and recommendations will be presented in detail at the 8th International Symposium on Education and Values.

Keywords: Preschool education, preschool education program, comparison.

2024 TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ PYP (İLK YILLAR PROGRAMI) AÇISINDAN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Fuat Yılmaz

İstek Vakfı Okulları, İstanbul, Türkiye, fuat.yilmaz@istek.k12.tr

Uzm. Kamil Ersin Araç

Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, kamilersin.arac@bogazici.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Hayat Bilgisi öğretim programının IBO (Uluslararası Bakalorya Organizasyonu) tarafından geliştirilen PYP (Primary Years Programme - İlk Yıllar Programı) ile ilişkisinin sınıf öğretmenlerinin görüşlerine yönelik değerlendirilmesi amacıyla yapılan bir durum çalışmasıdır. Araştırma nitel bir araştırma olup sınıf öğretmenlerinin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Hayat Bilgisi öğretim programı ile PYP arasındaki benzerlik ve farklılıklarına yönelik görüşlerini derinlemesine inceleme fırsatı sağlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinden seçilen ve PYP uygulayan bazı özel okullarda görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sonrasında elde edilen bulgular transkript edilmiş ve içerik analizi yöntemiyle kod, kategori ve tema halinde toplanmıştır. İkinci bir araştırmacı tarafından veriler analiz edilmiş ve uzlaşma sağlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmenleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin PYP ile eğitimin süreç olarak ele alınması, temaların işlenme süresi, kavramsal beceriler, anahtar kavramlar, ilkeler, öğrenci merkezli öğrenme ortamı yaratma ve öğrenen profili özellikleri ile arasında benzerlikler olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hayat bilgisi, PYP, öğretim programı

**EVALUATION OF THE 2024 TURKISH CENTURY EDUCATION MODEL LIFE SCIENCES
EDUCATION PROGRAM IN TERMS OF PYP (EARLY YEARS PROGRAM) ACCORDING TO
TEACHERS' OPINIONS**

Uzm. Fuat Yılmaz

İstek Vakfı Okulları, İstanbul, Türkiye, fuat.yilmaz@istek.k12.tr

Uzm. Kamil Ersin Araç

Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, kamilersin.arac@bogazici.edu.tr

ABSTRACT

This study is a case study conducted to evaluate the relationship of the Turkish Century Education Model Life Sciences curriculum with the PYP (Primary Years Programme) developed by IBO (International Baccalaureate Organization) based on the opinions of classroom teachers. The research is a qualitative research and provided the opportunity to examine in depth the opinions of classroom teachers regarding the similarities and differences between the Turkish Century Education Model Life Sciences curriculum and PYP. The study group of the research consists of 20 classroom teachers were selected from Istanbul and working in some private schools that implement PYP. A semi-structured interview form created by the researcher was used as a data collection tool in the study. The findings obtained after the interview were transcribed and collected into codes, categories and themes using the content analysis method. Data were analyzed by a second researcher and consensus was reached. According to the results of the research, the classroom teachers in the study group concluded that there are similarities between the Turkish Century Education Model and PYP, where education is handled as a process, the duration of processing of themes, conceptual skills, key concepts, principles, creating a student-centered learning environment and learner profile characteristics has been reached.

Keywords: Life Science, PYP, curriculum

TÜRKİYE’DEKİ LGS MATEMATİK SORULARININ PISA 2022 MATEMATİK OKURYAZARLIĞI ÇERÇEVESİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Gökay AÇIKYILDIZ

ÖZET

PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), öğrencilerin matematiksel, bilimsel ve okuma becerilerini ölçmek amacıyla OECD tarafından üç yılda bir düzenlenmektedir. PISA, öğrencilerin problem çözme yeteneklerini ve gerçek dünyadaki matematiksel durumlara yaklaşımlarını değerlendirir. Matematik okuryazarlığı çerçevesi, öğrencilere soyut matematiksel kavramları nasıl uyguladıklarını ölçer ve onların düşünme ve problem çözme yetilerini test eder. Türkiye’de 8. sınıf öğrencileri için gerçekleştirilen Liselere Geçiş Sistemi (LGS) sınavı ise öğrencilerin liselere yerleşmelerinde önemli bir rol oynayan ulusal bir sınavdır. Bu çalışma, 2023 ve 2024 LGS matematik sorularını PISA 2022 matematik okuryazarlığı çerçevesine göre analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmamızda, 2023 ve 2024 yıllarına ait LGS matematik sınav soruları PISA 2022 matematik okuryazarlığı çerçevesindeki yeterlilik düzeylerine göre sınıflandırılmıştır. Bu doğrultuda, soruların zorluk dereceleri analiz edilerek PISA’da yer alan sekiz yeterlilik düzeyinden (1c, 1b, 1a, 2, 3, 4, 5, 6) hangilerine karşılık geldikleri belirlenmiştir. Araştırmanın yöntemi, bu sınavlara ait dökümanların detaylı bir şekilde incelenmesi ve belgelerin içerik analizi yoluyla değerlendirilmesi şeklinde yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, 2023 ve 2024 LGS matematik sorularının çoğunluğu PISA yeterlilik düzeylerinde orta düzeyde (Seviye 2 ve 3) yer almaktadır. 2023 sınavında Seviye 2 ve Seviye 3 düzeyine uygun soruların ağırlıkta olduğu görülürken, 2024 sınavında daha geniş bir yeterlilik düzeyine yayılan sorular yer almaktadır. Her iki sınavda da öğrencilerden basit işlemlerden daha karmaşık matematiksel problemleri çözmelerini bekleyen sorular bulunmakta, ancak çok ileri düzeyde soyut matematiksel düşünmeyi gerektiren Seviye 5 ve Seviye 6 soruları sınırlı sayıda kalmıştır. 2023 ve 2024 LGS sınav soruları, PISA çerçevesindeki yeterlilik düzeyleri dikkate alındığında, Türkiye’deki öğrencilerin matematik okuryazarlığı düzeyini orta seviyede ölçmektedir. Bu bulgular, LGS’nin büyük ölçüde PISA yeterlilik düzeyleri ile uyumlu olduğunu, ancak daha ileri düzey matematiksel muhakeme becerilerini ölçen soruların eklenmesinin sınavın kapsamını genişletebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: PISA, LGS Matematik, Matematik Okuryazarlığı, Yeterlilik Düzeyleri

EVALUATION OF TURKEY'S LGS MATHEMATICS QUESTIONS ACCORDING TO THE PISA 2022 MATHEMATICAL LITERACY FRAMEWORK

Gökay AÇIKYILDIZ

ABSTRACT

The Programme for International Student Assessment (PISA), conducted by the OECD every three years, measures students' mathematical, scientific, and reading skills. PISA assesses students' problem-solving abilities and their approach to real-world mathematical situations. The mathematical literacy framework evaluates how well students apply abstract mathematical concepts and tests their reasoning and problem-solving skills. In Turkey, the High School Entrance Exam (LGS) is a national exam administered to 8th-grade students, playing a key role in their placement into high schools. This study aims to analyze the 2023 and 2024 LGS mathematics questions according to the PISA 2022 mathematical literacy framework. In this study, the 2023 and 2024 LGS mathematics exam questions were classified based on the PISA 2022 mathematical literacy framework proficiency levels. The difficulty levels of the questions were analyzed and mapped to the eight proficiency levels (1c, 1b, 1a, 2, 3, 4, 5, 6) defined in PISA. The method involved a detailed examination of the exam documents and content analysis of the questions. The analysis revealed that most of the 2023 and 2024 LGS mathematics questions fell into the intermediate proficiency levels (Levels 2 and 3). While the 2023 exam predominantly featured questions aligned with Levels 2 and 3, the 2024 exam presented a broader range of proficiency levels. Both exams included questions requiring students to solve basic operations as well as more complex mathematical problems, although questions demanding high-level abstract reasoning (Levels 5 and 6) were limited. The 2023 and 2024 LGS exam questions, when evaluated against the PISA proficiency levels, primarily measure the mathematical literacy of Turkish students at an intermediate level. These findings suggest that while the LGS is largely aligned with PISA's proficiency levels, incorporating more advanced mathematical reasoning questions could enhance the scope of the exam.

Keywords : PISA, LGS Mathematics, Mathematical Literacy, Proficiency Levels

KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KARŞISINDA İSLAM

Prof. Dr. Hasan KALYONCU

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, hasankalyoncu@gmail.com

Prof. Dr. Kemaleddin TAŞ

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, kemaleddintas@sdu.edu.tr

ÖZET

Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin olumsuz etkileri birçok alanın ilgisini çektiğinden, dinin meydana gelen olumsuzluklardan ve çözüm arayışlarından uzak olması beklenemez. Nitekim din, topluma belli bir zihniyet kazandırarak sosyal hayatın şekillenmesini sağlamakta ve bu doğrultuda insana kendisi ve evren hakkında bir bakış açısı vermektedir. Böylece kişi dinde, kendi niteliği ve evrendeki yeri hakkında bütüncül bir bilgi şeması bulmakta; kendi başlangıcı ve sonunu görmektedir. Bu özelliklerinden dolayı din günümüzde de özünde taşıdığı “aşkın” değerlerle insanları kendisine bağlamakta, çeşitli kültür sahaları üzerinde tesir göstermekte ve bu anlamda kültürün hâkim gücü olma eğilimini sürdürmektedir. Çünkü yaşam boyunca karşılaşılan birçok olayın anlamlandırılması noktasında, dinin dışında ve onun yerini doldurabilecek hiçbir profan mutlak değer mevcut değildir. Bu doğrultuda doğal olarak dinin günümüzde en önemli meselelerden biri olarak gündemde yer alan çevre sorunları, küresel ısınma, iklim değişikliği vb. konularda da ortaya koyduğu hususlar ve çözüm önerileri vardır. İslam dini hem toplumsal hem de çevre ile olan ilişkiler açısından dengeyi öğütler; israf ve aşırılıklardan kaçınılmasını emrederek fesat ve bozgunculuktan uzak durulması gerektiğini hatırlatır. İhtiyaçtan fazlasına yönelmeme ve israf etmeme zaten aşırı tüketimin önünde engeldir. Buna paralel olarak İslam Peygamberi de hayatında aşırı tüketim ve şatafattan uzak bir yaklaşım sergilemiştir. İslam’a göre kâinat, belirli kaideler çerçevesinde var edilmiş, düzen kurulduktan sonra da insan yaratılmıştır. İslam, kurulan düzenin bozulmaması yönünde uyarı yaparak yeryüzünün insanlarca imar edilmesi gerektiğini belirtir. Diğer taraftan insanların kendi iradeleri ile iyi ve kötü arasında ayırım yapabileceği ve yaptıkları tercihlerin sonuçlarıyla da yüz yüze kalacakları ifade edilir. Bu bağlamda insan faaliyetleri vasıtasıyla ekosistemlerdeki bozulmalar ve bunlar sonucunda oluşacak olumsuzluklarla insanların baş başa kalacağı vurgulanır. Ayrıca “düzeni bozanlar” ile beraber olmamak ve “düzeltmeye çalışanlar” a da destek verilmesi gerektiği öğütlenir. Görüldüğü gibi İslam dini, küresel ısınma ve iklim değişikliğine karşı alınması gereken önlemleri açıkça belirterek inananlara bu konuda “halifelğin” gereği olarak sorumluluk ve görev yüklemektedir. İslam’ın yaklaşımı çevreyi korumayı ve bozulan sistemleri düzeltmeye çalışmayı hedeflemekte olduğundan iklim değişikliği ile ilgili konularda da uyum çalışmalarını destekler durumdadır. Bu bilgiler ışığında bildiri metni, küresel ısınma ve iklim değişikliğinin yarattığı tahribatları önlemede İslam’ın rolü ve etkileri üzerine odaklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, çevre, din, İslam.

ISLAM IN THE FACE OF GLOBAL WARMING AND CLIMATE CHANGE

Prof. Dr. Hasan KALYONCU

Ege University, İzmir, Türkiye, hasan.kalyoncu@ege.edu.tr

Prof. Dr. Kemaleddin TAŞ

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, kemaleddintas@sdu.edu.tr

ABSTRACT

The negative effects of global warming and climate change attract the attention of many fields. In this regard, religion cannot be expected to be far from these negativities and solution seeking. Thus religion, provides the shaping of social life by giving a certain mentality to the society; and in this direction, it gives people a perspective about themselves and the universe. So, in religion, the individual finds a holistic information scheme about his own nature and his place in the universe; he sees his own beginning and end. Religion, due to these features of it and through the "transcendental" principles it embodies, connects individuals to itself, continues to be the dominant force in culture and has an effect on a variety of cultural domains. It is because there is no absolute profane value other than religion that can replace it in making sense of many events encountered in life. Indeed, religion has considerations and solution proposals on environmental problems, global warming, climate change, etc., which are among the most important issues on the agenda today. Islam preaches balance in terms of both social and environmental relations; it reminds us to stay away from mischief and fitna by ordering to avoid waste and excesses. Not consuming more than necessary and not wasting is already a barrier to excessive consumption. Parallely, the Prophet of Islam also exhibited an approach that avoided excessive consumption and ostentation in his life. According to Islam, the universe was built within the framework of certain rules, and after the order in the universe was established, man was created. Islam warns against disrupting the established order and states that the earth should be improved by people. On the other hand, it is also noted that people can distinguish between good and evil with their own will and that they will face the consequences of their choices. It is emphasised that people will be left alone with the deterioration of ecosystems through human activities and the negativities that occur as a result. It is also advised not to be with those who 'disrupt the order' and to support those who 'try to fix it'. As can be seen, Islam clearly states the measures to be taken against global warming and climate change, and imposes responsibility and duty on believers as a requirement of 'caliphate'. Since Islam's approach aims at protecting the environment and trying to correct the deteriorated systems, it also supports adaptation efforts in matters related to climate change. In the light of this, the paper will focus on the role and effects of Islam in preventing the damages caused by global warming and climate change.

Keywords: Climate change, environment, religion, Islam.

TÜRKİYE’ DE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİYLE İLGİLİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN SİSTEMATİK ANALİZİ

Hüseyin DEMİR

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, hüseyin_cu@hotmail.com

ÖZET

Küresel bazda teknoloji, sanayi ve bilim gibi çeşitli alanlarda hızla yaşanan gelişmeler; bireylerin ve toplumun sürekli değişmekte olan ihtiyaçlarından dolayı Dünya’ nın farklı bölgelerinde yaşayan insanlar birbirlerine günden güne daha fazla yaklaşmakta ve birbirlerinden çeşitli şekillerle etkilenmektedirler. Söz konusu ihtiyaçlara cevap verebilmek amacıyla İngilizce dili küresel çapta yaygın bir şekilde kullanılmaktadır, bu yüzden İngilizce öğretimi birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de çok önemli bir konuma sahiptir. Bu konuda birçok çalıştay, araştırma ve farklı uygulamalarla İngilizce öğretiminde biraz mesafe kat edilmiş olmasına rağmen ülkemizde İngilizce öğretimi konusunda istenilen başarıya henüz ulaşamamıştır. Bu çalışmadaki temel amaç Türkiye’ de İngilizce öğretimiyle ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin özelliklerinin betimlenip bu tezlerin birtakım özellikleri bağlamında bir bütün halinde gözler önüne serilerek eleştirel bir bakış açısı kazandırmaktır. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemiyle desenlenmiş olup verilerin toplama sürecinde ise belge tarama yöntemi kullanılmıştır. İngilizce öğretimiyle ilgili Türkiye’ de 1990-2022 yılları arasında yazılıp tamamlanan lisansüstü Yüksek Öğretim Kurulu Tez Veri Tabanı’ ndan (Yöktez) erişim sağlanabilen Türkçe 82 Yüksek Lisans Tezi, İngilizce 105 Yüksek Lisans Tezi, Türkçe 21 Doktora tezi ve İngilizce 15 Doktora tezi olmak üzere toplamda 223 adet lisans üstü araştırma tezleri farklı boyutlarıyla ele alınıp incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda İngilizce öğretimi konusunda lisansüstü tezlerin çoğunluğunun 2016-2022 yılları arasında yazıldığı bu yıllar arasında ise en fazla tez yazılan yıl ise 2019 yılı olduğu belirlenmiştir. Söz konusu tezler nicel, nitel ve karma yöntemlerle yazıldığı ancak nicel yöntem kullanılarak yazılan tezlerin çoğunlukta olduğu ve örneklem gurubu olarak ise en fazla öğrencilerin yapılan araştırmalara dahil edildiği gözlemlenmiştir. Lisansüstü tezlerde veri toplama aracı olarak sırasıyla en fazla anket, başarı testi ve doküman analizinin sıklıkla tercih edildiği görülmüştür. Ayrıca “Farklı teknik kullanımının İngilizce başarısına etkisi” konusuyla ilgili olan tezlerin diğer konularda yazılan tezlerden daha fazla sayıda olduğu anlaşılmıştır. Yöktez veri tabanında “İngilizce öğretimi” anahtar kelimesi ile arama yapılarak, bu araştırma erişime açık olan tezlerle sınırlandırılmıştır. Araştırmanın veri setini oluşturan 223 tezin analizleri “İçerik Analizi” yöntemiyle betimlenmiştir. Bu araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar ışığında birtakım önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce öğretimi, lisansüstü tezler, belge tarama, doküman analizi

ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES RELATED TO ENGLISH TEACHING IN TURKIYE

Hüseyin DEMİR

Dicle University, Diyarbakır, Turkiye, hüseyin_cu@hotmail.com

ABSTRACT

Rapid developments in various fields such as technology, industry and science on a global basis; Due to the constantly changing needs of individuals and society, people living in different parts of the world are getting closer to each other day by day and are affected by each other in various ways. In order to meet these needs, the English language is widely used globally, so teaching English has a very important position in our country, as in many countries. Although some progress has been made in teaching English through many workshops, research and different practices on this subject, the desired success in teaching English has not yet been achieved in our country. The main purpose of this study is to describe the characteristics of postgraduate theses related to English language teaching in Turkey and to provide a critical perspective by presenting these theses as a whole in the context of some of their features. This study was designed with the qualitative research method and the document scanning method was used in the data collection process. 82 Master's Theses in Turkish, 105 Master's Theses in English, 21 Doctoral theses in Turkish and 15 Doctoral theses in English, which can be accessed from the Council of Higher Education Thesis Database (Yöktez) related to teaching English in Turkey, written and completed between 1990 and 2022 in Turkey totally 223 postgraduate research theses were examined from different perspectives. As a result of these examinations, it was determined that the majority of postgraduate theses on teaching English were written between 2016 and 2022, and the year in which the most theses were written was 2019. It has been observed that the theses in question were written using quantitative, qualitative and mixed methods, but the majority of theses were written using the quantitative method and the majority of students were included in the research as the sample group. It has been observed that respectively surveys, achievement tests and document analysis are the most frequently preferred data collection tools in postgraduate theses. In addition, it has been understood that the number of theses related to the subject of "The effect of using different techniques on English language success" is higher than the theses written on other subjects. By searching the Yöktez database with the keyword "English teaching", this research was limited to accessible theses. The analyzes of 223 theses that constitute the data set of the research were described using the "Content Analysis" method. Some suggestions are given in the light of the results obtained as a result of this research.

Keywords: Teaching English, postgraduate theses, document scanning, document analysis

DEMOKRASİ VE ÇOCUK: ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÜNDELİK YAŞAMLARINDA DEMOKRASİ ANLATISI

Hüseyin Ozan

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Doktora Öğrencisi,

Kırşehir. e-posta:huseyin_ozan68@hotmail.com

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, İzmir. e-posta:

iskenderdasdemir@hotmail.com

ÖZET

Demokrasi, insanlığın tarihsel süreçte yaşadığı siyasi, sosyal, askeri, ekonomik ve dini unsurların etkisi sonucunda modern dünyanın yeniden anlamlandırılarak inşasını gerçekleştirmeye başlamıştır. Bu süreçte tüm insanlığı etkileyen 1789 Fransız İhtilali ile modern dönem, geçmişin monarşik ve teokratik anlayışından sıyrılarak aklın ve bilimin egemen olduğu laik, seküler, pozitivist, hümanist, özgürlükçü dünya ile merkeze insanın biricikliğini koymuştur. Modern dünyanın değerleri ile inşa edilen yeni bireyin ve toplumun demokratik özelliklere sahip olunması istenmiştir. Bu bağlamda bireyi çocuk temelinde demokratik değerler ile biçimlendirmek demokratik iktidarların amacı olmuştur. Ulus devletlerin oluşumu ve vatandaşlık inşasının gerçekleştirilmesinde çocuk iktidarın önemli gördüğü bir özneye dönüşmüştür. Çocukları demokratik toplumun temeli ve geleceği olarak gören bu egemen iktidar bakışı hak, özgürlük, sorumluluk, hoşgörü gibi kavramları içselleştirmiş birey ve toplumu oluşturmaya çalışmaktadır. Günümüzde çocukların bir özne olarak iktidar, okul ve toplum bağlamında demokrasinin temel değer ve kazanımlarını bireysel ve toplumsal yaşamında göstermesi istenmektedir. Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin gündelik yaşamlarında demokrasi kavramına ilişkin anlatılarının nasıl olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma ortaokul öğrencilerinin gündelik yaşamlarında demokrasi kavramına ilişkin kullanımlarını ve anlatılarını göstermesi bakımından önemlidir. Araştırmada bilimsel araştırma yöntemlerinden nitel yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın araştırma deseni olarak durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında öğrenim gören ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem olarak seçkisiz olmayan örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme stratejisine yer verilmiştir. Araştırmanın çalışma grubuna 2024-2025 eğitim öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı bağlı Aksaray ili ortaokullarında öğrenim gören 18 öğrenci seçilmiştir. Çalışmada altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmada ortaokul öğrencilerinin demokrasi kavramını okulda ve toplumda kullandıkları, demokrasinin özgürlük ve barış için gerekli olduğu, çocuk haklarının geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Çocuk, demokrasi, Fransız İhtilali, hak, okul, toplum

DEMOCRACY AND THE CHILD: MIDDLE SCHOOL STUDENTS' NARRATIVES OF DEMOCRACY IN THEIR DAILY LIVES

Hüseyin Ozan

*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Doktora Öğrencisi,
Kırşehir. e-posta:huseyin_ozan68@hotmail.com*

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

*Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, İzmir. e-posta:
iskenderdasdemir@hotmail.com*

ABSTRACT

Democracy has started to realize the construction of the modern world by reinterpreting it as a result of the impact of political, social, military, economic and religious elements experienced by humanity in the historical process. In this process, with the French Revolution of 1789, which affected the whole humanity, the modern period has put the uniqueness of the human being at the center with the secular, secular, positivist, humanist, libertarian world dominated by reason and science, getting rid of the monarchical and theocratic understanding of the past. The new individual and society built with the values of the modern world were required to have democratic characteristics. In this context, it has been the aim of democratic governments to shape the individual with democratic values on the basis of the child. In the formation of nation states and the realization of the construction of citizenship, the child has turned into a subject considered important by the government. This sovereign view of power, which sees children as the foundation and future of democratic society, tries to create an individual and society that has internalized concepts such as rights, freedom, responsibility and tolerance. Today, as a subject, children are expected to demonstrate the basic values and achievements of democracy in their individual and social lives in the context of power, school and society. In this study, it was tried to determine how middle school students' narratives about the concept of democracy in their daily lives are. This study is important in terms of showing the uses and narratives of middle school students about the concept of democracy in their daily lives. Qualitative method, one of the scientific research methods, was used in the study. Case study design was used as the research design of the study. The study group of this research consists of secondary school students studying in public schools affiliated to the Ministry of National Education. Criterion sampling strategy, which is one of the non-random sampling methods, was used as sampling in the study. Eighteen students studying in Aksaray province secondary schools affiliated to the Ministry of National Education in the 2024-2025 academic year were selected for the study group. A semi-structured interview form consisting of six questions was used in the study. The data obtained in the study were analyzed by content analysis. It was concluded that middle school students use the concept of democracy at school and in society, democracy is necessary for freedom and peace, and children's rights should be developed.

Keywords: *child, democracy, French Revolution, rights, school, society*

İNGİLTERE’DE ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN TANILANMA SÜRECİ VE EĞİTİMİ

İsa ALİÇ

Doktora Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

ÖZET

Özel yetenekli bireylerin tespit edilmesi ile ilgili bilgilere eski Çin ve Yunan kayıtlarında rastlanmaktadır. 2000 yıl öncesinde bireylerin zihinsel, kişisel ve fiziksel farklarını ölçmek üzere girişimlerde bulunulmuş, zeka testleri konusunda sistematik ve bilimsel çalışmalar ise 19. yüzyılın sonlarına doğru başlamaktadır. Galton, Binet ve Simon'un zeka konusunda yaptıkları çalışmalar özel yetenekli bireylerle ilgili yapılan ilk çalışmalar olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmaktadır. İngiltere’de özel yetenekli öğrencilerin tanılanma süreci ve eğitiminin irdelenmesi sağlanmaktadır. İngiltere’de özel yetenekli çocukların eğitimi 1944’te başlamıştır. 2008’de bir hükümet politikası olarak özel yeteneklileri desteklemek adına bir Ulusal Program yayınlanmıştır. Programın amacı, okulları, kendi gruplarında ve okullarında akranlarına göre üstün zekâlı ve yetenekli olan 11-19 yaş grubundaki öğrencilerin belirlenmesi konusunda teşvik etmektir. 2012’de yeni öğretim standartlarının getirilmesi, okulların özel yetenekli çocukları belirlemesini ve desteklemesini sağlamak gibi girişimler özel yeteneklilerin ihtiyaçlarını doğrudan belirtmese de Ulusal Müfredatı karşılamak amacıyla tüm öğrenciler için ilerleme kaydedileceği hedeflenmektedir. Günümüzde ise özel yetenekli öğrencilere İngiltere’nin yaklaşımı eğitim sistemi içerisinde bütüncüdür. Örneğin her okul her öğrencinin farklılığını tanımlamalı ve her öğrencinin ihtiyacına göre bir müfredat hazırlamalıdır. Okulun uygun plan hazırlamasının bir yolu öğrencileri yeteneklerine göre gruplamaktan geçmektedir. Her öğretmen bu bütüncül öğretim sisteminde hem bir öğretmen hem de özel yetenekli öğretmendir ve kimin özel yetenekli olduğunu belirlemeye yetkisi vardır. İngiltere’de özel yetenekli çocukların gidebileceği kilise korosu, müzik, bale, tiyatro sanatı okulu ve diğerleri gibi okullar vardır. İngiltere’deki okulların tamamında verilen eğitim öğrenci yeteneklerine göre farklılaştırılmış eğitime dayanmaktadır. İngiltere’de öğrencileri tanımlamak için yapılan testler vardır ama zorunlu değildir ve okullarda yaygın olarak yer almaz. Ancak bazı okullar tanımlama gelişimini etkilemek veya desteklemek için sıralı testler kullanılmaktadır. İngiltere’nin özel yeteneklilerin eğitimlerine ilişkin incelemeler yapıldığında, birey odaklı bir anlayışın ortaya çıktığını, ilgi ve özelliklerin dikkate alınarak gereksinimlere göre hareket edildiğini söylemek mümkündür. Araştırma sonucunda ortaya çıkan duruma göre İngiltere’nin, özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde uyguladığı yaklaşım ve çalışmalar; hızlandırma, zenginleştirme, öğrencinin yetenek durumuna göre gruplama (özel sınıflar), normal sınıflarda (gruplama, kaynaştırma-bütünleştirme) eğitimin öne çıktığı dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İngiltere, eğitim programları, özel yetenekli öğrenciler.

DIAGNOSIS PROCESS AND EDUCATION OF GIFTED STUDENTS IN ENGLAND

İsa ALİÇ

PhD Student , Nigde Ömer Halisdemir University, Nigde, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Nigde Ömer Halisdemir University, Nigde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

ABSTRACT

Information about identifying gifted individuals can be found in ancient Chinese and Greek records. Attempts were made to measure the mental, personal and physical differences of individuals 2000 years ago, and systematic and scientific studies on intelligence tests began towards the end of the 19th century. The studies carried out by Galton, Binet and Simon on intelligence are considered to be the first studies on gifted individuals. In this study, case study, one of the qualitative research methods, is used. The identification process and education of gifted students in England are examined. Education of gifted children in England started in 1944. In 2008, a National Program was published as a government policy to support special talents. The aim of the program is to encourage schools to identify students in the 11-19 age group who are gifted and talented compared to their peers in their groups and schools. Although initiatives such as introducing new teaching standards in 2012 and ensuring that schools identify and support gifted children do not directly address the needs of gifted children, it is aimed to make progress for all students in order to meet the National Curriculum. Today, the UK's approach to gifted students is integral within the education system. For example, every school should identify the differences of each student and prepare a curriculum according to the needs of each student. One way for the school to prepare an appropriate plan is to group students according to their abilities. Every teacher is both a teacher and a gifted teacher in this holistic teaching system and has the authority to determine who is gifted. In England, there are schools where gifted children can attend, such as church choir, music, ballet, theater arts school and others. The education provided in all schools in England is based on differentiated education according to student abilities. There are tests to identify students in the UK, but they are not mandatory and are not widely available in schools. However, some schools use ordinal tests to influence or support identification development. When studies on the education of gifted people in England are made, it is possible to say that an individual-oriented approach emerges and that the needs are taken into account by taking into account the interests and characteristics. According to the situation emerging as a result of the research, the approaches and studies implemented by England in the education of gifted students; It is noteworthy that acceleration, enrichment, grouping according to the student's ability (special classes), and education in regular classes (grouping, mainstreaming-integration) come to the fore.

Keywords: England, education programs, gifted students.

ABD’DE ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARI

İsa ALİÇ

Doktora Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ÖZET

Spesifik olarak geliştirilen eğitim programları, özel yetenekli öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik özelleştirilmiş bir yaklaşım sunmaktadır. Özel yetenekli öğrencilere uygulanan eğitim programları, bu öğrencilerin benzersiz öğrenme gereksinimlerini karşılamak için esneklik sağlamaktadır. Bu programlar, genellikle standart müfredattan daha zorlayıcı ve ileri düzeyde içerik sunarak öğrencilerin potansiyellerini tam olarak kullanmalarına yardımcı olur. Ayrıca, özel yetenekli öğrencilere sosyal ve duygusal destek sağlayarak, onların kendilerini ifade etmeleri, özgüvenlerini geliştirmeleri ve başkalarıyla etkili bir şekilde etkileşimde bulunmaları da sağlanabilmektedir. Bu programlar aynı zamanda, toplumun ve ekonominin geleceği için önemli olan yaratıcılık, liderlik ve problem çözme gibi becerilerin geliştirilmesine de katkıda bulunur. Özel yetenekli öğrencilerin iyi eğitim almaları, ilerideki kariyerlerinde ve katkılarıyla toplumda önemli bir rol oynamalarına yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. ABD’de özel yetenekli öğrenciler için uygulanan eğitim programlarının irdelenmesi sağlanmıştır. Dünyanın çeşitli yerlerinde özel yetenekliler üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda özel yeteneklilik tanımlarına göre çeşitli program ve uygulamalar belirlenmiştir. Her ülkenin kendine özgü kültürel etkilerinin yanı sıra, ülkeler arasında özel yeteneklilerin eğitimine yaklaşımlarından kaynaklanan eğitim sistemlerinde benzerlikler ve farklı uygulamalar bulmak mümkündür. ABD’de eğitim sistemi, federal, eyalet ve yerel düzeyde yönetilmektedir. Federal hükümet, eğitim politikalarını belirler ve eyaletlere fon sağlar, ancak eğitim genellikle eyalet ve yerel düzeyde uygulanır. Bu nedenle, eyaletler arasında eğitim programları ve standartları önemli ölçüde farklılık gösterebilmektedir. ABD’de özel yetenekli öğrencilere uygulanan eğitim programlarının etkileri oldukça çeşitlidir. Bu programlar, yetenekli bireylerin potansiyellerini keşfetmelerine yardımcı olmakla kalmayıp aynı zamanda toplumun genel gelişimine ve yenilikçiliğe katkıda bulunmaktadır. Bu programlar sayesinde, birçok özel yetenekli öğrenci, alanlarında başarılı kariyerler yapmış ve topluma önemli katkılarda bulunmuştur ancak, bu programlar bazı eleştirilere de maruz kalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ABD eğitim programları, eğitim programları, özel yetenekli öğrenciler.

EDUCATION PROGRAMS FOR GIFTED STUDENTS IN USA

İsa ALİÇ

Doktora Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ABSTRACT

Specifically developed educational programs offer a customized approach to meet the academic, social and emotional needs of gifted students. Educational programs for gifted students provide flexibility to meet the unique learning needs of these students. These programs help students reach their full potential by offering content that is often more challenging and advanced than the standard curriculum. In addition, by providing social and emotional support to gifted students, they can be enabled to express themselves, improve their self-confidence and interact effectively with others. These programs also contribute to the development of skills such as creativity, leadership and problem solving, which are important for the future of society and economy. Receiving a good education for gifted students helps them play an important role in their future careers and in society through their contributions. In this study, case study, one of the qualitative research methods, was used. Educational programs implemented for gifted students in the USA were examined. Many studies have been conducted on gifted people in various parts of the world. As a result of these studies, various programs and practices have been determined according to the definitions of gifted. In addition to the unique cultural influences of each country, it is possible to find similarities and different practices in the education systems arising from their approaches to the education of gifted between countries. The education system in the United States is administered at the federal, state and local levels. The federal government sets education policies and provides funding to the states, but education is generally implemented at the state and local level. Therefore, educational programs and standards can vary significantly between states. The effects of educational programs applied to gifted students in the USA are quite diverse. These programs not only help talented individuals discover their potential, but also contribute to the overall development and innovation of society. Thanks to these programs, many gifted students have made successful careers in their fields and made significant contributions to society, but these programs are also subject to some criticism.

Keywords: USA educational programs, educational programs, gifted students

ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK PERSPEKTİFİNDEN VATANDAŞLIK KAZANIMLARI EDİNME SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ROLÜ

Doç. Dr. İskender Daşdemir

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, İskender.dasdemir@ege.edu.tr

ÖZET

Roman kültürüne sahip bireyler içinde yaşadıkları topluma daha kolay uyum sağlayabilecek, toplumsal değer, norm ve etik gibi kavramları günlük hayatına yansıtabilecektir. Eğitimin temel amacı olan istendik vatandaş yetiştirmek, toplumu bir arada tutan kolektif yapının en temel öğelerinden biridir. Türkiye’deki ortalama vatandaşlık yeterlikleri çeşitli kültürel özelliklere sahip bireylerin içinde yaşadığı ülkenin temel vatandaşlık yeterliklerini kazanmaları açısından hayati öneme sahiptir. Roman öğrencilerin vatandaşlık kazanımları edinme sürecinde tüm okul paydaşları önemli roller üstlenmekle, birlikte sosyal bilgiler öğretmenlerinin temel bir sorumluluğu vardır. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı İzmir’de Roman öğrencilerin yoğun olarak yaşadıkları lokasyonlarda yer alan okullarda gönüllü Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin vatandaşlık kazanımları edindirme sürecinde uygun okul iklimi oluşturmalarına ve tutum kazanmalarına katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda, projede verilecek eğitimle sosyal bilgiler öğretmenlerinin vatandaşlık kazanımları edinme sürecine ilişkin farkındalık, bilgi ve becerilerinin artırılması ve Roman öğrencilerin vatandaşlık kazanımları edinme süreçlerinde sosyal bilgiler öğretmenlerinin kolaylaştırıcı olmaları hedeflenmektedir. Gerçekleştirilecek bu hedef doğrultusunda Roman kültürüne sahip bireyler içinde yaşadıkları topluma daha kolay uyum sağlayabilecek, toplumsal değer, norm ve etik gibi kavramları günlük hayatına yansıtabilecektir. Eğitimin temel amacı olan istendik vatandaş yetiştirmek, toplumu bir arada tutan kolektif yapının en temel öğelerinden biridir. Türkiye’deki ortalama vatandaşlık yeterlikleri çeşitli kültürel özelliklere sahip bireylerin içinde yaşadığı ülkenin temel vatandaşlık yeterliklerini kazanmaları açısından hayati öneme sahiptir. Çalışmanın örneklem grubunu Bornova, Buca, Gaziemir, Karabağlar, Karşıyaka, Konak ilçelerinde (6 ilçe) bulunan 65 ortaokulumuzun gönüllü sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Roman öğrencilerin yoğun yaşadığı mahallelerdeki sosyal bilgiler öğretmen adaylarına vatandaşlık kazanım süreçleriyle ilgili 7 farklı vatandaşlık kazanımı eğitim modülü verilmiştir. Örneklem grubuna Başbay, A. ve Kağnıcı, D. Y. (2011). Tarafından geliştirilen “Çok kültürlü yeterlik algıları ölçeği” uygulanmış ön test ve son testlerine bakılarak istatistiki sonuçlar yorumlanmıştır. Çalışma bu bağlamda nicel araştırma yöntemiyle yapılmıştır. Çalışma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının vatandaşlık kazanımları edinme sürecinde farkındalıkların arttığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Vatandaşlık Kazanımları, Roman Vatandaşlar, Çok kültürlülük

THE ROLE OF SOCIAL STUDIES TEACHERS IN THE PROCESS OF ACQUIRING CITIZENSHIP FROM A MULTICULTURAL PERSPECTIVE

Assoc. Dr. İskender Daşdemir

Ege University, Izmir, Türkiye, İskender.dasdemir@ege.edu.tr

ABSTRACT

Individuals with Roma culture will be able to adapt more easily to the society they live in, and reflect concepts such as social values, norms and ethics into their daily lives. The main purpose of education, to raise Decently desired citizens, is one of the most basic elements of the collective structure that holds society together. The average citizenship qualifications in Turkey are of vital importance for individuals with various cultural characteristics to acquire the basic citizenship qualifications of the country in which they live. While all school stakeholders play important roles in the process of acquiring citizenship for Roma students, social studies teachers have a basic responsibility. In this direction, the aim of this study is to contribute to the creation of an appropriate school climate and attitude of volunteer Social Studies teachers in schools located in locations where Roma students live extensively in Izmir during the acquisition of citizenship gains. In this direction, it is aimed to increase the awareness, knowledge and skills of social studies teachers about the citizenship acquisition process with the training to be provided in the project, and for social studies teachers to be facilitators in the citizenship acquisition processes of Roma students. In line with this goal, individuals with Roma culture will be able to adapt more easily to the society they live in, and reflect concepts such as social values, norms and ethics into their daily lives. The main purpose of education, to raise Decently desired citizens, is one of the most basic elements of the collective structure that holds society together. The average citizenship qualifications in Turkey are of vital importance for individuals with various cultural characteristics to acquire the basic citizenship qualifications of the country in which they live. The sample group of the study consists of volunteer social studies teachers of 65 secondary schools located in Bornova, Buca, Gaziemir, Karabağlar, Karsiyaka, Konak districts (6 districts). 7 Different citizenship acquisition training modules related to citizenship acquisition processes were given to social studies teacher candidates in neighborhoods where Roma students live extensively. Head of the sample group, A. and Paperman, D. Y. (2011). The statistical results were interpreted by looking at the pre-test and post-test applied by the “Multicultural competence perceptions scale” developed by. In this context, the study was conducted by quantitative research method. As a result of the study, it is observed that the awareness of social studies teacher candidates increases during the process of acquiring citizenship achievements.

Keywords: Social Studies Teacher, Citizenship Gains, Roma Citizens, Multiculturalism

GELECEĞİN EĞİTİMCİLERİNİN DEĞERLERİ: ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN DEĞERLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğretim Görevlisi Kadriye YILDIZ

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Lefkoşa, Kıbrıs, kadriyey@ciu.edu.tr

ÖZET

İnsanları diğer canlılardan ayıran en önemli özellik onların topluluk içerisinde ortaya koyduğu değerler bütünüdür. Yaşam boyunca oluşturulan duygular ve davranışlar insanları hayata karşı çıkarımlar oluşturarak kurallar oluşturmaya itmiştir. Bu oluşturulan ortak kurallar değerleri oluşturmaktadır. Değerler, üzerinde tartışılan ortak bir tasarım oluşturulmaya çalışılan kurallardır. Toplumsal yapının ve düzeninin oluşturulması ile sürdürülmesinde değerler hayati bir öneme sahiptir. Düzenli bir toplumsal yapının devamı, bireylerin ortak değerlere sahip olmalarıyla doğrudan ilişkilidir. İdeal değerleri benimsemiş toplumlar, tarih boyunca daha kalıcı bir yer edinmişlerdir. Değerler, bireylerin yaşam tarzlarına bağlı olarak ailede, sosyal çevrede ve eğitim ortamlarında öğretilmektedir. Okullarda değerler üzerinden eğitim vermeye çalışılsa da değerlerin ne olduğu ve nasıl kazandırılacağı konusunda tartışmalar devam etmektedir. Bilgiye anında erişebilen yeni nesil için eğitim, gerekli eğitsel desteği sağlarken bireylerin değerlere sahip olma bilincini de sağlamakla yükümlüdür. Bu sorumlulukta, eğitime düşen görev doğru yöntemlerin belirlemesi ve eğitim sisteminin içinde değerlere yönelik bilgi sunulmasıdır. Değerlerin sunulmasında öğretmenlerden beklenen nitelikler arasında rol model olma, olumlu örnekler sunma ve söz ile eylem arasındaki tutarlılığı sağlama yer almaktadır. Ancak toplumun çoğunluğu tarafından benimsenen değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasında değerler eğitimi önem taşıırken hangi değerlerin nasıl kazandırılacağı hâlâ tartışma konusu olmakla beraber belirsizliğini de korumaktadır. Değerlerin kazandırılması, eğitim kademelerinde kritik bir öneme sahiptir. Bu araştırma, özel eğitim öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sahip olması gereken değerlere ilişkin görüşlerini incelemektedir. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen çalışma, fenomenoloji deseni ile yürütülmüştür. Araştırmaya özel eğitim öğretmenliği bölümünde eğitim gören öğrenciler katılmıştır. Araştırmaya katılan görüşmecilerden elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiş ve bulgular üzerinden tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, özel eğitim öğretmenliği, değer, değerler eğitimi.

VALUES OF FUTURE EDUCATORS: SPECIAL EDUCATION TEACHER EDUCATION DEPARTMENT STUDENTS' VIEWS ON VALUES

Dr. Öğretim Görevlisi Kadriye YILDIZ

Cyprus International University, Lefkoşa, Cyprus, kadriyey@ciu.edu.tr

ABSTRACT

The most important feature that distinguishes human beings from other living beings is the set of values that they present within the community. Emotions and behaviors formed throughout life have led people to create rules based on their inferences against life. Values are rules that are debated and refined in an effort to create a common framework. Values are of vital importance in the creation and maintenance of social structure and order. The continuation of an orderly social structure is directly related to individuals having common values. The continuation of an orderly social structure is directly related to individuals having common values. Societies that have adopted ideal values have gained a more permanent place throughout history. Values are taught in the family, social environment and educational environments, depending on the lifestyles of individuals. Although there are attempts to provide education based on values in schools, debates continue about what values are and how they can be imparted. For the new generation, who can access information instantly, education is responsible for providing the necessary educational support while also ensuring that individuals have awareness of values. In this responsibility, the task of the educator is to determine the right methods and to provide information about values within the education system. The qualities expected from teachers in presenting values include being a role model, providing positive examples, and ensuring consistency between words and actions. However, while values education is important in transferring the values adopted by the majority of society from generation to generation, which values will be imparted and how is still a matter of debate and remains unclear. The impartation of values is of critical importance at all levels of education. This research examines the views of special education teaching department students on the values they should have. The study, which was conducted using the qualitative research method, was carried out with the phenomenological design. Students studying in the special education teaching department participated in the study. The data obtained from the interviewees participating in the research were analyzed with content analysis and discussed based on the findings.

Keywords: Special education, special education teaching, value, values education.

UZAKTAN EĞİTİMDE ÖĞRENCİ MEMNUNİYETİ (ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT PROGRAMI ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI TARİHİ DERSİ ÖRNEĞİ)

Kevser AFACAN

Bartın üniversitesi, Bartın, Türkiye, kvsrozn@gmail.com

ÖZET

İçinde bulunduğu toplumun devamını sağlamak isteyen insanoğlunun hayatında eğitim, insanlığın devamını sağlayan, kültürün nesilden nesle aktarımı için gerekli olan en önemli etkenlerden biridir. Bu denli önemli olan eğitimin sürekliliğinin sağlanması zorunludur. Fakat hızlı nüfus artışı, kalifiye elaman eksikliği, hızlı bilgi değişimi ve takibinin zorlaşması, öğretmen sayısının yetersizliği, derslik yetersizliği, coğrafi kısıtlamalar örgün eğitim yöntemleriyle devam eden eğitim sistemlerinde çözüm bulunması gereken bazı problemleri ortaya çıkmıştır. İnsanoğlu bu sorunlar karşısında eğitimde teknolojiden yararlanmaya başlamıştır. Teknolojiyle birlikte hayatımıza giren eğitim yeniliklerinden biri de uzaktan eğitimidir. Uzaktan eğitim, geleneksel eğitim-öğretim yöntemlerindeki sınırlılıklar nedeniyle sınıf içi etkinliklerin yürütülemediği durumlarda, eğitim çalışmalarını planlayanlar ve uygulayanlar ile öğrenenler arasında, iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemidir (Çağıltay, 2002). Uzaktan eğitimin birçok avantajı olmasıyla birlikte kalitesi de kullanımı açısından önemli bir faktördür. Uzaktan eğitim programının kalitesi öğrencilerin eğitimden memnun olma dereceleri üzerinde etkili olmuştur. Bu araştırmada İlga tarafından oluşturulan ölçek uygulanarak Abant İzzet Baysal Üniversitesi Atatürk İlke ve İnkılapları dersi uzaktan eğitim programıyla ilgili öğrencilerin memnuniyet durumlarının ölçülmesi amaçlanmıştır. Ölçüm sonuçları anket uygulanan öğrencilerin bulunduğu kurum ve uzaktan eğitim programını kullanan diğer kurumlar ile gerek ise eğitim teknolojileri için kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir. Bu amaç doğrultusunda Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitim programı memnuniyetlerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Araştırma kapsamında İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin tümü evreni oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde 70 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket İlahiyat Fakültesi öğrencilerine bahar yarıyılında uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Elde edilen bulgular SPSS veri analizi programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda katılımcıların cinsiyetleri, yaşları ve katılımcıların bilgisayar kullanma düzeyleri ile uzaktan eğitim programından memnuniyetleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Katılımcıların internete erişim durumları ile uzaktan eğitim memnuniyeti arasında ise iki madde de anlamlı fark bulunmuştur. Çalışmanın sonunda bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda gelecekte yapılacak olan çalışmalara yönelik literatür destekli tartışmaya yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim teknolojisi, uzaktan eğitim, memnuniyet.

**STUDENT SATISFACTION IN DISTANCE EDUCATION (ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY
THEOLOGY PROGRAM ATATURK'S PRINCIPLES AND REVOLUTIONS HISTORY COURSE
EXAMPLE)**

Kevser AFACAN

Bartın University, Bartın, Turkey, kvsrozn@gmail.com

ABSTRACT

Education is one of the most important factors in the life of human beings who want to ensure the continuity of the society they are in, ensuring the continuity of humanity and transferring culture from generation to generation. It is imperative to ensure the continuity of education, which is so important. However, rapid population growth, lack of qualified personnel, rapid information exchange and difficulty in following up, insufficient number of teachers, insufficient classrooms, geographical restrictions have created some problems that need to be solved in education systems that continue with formal education methods. In the face of these problems, human beings have started to benefit from technology in education. One of the educational innovations that has entered our lives with technology is distance education. Distance education is a teaching method in which communication and interaction are provided from a certain center between those who plan and implement educational studies and learners through specially prepared teaching units and various environments in cases where in-class activities cannot be carried out due to the limitations in traditional teaching-learning methods (Çağıltay, 2002). Distance education has many advantages, but its quality is also an important factor in terms of its use. The quality of the distance education program has an effect on the degree of satisfaction of students with education. In this research, it was aimed to measure the satisfaction of students regarding the distance education program of the Atatürk Principles and Revolutions course at Abant İzzet Baysal University by applying the scale developed by Ilgaz. It is thought that the measurement results will constitute a resource for the institutions where the students who were surveyed are located, other institutions using the distance education program, and also for educational technologists. In line with this purpose, it was aimed to measure the satisfaction of the distance education program of the students of the Faculty of Theology at Abant İzzet Baysal University. Within the scope of the research, all the students of the Faculty of Theology constitute the universe. A survey was applied to 70 students from this universe. The survey was applied to the students of the Faculty of Theology in the spring semester. The students participating in the study were first and fourth grade students. The findings were analyzed using the SPSS data analysis program. As a result of the findings, no significant difference was found between the participants' gender, age, computer usage levels and satisfaction with the distance education program. There were also two significant differences between the participants' internet access status and distance education satisfaction. At the end of the study, a literature-supported discussion was included regarding future studies in line with the findings obtained in this study.

Keywords: Educational technology, distance education, satisfaction.

COĞRAFYA KONULARININ ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEM VE TEKNİKLERE İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. Mustafa ERTÜRK

Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi coğrafya, Antalya. mustafaerturk@akdeniz.edu.tr

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, İzmir.

iskender.dasdemir@ege.edu.tr

Hüseyin Ozan

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Doktora Öğrencisi,

Kırşehir. huseyin_ozan68@hotmail.com

ÖZET

Sosyal Bilgiler dersleri sosyal bilimlerin birleşerek bir araya getirdiği geniş alan disiplinli bir ders olması sebebiyle içinde farklı sosyal bilimleri barındırır ve sosyal bilgiler öğretmenlerine farklı konu ve kazanım çeşitliliği sunar. Bu durum ortaya çıkardığı en önemli faktörlerden biri de öğretmenlerin kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin bir ders içerisinde bile birden fazla değişmesidir. Bu durumu ortaya çıkaran en önemli faktör sosyal bilimleri oluşturan disiplinlerin birbirlerinden farklı öğretim yöntem ve tekniklerle öğretilmesidir. Sosyal bilgiler dersinin içerisinde coğrafya konularını öğretirken öğretmen adaylarının kullandıkları yöntem ve teknikler farklılaşmaktadır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları çağdaş eğitimin bir gereği olarak hem öğrenci merkezli ve etkinlik temelli ders işlerken aynı zamanda öğrencilerin coğrafya konularına ilişkin kavram yanılgılarını tespit edip gidermekle ilgilenmektedirler. Coğrafya konularını içeren sosyal bilgiler kazanımları öğrenci için günlük yaşamda somut karşılığı olan örnekler içermektedir. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmen adayları bu konuları öğretirken yaşama yakınlık, transfer ve somuttan soyuta ilkesini kullanabilecekleri öğretim yöntem ve teknikleri kullanmaktadırlar. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Coğrafya konularının öğretilmesinde kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma da bilimsel araştırma yöntemlerinden nitel yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın araştırma deseni olarak fenomenoloji (olgubilim) kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Ege Üniversitesi eğitim fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim dalı öğrencileri oluşturmaktadır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Coğrafya konularının öğretilmesine ilişkin görüşlerini almak amacıyla araştırmacılar tarafından 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun uygulanması sonucu elde edilen veriler içerik analizi yapılmış ve oluşturulan temalar bağlamında kategorize edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı, Coğrafya Öğretimi, Öğretim Yöntem ve Teknikleri, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı

THE OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES REGARDING THE METHODS AND TECHNIQUES USED IN TEACHING GEOGRAPHY SUBJECTS

Prof. Dr. Mustafa ERTÜRK

Akdeniz University Faculty of Letters, Geography, Antalya. mustafaerturk@akdeniz.edu.tr

Assoc. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege University Faculty of Education Turkish and Social Sciences Education, İzmir.

iskender.dasdemir@ege.edu.tr

Hüseyin Ozan

Kırşehir Ahi Evran University Faculty of Education PhD Student in Turkish and Social Sciences

Education, Kırşehir. huseyin_ozan68@hotmail.com

ABSTRACT

Social Studies courses contain different social sciences because it is a wide-ranging disciplinary course that combines the social sciences and offers a variety of different subjects and achievements to social studies teachers. Decatur Social studies courses offer a wide variety of subjects and achievements. One of the most important factors that this situation reveals is that the teaching methods and techniques used by teachers change more than once, even within a lesson. The most important factor that causes this situation is that the disciplines that make up the social sciences are taught with different teaching methods and techniques. While teaching geography subjects in the social studies course, the methods and techniques used by teacher candidates are becoming different. Social studies teacher candidates are interested in identifying and eliminating students' misconceptions about geography subjects at the same time as conducting student-centered and activity-based courses as a requirement of modern education. Social studies achievements that include geography subjects contain examples that have a concrete equivalent in daily life for the student. In this context, social studies teacher candidates use teaching methods and techniques that they can use the principle of proximity to life, transfer and concrete to abstract when teaching these subjects. In this study, which aims to reveal the views of social studies teacher candidates on the methods and techniques used in teaching Geography subjects, a qualitative method from scientific research methods was used. Phenomenology (phenomenology) was used as the research design of the study. The working group of this research consists of students from Ege University Faculty of education, Department of Turkish and Social Sciences, Department of Social Studies Teaching. A semi-structured interview form consisting of 7 questions was used by the researchers to obtain the opinions of social studies teacher candidates on the teaching of Geography subjects. The data obtained as a result of the application of the interview form were content analyzed and categorized in the context of the themes created.

Keywords: Candidate of Social Studies Teacher, Geography Teaching, Teaching Methods and Techniques, Social Studies Curriculum

TÜRKİYE’DE META-TEMATİK ANALİZ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. Necmeddin Berk HAMİDİ

Milli Eğitim Bakanlığı, Diyarbakır, Türkiye, nbhamidi47@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KİNAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını incelemektir. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmada doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen tezler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya dâhil edilen tez çalışmalarının başlığında “meta-tematik analiz” anahtar kelimesinin yer almasına dikkat edilmiştir. Bu çalışmada, 2021-2024 yılları arasında Türkiye’de meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış olan ve çalışmaya dâhil edilen araştırmaların başlığında bu kavramın yer aldığı altı adet lisansüstü teze ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Türkiye’de meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının daha çok yüksek lisans tezlerinden oluştuğu, bir adet tezin ise doktora tezi olduğu belirlenmiştir. Lisansüstü tez çalışmalarının yıllara göre dağılımı incelendiğinde 2023 ve 2024 yıllarında ikiye adet tez yapıldığı, 2021 ve 2022 yıllarında ise birer adet tez çalışmasının yapıldığı anlaşılmıştır. Türkiye’de meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının hepsinin Devlet üniversitelerinde yapıldığı görülmüştür. Ayrıca Türkiye’de meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının en çok Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde ve bir adet tezin ise Lisansüstü Eğitim Enstitüsü’nde yapıldığı belirlenmiştir. Bu konuyla ilgili yayımlanmış lisansüstü tez çalışmalarının tamamının Eğitim Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı’nda yapıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte Türkiye’de meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan veri toplama araçları incelendiğinde ise en fazla literatür taramasının kullanıldığı, bu aracı sırasıyla doküman analizi ile doküman incelemesinin izlediği görülmüştür. Bu tez çalışmalarında kullanılan veri analizi teknikleri olarak ise en çok içerik analizine yer verildiği bununla birlikte meta-tematik analiz ve Maxqda-11 nitel veri analiz programının kullanıldığı da belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonucu doğrultusunda, Türkiye dışında meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının incelenebileceği ve meta-tematik analiz ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının farklı araştırma modelleri veya yöntemleri kullanılarak incelenebileceği şeklinde önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, meta-tematik analiz, lisansüstü tezler.

EXAMINATION OF POSTGRADUATE THESES ON META-THEMATIC ANALYSIS IN TURKEY

Dr. Necmeddin Berk HAMİDİ

Ministry of National Education, Diyarbakır, Turkey, nbhamidi47@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. İsmail KİNAY

Dicle University, Diyarbakır, Turkey, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this research is to examine postgraduate theses on meta-thematic analysis in Turkey. In this study, which was conducted using the qualitative research method, document analysis technique was used. The theses included in the research were analyzed through content analysis. In this regard, attention was paid to include the keyword "meta-thematic analysis" in the title of the theses included in the research. In this study, there have been reached six postgraduate theses including this concept in their titles which were conducted in Turkey between the years 2021-2024. As a result of the research, it was determined that the postgraduate theses conducted on meta-thematic analysis in Turkey mostly consisted of master's theses, and one thesis was a doctoral thesis. When the distribution of postgraduate theses by year was examined, it was understood that two theses were prepared in 2023 and 2024, and one thesis was prepared in 2021 and 2022. It was seen that all of the postgraduate theses on meta-thematic analysis in Turkey were conducted in state universities. In addition, it was determined that most of the postgraduate theses on meta-thematic analysis in Turkey were conducted in the Institute of Educational Sciences and one thesis was conducted in the Institute of Graduate Studies. It has been determined that all of the published postgraduate theses on this subject were conducted in the Department of Educational Sciences Education. Furthermore, when the data collection tools used in postgraduate theses on meta-thematic analysis in Turkey were examined, it was seen that literature review was the most used tool, followed by document analysis and document review, respectively. It was determined that the data analysis techniques used in these thesis studies were mostly content analysis, however, meta-thematic analysis and Maxqda-11 qualitative data analysis program were also used. In line with the results of this research, it is suggested that postgraduate theses conducted outside of Turkey on meta-thematic analysis can be examined and that postgraduate theses conducted on meta-thematic analysis can be examined using different research models or methods.

Keywords: Turkey, meta-thematic analysis, postgraduate theses.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DERS KİTAPLARIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Osman SABANCI

Gazi Üniversitesi, *osmansabanci@gazi.edu.tr*

Doç. Dr. Ali ALTIKULAÇ

Çukurova Üniversitesi, *aaltikulac@cu.edu.tr*

Özet

Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ortaokulda okutulan 5-7'inci sosyal bilgiler ders kitaplarına ilişkin algılarını eleştirel bir bakış açısıyla ortaya koymaktır. Çalışma, sosyal bilgiler öğretmenlerinin ders kitaplarından öğretim süreci içinde nasıl yararlandıklarını ve "iyi bir sosyal bilgiler ders kitabı"nın ölçütlerini nasıl sıraladıklarını belirlemek açısından önemlidir. Katılımcıların ana kaynak olarak kullandıkları ders kitabını yöntem ve teknikler, dil ve anlatım, görsel özellikler, öğrenci hazırbulunuşluk düzeylerine uygunluk ve etkinlikler gibi farklı yönlerden değerlendirmeleri istenmiştir. Ayrıca, katılımcıların güncel teknolojik gelişmeler doğrultusunda ders kitaplarının dönüşümüne ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Araştırma yeni hazırlanacak olan ders kitapları konusunda fikir verme açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bir başka deyişle, yenilenen öğretim programlarını esas uygulayıcısı olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin yapacağı önerilerin yazılacak ders kitaplarına faydalı olacağı düşünülmektedir. Çalışmada temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, farklı illerde görev yapan ve mesleki kıdemleri çeşitlilik gösteren 8 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Bu katılımcıların 4'ü kadın, 4'ü erkektir. Bu çalışmada temel veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form oluşturulurken, iki alan uzmanının, bir sosyal bilgiler öğretmenin, dil uzmanının ve ölçme-değerlendirme uzmanının görüşlerine başvurulmuştur. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Bunlardan birinci bölümde katılımcıları tanııtıcı ifadeler (cinsiyet, mesleki kıdem, lisans mezuniyet alanı ve görev yaptıkları okulun adı, bulunduğu il ve ilçe) bulunmaktadır. İkinci bölümde ise on bir adet açık uçlu soru bulunmaktadır. Form daha fazla sayıda Sosyal Bilgiler öğretmenine gönderilmiştir, fakat görüşme yapılacak katılımcılar gönüllü olanlardan seçilmiştir. Bu görüş formu, kolay erişilebilir ve ekonomik olacak şekilde, öğretim sürecini aksatmadan hem yüz yüze hem de çevrimiçi olarak uygulanacaktır. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretmen, ders kitapları, ortaokul, görüş

SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS ABOUT COURSE BOOKS

Assoc. Prof. Dr. Osman SABANCI

Gazi University, *osmansabanci@gazi.edu.tr*

Assoc. Prof. Dr. Ali ALTIKULAÇ

Cukurova University, *aaltikulac@cu.edu.tr*

ABSTRACT

The purpose of this study is to reveal the perceptions of social studies teachers about the 5th-7th social studies textbooks taught in secondary schools from a critical perspective. The study is important in determining how social studies teachers utilize textbooks in the teaching process and how they list the criteria of a "good social studies textbook". Participants were asked to evaluate the textbook they used as a main source in different aspects such as methods and techniques, language and expression, visual features, suitability for student readiness levels, and activities. In addition, participants' views on the transformation of textbooks in line with current technological developments were determined. The research is considered important in terms of giving an idea about the new textbooks to be prepared. In other words, it is thought that the suggestions of social studies teachers, who are the main implementers of the renewed curriculum, will be useful for writing the textbooks. A basic qualitative research design was used in the study. The study group of the research consisted of 8 social studies teachers working in different provinces and varying in professional seniority. Four of these participants were female and four were male. In this study, a semi-structured interview form prepared by the researchers was used as the main data collection tool. While creating this form, the opinions of two field experts, a social studies teacher, a language expert, and an assessment and evaluation expert were consulted. The data collection tool consists of two parts. The first part includes introductory statements (gender, professional seniority, undergraduate graduation field, and the name of the school, province, and district where they work). The second part contains eleven open-ended questions. The questionnaire was sent to a larger number of Social Studies teachers, but the participants were selected from those who volunteered to be interviewed. This opinion form will be applied both face-to-face and online in an easily accessible and economical way, without disrupting the teaching process. Descriptive and content analysis methods were used to analyze the data. The data collection process is ongoing.

Keywords: Social studies, teacher, course books, middle school, opinions

TÜRKİYE'DE ÜNİVERSİTELERDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİNE ULAŞMA ÇABALARININ VE FARKINDALIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Pınar Gültekin

Düzce University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, Düzce Türkiye

pinargultekin@duzce.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma Türkiye'deki üniversitelerin 17 Sürdürülebilir kalkınma hedefine (SKH) ulaşma çabalarını ve üniversitelerin farkındalıklarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Sürdürülebilir Kalkınma için yükseköğretim küresel gündemde önemli bir unsurdur ve 17 sürdürülebilir kalkınma hedefinin tamamının başarılması ve toplumsal farkındalığın artırılmasında üniversitelere önemli görevler düşmektedir. Üniversiteler, personel, öğrenciler ve geleceğin liderleri için Sürdürülebilir kalkınmaya dayalı olabilen sosyal, politik, ekonomik ve çevresel eğitim alanları sağlarlar. Türkiye'de üniversiteler öğrencilerine, topluma ve personeline yönelik döngüsel ekonomi ve çevresel vatandaşlık konularında farkındalık kazandırmak, sorumlu tüketim ve üretim anlayışını güçlendirmek hedeflerini stratejik planlarına entegre etmekte, araştırma merkezleri kurmakta, sürdürülebilirliği ölçen ve derecelendiren dünya üniversiteler sıralamalarına katılmaktadırlar. Eğitim-araştırma ve topluma katkı başlıklarında sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin hangi düzeyde sağlanabildiğini değerlendirmeye çalışmaktadırlar. Bu çalışmada Türkiye'de bulunan 208 üniversitenin 17 sürdürülebilir kalkınma hedefine yönelik çabasını değerlendirmek amacı ile; ders, yayın, proje, etkinlik, araştırma merkezi ve ofisleri, stratejik planları ve politika belgeleri göstergelerinden yararlanılmıştır. Ayrıca QS, UI GreenMetric, THE Impact Ranking gibi sürdürülebilirliği temel alan dünya üniversiteler sıralamalarındaki yerleri değerlendirilmiştir. Bu çalışma akademisyenler, genç araştırmacılar, öğrenciler, özetle tüketiciler için; döngüsel ekonomiye ilişkin bilgilendirme, düşünme ve yaygınlaştırma faaliyetlerine katkıda bulunmakta ve böylece sürdürülebilirlik, kaynakların korunması ve israfın önlenmesi anlayışını teşvik etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Etki, Döngüsel Ekonomi, Sürdürülebilir Kalkınma, Yükseköğretim

EVALUATION OF EFFORTS TO ACHIEVE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS AND AWARENESS IN UNIVERSITIES IN TÜRKİYE

Pınar Gültekin

Düzce University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, Düzce Türkiye

pinargultekin@duzce.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to evaluate the efforts of universities' in Türkiye to achieve the 17 Sustainable Development Goals (SDGs) and the awareness of universities. Higher education for Sustainable Development is an important element in the global agenda and universities have an important role to play in achieving all 17 SDGs and raising public awareness. Universities provide social, political, economic and environmental educational spaces for staff, students and future leaders that can be based on Sustainable Development. Universities in Türkiye integrate the goals of raising awareness on circular economy and environmental citizenship for their students, society and staff, strengthening the understanding of responsible consumption and production into their strategic plans, establish research centers, and participate in world university rankings that measure and rank sustainability. They aim to evaluate the level of achievement of sustainable development goals under the headings of education-research and contribution to society. In this study, the indicators of courses, publications, projects, activities, research centers and offices, strategic plans and policy documents were used to evaluate the efforts of 208 universities in Türkiye towards 17 sustainable development goals. In addition, their positions in sustainability-based world university rankings such as QS, UI GreenMetric, THE Impact Ranking were evaluated. This study contributes to information, reflection and dissemination activities on circular economy for academics, young researchers, students and consumers, thus promoting an understanding of sustainability, conservation of resources and prevention of waste.

Key words: Environmental Impact, Circular Economy, Sustainable Development, Higher Education,

PROBLEM ÇÖZÜM SÜRECİNDE ÖĞRENCİLERİN GÖRSEL YAKLAŞIMLARININ SINIFLANDIRILMASI

Sevim Elif ÖZDEMİR

MEB, Sakarya, Türkiye, elifozdemir.es@gmail.com

ÖZET

Çalışmada, ilkokul 3. sınıf öğrencilerinin matematik problemlerinin çözüm süreçlerinde kullandıkları görsel temsil türleri incelenmektedir. Çalışma grubu olarak 6 başarılı 6 düşük başarılı 3. sınıf öğrencisi, ölçüt örneklem yöntemi ile seçilmiştir. veri toplama aracı olarak çalışma grubuna üç farklı matematik probleminden oluşan görüşme formu yöneltilmiştir. Öğrencilerin problem çözümlerini görsel kullanarak yapmaları istenmiştir. Elde edilen veriler nitel analiz yöntemlerinden tematik analiz yöntemi ile analiz edilmiş altı tema altında sınıflandırılarak incelenmiştir. Bu temalar; Resimsel temsil, sembolik temsil, şematik temsil, metin destekli, ayrıntı destekli ve renk destekli olarak kategorize edilmiştir. Temalar kategorize edilirken resimsel temsil türleri çözümde yapılan görsellerin nesne ve figür olarak çizilmesi, şematik görsel temsil türleri grafik ve diyagram içeren çizimler, sembolik görsel temsil türleri ise matematik semboller ve sayıları içeren çizimler olarak belirlenmiştir. Ayrıca çözüme yönelik metinsel ifadeler kelime ve cümleler içeren çizimler metinsel destekli tema, ayrıntı içeren çözümler ayrıntı destekli tema ve çözüme yönelik renklendirme yapılmış çizimler ise renk destekli tema olarak belirlenmiştir. Çalışmanın bulguları, başarılı öğrencilerin çoğunlukla şematik ve sembolik görsel temsil türlerini kullandığı bununla birlikte metin destekli ve renk destekli temaları kullanarak çözüm sürecine katkı sağladığı, düşük başarılı öğrencilerin ise resimsel temsil türünü kullanarak metin destekli ve renk destekli temaları problem çözümü sürecine herhangi bir etkisi olmayacak şekilde kullandığı ya da temaları kullanmadığını göstermektedir. Başarılı öğrencilerin görsellerinin daha düzenli ve net olması Düşük başarılı öğrencilerin görsellerinin ise daha düzensiz ve karmaşık olduğu çalışmanın bulgularındandır. Çalışmanın bulgularına göre matematik problem çözme sürecinde farklı başarı düzeylerine sahip öğrencilerin farklı görsel temsil türleri kullandı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte öğrencilerin görsel temsilleri kullanma becerileri artırmanın yararlı olabileceği ön görüşüne ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Görselleştirme, matematik, problem çözme, ilkokul, başarı düzeyi.

CLASSIFICATION OF VISUAL APPROACHES IN PROBLEM SOLVING PROCESS

Sevim Elif ÖZDEMİR

MEB, Sakarya, Türkiye, elifozdemir.es@gmail.com

ABSTRACT

The study examines the types of visual representations used by primary school 3rd grade students in the solution processes of mathematical problems. As a study group, 6 successful and 6 low-achieving 3rd grade students were selected with the criterion sampling method. An interview form consisting of three different mathematical problems was directed to the study group as a data collection tool. The students were asked to solve the problems using visuals. The obtained data were analyzed with the thematic analysis method, one of the qualitative analysis methods, and were examined by classifying them under six themes. These themes were categorized as pictorial representation, symbolic representation, schematic representation, text-supported, detail-supported and color-supported. While categorizing the themes, pictorial representation types were determined as drawings of visuals made in the solution as objects and figures, schematic visual representation types were determined as drawings containing graphics and diagrams, and symbolic visual representation types were determined as drawings containing mathematical symbols and numbers. In addition, textual expressions for solution were determined as drawings containing words and sentences as text-supported theme, solutions containing details as detail-supported theme and drawings with coloring for solution were determined as color-supported theme. The findings of the study show that successful students mostly use schematic and symbolic visual representation types, however, they contribute to the solution process by using text-supported and color-supported themes, while low-successful students use pictorial representation type, use text-supported and color-supported themes in a way that does not have any effect on the problem-solving process or do not use themes at all. The findings of the study show that successful students have more organized and clear visuals, while low-successful students have more irregular and complex visuals. According to the findings of the study, it was concluded that students with different success levels used different types of visual representations in the mathematics problem-solving process. In addition, it was predicted that increasing students' skills in using visual representations could be beneficial.

Keywords: Visualisation, mathematics, problem solving, primary school, achievement level.

YABANCI UYRUKLU SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİMİ DERSİ UYUM SÜREÇLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Doç. Dr. Sibel ADAR CAN

*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-iş Eğitimi ABD, Niğde, Türkiye,
sibeladar03@gmail.com*

ÖZET

Uluslararası alanda yapılan göç sayısındaki artış, ülkemizin son zamanlarda en büyük sorunlarından birisi olmaya başlamıştır. Göç kavramı, siyasal, toplumsal ya da ekonomik nedenlerle bireylerin ya da toplulukların bulundukları, oturdukları yerleşim yerini bırakarak başka bir yerleşim yerine ya da başka bir ülkeye gitme eylemi olarak tanımlanmaktadır. Göç, geçici ya da kalıcı fark etmeksizin, toplumsal kültürü etkileyen en önemli etmenlerden biri haline gelmektedir. Ülkemizde bu göçlerden fazlasıyla etkilenen toplumlar arasındadır. Bu sebepten eğitimin her basamağında karşımıza çıkan yabancı uyruklu öğrenci sayılarında her geçen gün daha çok artış yaşanmaktadır. Lisans eğitiminde de çeşitli öğrenci değişim programlarının yanı sıra bu artışla karşılaşmaktayız. İlköğretimin ilk dört yıllık sürecinde sınıf öğretmenleri tarafından yürütülen görsel sanatlar dersleri, bu alanda yetişen sınıf öğretmeni adaylarının görsel sanatlar eğitimi ile ilgili yeterliliklerini, yeteneklerini, alan ilgileri ve uyum süreçlerini merak edilir hale getirmektedir. Bunun yanında, yabancı uyruklu sınıf öğretmen adaylarının da dersle ilgili alan yeterlilikleri ve uyum süreçlerini oldukça merak konusudur. Bu bağlamda yapılan bu araştırma, yabancı uyruklu sınıf öğretmen adaylarının, görsel sanatlar eğitimi alanındaki yeterlilikleri ve uyum süreçlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi ABD. 4. sınıf öğrencisi, yabancı uyruklu 4 kız öğrenci ile ders sürecinde yürütülmüş sadece bu öğrenciler ile de sınırlı tutulmuştur. Araştırma 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar döneminde 14 haftalık süreçte, araştırmacının kendi yürütmüş olduğu görsel sanatlar eğitimi dersinde elde edilen verilerden oluşmaktadır. Araştırma sonucunda öğrencilere görsel sanatlar eğitimi dersi yeterlilikleri ile görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen veriler nitel araştırma teknikleri içerisinde yer alan betimsel analiz ve durum çalışması teknikleri ile değerlendirilmiştir. Ayrıca görüşme formlarının değerlendirilmesinde doküman analizi ve içerik analizi de kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmeni adaylarının, görsel sanatlar eğitimi dersi ile ilgili yeterli donanıma sahip oldukları, ders sürecinde herhangi bir uyum zorluğu yaşamadıkları, ortaya çıkan çalışmaların, görsel sanatlar eğitimi dersi kapsamında aynı sınıftaki akranlarına göre oldukça iyi düzeyde olduğu gibi bulgular elde edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Görsel sanatlar, yabancı uyruklu öğrenciler, sınıf öğretmen adayları, Resim

AN EVALUATION ON THE ADAPTATION PROCESS OF FOREIGN CLASSROOM TEACHER CANDIDATES TO THE VISUAL ARTS TEACHING COURSE

Doç. Dr. Sibel ADAR CAN

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Turkey, sibeladar03@gmail.com

ABSTRACT

The increase in the number of international migrations has become one of the biggest problems of our country recently. The concept of migration is defined as the act of individuals or groups leaving their current settlement or residence and moving to another settlement or another country for political, social or economic reasons. Immigration, whether temporary or permanent, is becoming one of the most important factors affecting social culture. In our country, it is among the societies that are greatly affected by these migrations. For this reason, the number of foreign students at every stage of education is increasing day by day. We also encounter this increase in undergraduate education, as well as various student exchange programs. Visual arts courses conducted by primary school teachers in the first four years of primary education make one wonder about the competencies, abilities, field interests and adaptation processes of primary school teacher candidates trained in this field regarding visual arts education. In addition, the field competencies and adaptation processes of foreign classroom teacher candidates regarding the course are also a matter of great curiosity. In this context, this research aims to evaluate the competencies and adaptation processes of foreign classroom teacher candidates in the field of visual arts education. Research, Niğde Ömer Halisdemir University, Department of Basic Education, Classroom Education USA. It was conducted with 4 4th grade female students of foreign nationality during the course and was limited to these students only. The research consists of data obtained in the visual arts education course conducted by the researcher himself, during a 14-week period in the spring semester of the 2023-2024 academic year. As a result of the research, an interview form was applied to the students regarding their visual arts education course qualifications. The data obtained was evaluated with descriptive analysis and case study techniques, which are among the qualitative research techniques. In addition, document analysis and content analysis were used to evaluate the interview forms. As a result of the research, findings were obtained that the classroom teacher candidates were adequately equipped for the visual arts education course, that they did not experience any adaptation difficulties during the course, and that the resulting studies were at a very good level compared to their peers in the same class within the scope of the visual arts education course.

Key words: Visual arts, foreign students, classroom teacher candidates, paintings

LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN VATANDAŞLIK KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI: BİR METAFOR ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Sinan AKDAĞ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, sinan.akdag@atauni.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Hakan ORTEN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ortenhakan@gmail.com

Doç. Dr. Hasan ASLAN

Kafkas Üniversitesi, Kars, Türkiye, hasanaslan_25@hotmail.com

Doç. Dr. Selçuk ILGAZ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ilgaz@atauni.edu.tr

ÖZET

Vatandaşlık eğitimi, okul kurumunun kurulduğu günden bugüne kadar eğitim sistemlerinin en önemli hedeflerinden birisi olmuştur. Günümüzde okullar siyasal sistemlerin niteliğine göre geleneksel vatandaşlık ya da aktif vatandaşlık niteliklerini yetişen genç nesillere kazandırmaya çalışmaktadır. Günümüz gelişmiş toplumlarında başta Sosyal Bilgiler olmak üzere birçok dersin temel amacı etkili ve aktif vatandaş yetiştirmektir. Bununla birlikte vatandaşlık kavramı ve eğitimi sadece Sosyal Bilgilerde değil başka disiplinler için de önemli bir kavramdır. Toplumun vatandaşlık kavramı ile ilgili algısı birçok faktöre göre şekillenmektedir. Bu araştırmada da; lisans öğrencilerinin “vatandaşlık” kavramına ilişkin metaforik algılarının ortaya konulması amaçlanmıştır. Metaforik algılar sayesinde farklı bölümlerde öğrenim gören lisans öğrencilerinin vatandaşlık kavramına yönelik algıları ortaya çıkarılıp değerlendirilecektir. Olgubilim deseninin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi’nden 7 fakültede (Mühendislik Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler - -Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, Fen fakültesi, Hukuk Fakültesi) öğrenim görmekte olan 382 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma yapılırken veri toplama aracı olarak ‘Vatandaşlık..... gibidir/ e benzer, Çünkü.....’ cümlelerinden oluşan bir form kullanılmıştır. Bu veri toplama aracı ile elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile değerlendirmeye tabi tutulup kategorize edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vatandaşlık, fenomenoloji, metafor.

UNDERGRADUATE STUDENTS' PERCEPTIONS TOWARDS THE CONCEPT OF CITIZENSHIP: A METAPHOR ANALYSIS

Assist. Prof. Sinan AKDAĞ

Atatürk University, Erzurum, Turkey, sinan.akdag@atauni.edu.tr

Assist. Prof. Hakan ORTEN

Tokat Gaziosmanpaşa University, Tokat, Turkey, ortenhakan@gmail.com

Asoc. Prof. Hasan ASLAN

Kafkas University, Kars, Turkey, hasanaslan_25@hotmail.com

Assoc. Prof. Selçuk ILGAZ

Atatürk University, Erzurum, Turkey, ilgaz@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Citizenship education has been one of the most important goals of education systems since the day the school institution was founded. Today, schools try to provide young generations with the qualities of traditional citizenship or active citizenship according to the nature of political systems. In today's developed societies, the main purpose of many courses, especially Social Studies, is to raise effective and active citizens. However, the concept and education of citizenship is an important concept not only in Social Studies but also in other disciplines. The perception of society regarding the concept of citizenship is shaped by many factors. In this research, it is aimed to reveal the metaphorical perceptions of undergraduate students regarding the concept of "citizenship". Thanks to metaphorical perceptions, the perceptions of undergraduate students studying in different departments regarding the concept of citizenship will be revealed and evaluated. The study group of this research, in which the phenomenological design was used, consists of 382 students studying in 7 faculties (Faculty of Engineering, Faculty of Education, Faculty of Fine Arts, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty of Nursing, Faculty of Science, Faculty of Law) of Erzurum Atatürk University in the 2019-2020 academic year. During the study, a form consisting of the sentences 'Citizenship is like/similar to....., Because.....' was used as the data collection tool. The data obtained with this data collection tool will be evaluated and categorized with the content analysis technique.

Keywords: Citizenship, Phenomenology, Metaphor

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE GÖREV YAPAN YENİ NESİL ÖĞRETMENLERİN DEĞERLER EĞİTİMİ VE UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Şule ERŞAN

Sinop Üniversitesi, Sinop, Türkiye, sersan@sinop.edu.tr

ÖZET

Okul öncesi eğitim çocukların gelişimlerini planlı ve programlı bir şekilde destekleyen eğitim sürecidir. Eğitimin ilk kademesi olması ve kişiliğin oluştuğu hassas süreçleri içermesi açısından çocuğun burada alacağı eğitimin içeriği büyük önem taşır. Çocukların sağlıklı bir kişilik geliştirmesi ve sosyalleşmesi toplumsal değerleri öğrenmesi ve benimsemesi ile gerçekleşmektedir. Bireyin kişiliği içinde yaşadığı toplumun değerleriyle şekillenir. Değerlerin aktarılmasında önemli rolü olan iki temel kurum aile ve okuldur. Toplumsal değerlerin öğrenilmesi informal olarak önce ailede başlar daha sonra eğitim kurumlarında devam eder. Ancak özellikle son yıllarda artan sosyal problemler, saldırganlık, hırsızlık, akranlara karşı zorlamalar, argo dil kullanımı vb. davranışların artışı ve aile yapısındaki bozulmalar değerler eğitimine ihtiyaç duyulduğunu ve bu eğitimin eğitim kurumları tarafından planlı bir şekilde verilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle ilk kez 2010 yılında gerçekleşen 18. Milli Eğitim Şurasında değerler eğitiminin önemine dikkat çekilmiş ve değerler eğitimine okul öncesi eğitim kademesinden başlanması gerektiği vurgulanmıştır. Bu konu 19. Milli Eğitim Şurasında da gündeme alınarak değerler eğitiminin tüm eğitim kademelerinde verilmesi gerektiği yönünde kararlar alınmıştır. Böylece tüm okullarda değerler eğitimi için planlı faaliyetler yürütölmeye başlamıştır. Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin değerler eğitimi ve uygulamalarına ilişkin görüşlerini incelemektir. 2022-2023 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilen çalışma nitel araştırma modelinde olup durum çalışması deseni kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmış olup çalışmaya anaokulu ve anasınıflarında görev yapan 1-10 yıl mesleki kıdeme sahip 30 kadın okul öncesi öğretmeni dâhil edilmiştir. Görüşmede elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin çoğunun değerler eğitimi öncelikle toplumsal ve bireysel açıdan gelişimsel açıdan gerekli gördükleri belirlenmiştir. Günümüz çocuklarına en çok saygı değerinin kazandırılması gerektiği bunu sırasıyla sevgi, hoşgörü, dürüstlük, yardımseverlik ve merhamet değerlerinin takip ettiğı görölmüştür. Değerlerin kazanılmasında ailenin en büyük etken olduğı ve model olması gerektiğı ayrıca okulda verilen değerleri desteklemeleri gerektiğı ifade edilmiştir. Diğer yandan değerler eğitiminde programdaki sosyal duygusal kazanımları kullandıkları ve bu eğitimlere daha çok drama, Türkçe, sanat ve oyun etkinliğı içinde yer verdikleri haftada bir veya iki kez bu çalışmaları yaptıkları görölmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, değer, değerler eğitimi.

OPINIONS OF NEW GENERATION TEACHERS WORKING IN PRESCHOOL EDUCATION ON VALUES EDUCATION AND PRACTICES

Associate Professor Şule ERŞAN

Sinop University, Sinop, Turkey, sersan@sinop.edu.tr

ABSTRACT

Preschool education is an educational process that supports the development of children in a planned and programmed manner. The content of the education the child will receive here is of great importance, as it is the first stage of education and includes the sensitive processes in which personality is formed. Children develop a healthy personality and socialize by learning and adopting social values. An individual's personality is shaped by the values of the society he lives in. Two basic institutions are family and school an important role in transferring values. Learning social values begins informally in the family and then continues in educational institutions. However, especially in recent years, increasing social problems, aggression, theft, coercion against peers, use of slang language, etc. the increase in behavior and deterioration in family structure have revealed the need for values education and the necessity of providing this education in a planned manner by educational institutions. For this reason, at the 18th National Education Council held in 2010 for the first time, attention was drawn to the importance of values education and it was emphasized that values education should start from the pre-school education level. This issue was put on the agenda at the 19th National Education Council and decisions were taken that values education should be given at all educational levels. Thus, planned activities for values education began to be carried out in all schools. The aim of this study is to examine the opinions of teachers working in pre-school education institutions regarding values education and its practices. The study, conducted in the 2022-2023 academic year, was in a qualitative research model and a case study design was used. Semi-structured interview technique was used to collect data. Purposeful sampling method was used to determine the study group of the research, and 30 female preschool teachers with 1-10 years of professional experience working in kindergartens and kindergarten classes were included in the study. The data obtained from the interview was analyzed using the content analysis technique. As a result of the research, it was determined that most of the teachers saw values education as necessary primarily in terms of social and individual development. It has been observed that today's children should be taught the most values of respect, followed by the values of love, tolerance, honesty, helpfulness and compassion. It has been stated that the family is the biggest factor in the acquisition of values and that they should be a model and that they should support the values given at school. On the other hand, it has been observed that they use the social-emotional gains in the program in values education and include mostly drama, Turkish, art and play activities in these trainings and do these activities once or twice a week.

Keywords: Pre-school education, value, values education.

SOSYAL BİLGİLER DERSİ “TARİHE YOLCULUK” ÜNİTESİ İLE ÖĞRENCİLERİN BİLİŞSEL YAPILARININ VE KAVRAMSAL GELİŞİM SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, ozkaraltugba@gmail.com

Ayşe GÜVEN

MEB, Bursa, Türkiye, aysegvn355@gmail.com

ÖZET

İlköğretim kademesi derslerinden olan sosyal bilgiler dersi disiplinler arası bir dal olmasından dolayı içerik ve kavramlar yönünden zengin bir derstir. Bu sebeple kavram öğretimi konusu sosyal bilgiler dersi için büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada 6. Sınıf öğrencilerinin “Tarihe Yolculuk” ünitesine ilişkin bilişsel yapılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla ünite içerisinde yer alan kurultay, kut inancı, Göktanrı inancı, ikili teşkilat, töre, ordu millet, kurgan, balbal ve yağ kavramları anahtar kavram olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak kelime ilişkilendirme testinin (KİT) kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubu 2023-2024 eğitim-öğretim yılı 1. Dönem Bursa ili Yıldırım ilçesine bağlı bir devlet okulunun 6. Sınıf öğrencileridir. 11-13 yaş aralığındaki 22 kız 13 erkek öğrenciden oluşan 35 öğrencinin katıldığı çalışmada okul ve öğrenci seçiminde kolay ulaşılabilir ve elverişli örneklem yöntemi izlenerek araştırmacının görev yaptığı okulun öğrencileri seçilmiştir. Çalışmada boylamsal tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırılmak istenen özelliklerin zamana göre değişim ve gelişimini belirlemek amacıyla kelime ilişkilendirme testi konu anlatımı öncesinde öğrencilerin ön bilgilerini tespit etmek ve ilk zihinsel çağrışımlarını yoklamak amacıyla ön test olarak uygulanmıştır. Üç haftalık ders anlatımı ve uygulanan çeşitli kavram öğretim teknikleri sonucunda aynı kelime ilişkilendirme testi tekrar uygulanmış ve iki test arasındaki sonuçlar analiz edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Katılımcıların anahtar kavramlara yönelik cevaplarının tekrarlanma sıklığına göre frekans tabloları oluşturulmuştur. Ayrıca kavramlar arasındaki anlamsal yakınlığı göstermek ve katılımcıların bilişsel yapısında beliren şemaları somutlaştırmak amacıyla her bir kavram için kavram ağları oluşturulmuştur. Anahtar kavramların yüzeysel hatırlama düzeyinde bir çağrışım ürünü olmadığından emin olmak ve cevap olarak üretilen kelimelerin kavramlarla ilişkilendirilmesinin gözlenmesi amacıyla katılımcıların kelime ilişkilendirme testinde oluşturduğu cümleler de analiz edilmiştir. Belirlenen kategorilerde ele alınan cümleler kavramlara yönelik yanılgıların ve kavramın bilimsel tanımına uygun olup olmadığının tespitine katkı sağlamıştır. Sonuç olarak uygulanan ön test ile öğrencilerin kavramlara yönelik yanılgıları ve eksik bilgileri tespit edilmiştir. Ders sürecinde kavram öğretimini kolaylaştıran yöntem ve tekniklerden yararlanarak öğrencilerin kavramları tanınması, yanlış öğrenmelerinin doğruyla değiştirilmesi, öğrenilen kavramın farklı tanımlarla ifade edilmesi sağlanmıştır. Son test verilerine bakıldığında hem üretilen cevap kelime ve cümle sayılarının arttığı hem de kavramlara dair bilimsel doğruluğu yüksek ilişkilendirmelerin yapıldığı tespit edilmiştir. Kelime ilişkilendirme testinin diğer derslerde de kullanılması ve kavram öğretimi konusuna gereken özenin gösterilmesi önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, kelime ilişkilendirme testi, bilişsel yapı.

EXAMINATION OF STUDENTS' COGNITIVE STRUCTURES AND CONCEPTUAL DEVELOPMENT PROCESSES WITH THE UNIT "JOURNEY TO HISTORY" IN SOCIAL STUDIES COURSE

Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL

Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey, ozkaraltugba@gmail.com

Ayşe GÜVEN

MEB, Bursa, Turkey, ayseqvn@gmail.com

ABSTRACT

The social studies course, which is one of the primary school level courses, is a rich course in terms of content and concepts because it is an interdisciplinary branch. For this reason, the subject of concept teaching is of great importance for the social studies course. In this study, it is aimed to examine the cognitive structures of 6th grade students regarding the unit "Journey to History". For this purpose, the concepts of congress, belief in Kut, belief in Sky God, dual organization, tradition, army nation, kurgan, balbal and yuğ in the unit were determined as key concepts. The study group of this research, in which the word association test (WAT) was used as the data collection tool, was the 6th grade students of a public school in the Yıldırım district of Bursa province in the 1st Term of the 2023-2024 academic year. In the study in which 35 students, 22 girls and 13 boys between the ages of 11-13 participated, the students of the school where the researcher worked were selected by using the easily accessible and convenient sampling method in school and student selection. The longitudinal scanning method was used in the study. In order to determine the change and development of the features to be investigated over time, the word association test was applied as a pre-test to determine the students' prior knowledge and to examine their first mental associations before the subject explanation. After three weeks of lesson explanation and various concept teaching techniques, the same word association test was applied again and the results between the two tests were analyzed. Descriptive analysis method was used in the analysis of the data. Frequency tables were created according to the frequency of repetition of the participants' answers to the key concepts. In addition, concept networks were created for each concept in order to show the semantic closeness between the concepts and to concretize the schemes that emerged in the participants' cognitive structure. In order to ensure that key concepts were not products of association at the superficial level of recall and to observe the association of words produced as answers with concepts, the sentences created by the participants in the word association test were also analyzed. The sentences considered in the determined categories contributed to the determination of misconceptions about the concepts and whether the concept was in accordance with its scientific definition. As a result, the students' misconceptions and missing information about the concepts were determined with the applied pre-test. By using methods and techniques that facilitate concept teaching during the course, students were able to recognize the concepts, change their incorrect learning with correct ones, and express the learned concept with different definitions. When the post-test data were examined, it was determined that both the number of produced answer words and sentences increased and scientifically accurate associations were made about the concepts. It was suggested that the word association test should be used in other courses and that the necessary attention should be paid to the subject of concept teaching.

Keywords: Social studies, word association test, cognitive structure

SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2018 VE 2024 ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLER BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Elmas YAZICI

Millî Eğitim Bakanlığı, Niğde, Türkiye, yazicielmas6@gmail.com

ÖZET

Sosyal bilgiler, bireylerin toplumsal yapı, kültürel çeşitlilik, vatandaşlık sorumlulukları ve küresel dinamikleri kavramalarını sağlayarak hem yerel hem de küresel düzeyde bilinçli ve sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bir derstir. Disiplinler arası yapıyla oluşturulan bu ders ile öğrencilerin yalnızca teorik bilgi edinmelerini değil, aynı zamanda eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini de geliştirmelerine olanak tanınmaktadır. Bu bakımdan, sosyal bilgiler dersi, bireylerin toplumsal olayları anlama, yorumlama ve çözüm üretme yetkinliklerini pekiştirerek, daha kapsayıcı ve bilinçli bir vatandaşlık bilincinin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Küreselleşme ile tüm dünyada yaşanan değişim ve dönüşümler, sosyal bilgiler dersini de etkilemiş; her yeni eğitim anlayışı doğrultusunda öğretim programının değişmesine neden olmuştur. Bu süreç, sosyal bilgiler öğretim programının sürekli olarak güncellenmesi gerekliliğini de ortaya koymaktadır. Öyle ki Türkiye’de uygulanan sosyal bilgiler öğretim programı 2024 yılında yeniden yapılandırılarak güncellenmiştir. Gerçekleştirilen çalışmanın amacı 2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programı ile 2024 sosyal bilgiler dersi öğretim programını değerler eğitimi bazında karşılaştırarak incelemektir. Nitel araştırma yöntemi kullanılan araştırmada 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ile 2024 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler nitel bir veri analizi olan içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Buna göre 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim programında 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim programına kıyasla daha fazla değere verildiği tespit edilmiştir. 2018 yılında kaldırılan Sağlıklı Yaşam ve Temizlik değerlerinin 2024 Sosyal Bilgiler Öğretim Programına yeniden eklendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretim programı, değerler.

COMPARATIVE ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES COURSE 2018 AND 2024 CURRICULUMS IN THE CONTEXT OF VALUES

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Elmas YAZICI

Milli Eğitim Bakanlığı, Niğde, Türkiye,

ABSTRACT

Social studies is a course that aims to raise conscious and responsible individuals at both local and global levels by enabling individuals to comprehend social structure, cultural diversity, citizenship responsibilities and global dynamics. With this course created with an interdisciplinary structure, students are provided with the opportunity to not only acquire theoretical knowledge but also to develop critical thinking and problem-solving skills. In this respect, social studies course contributes to the formation of a more inclusive and conscious citizenship consciousness by reinforcing the competencies of individuals to understand, interpret and produce solutions to social events. The changes and transformations experienced all over the world with globalization have also affected the social studies course; they have caused the curriculum to change in line with each new educational approach. This process also reveals the necessity of constantly updating the social studies curriculum. In fact, the social studies curriculum implemented in Turkey was restructured and updated in 2024. The aim of the study is to examine the 2018 social studies curriculum and the 2024 social studies curriculum by comparing them on the basis of values education. In the study where the qualitative research method was used, the 2018 Social Studies Curriculum and the 2024 Social Studies Curriculum were used as data collection tools. The data obtained in the study were analysed by performing content analysis, which is a qualitative data analysis. Accordingly, it was determined that more values were given in the 2024 Social Studies Course Curriculum compared to the 2018 Social Studies Course Curriculum. It was observed that the Healthy Life and Cleanliness values, which were removed in 2018, were re-added to the 2024 Social Studies Curriculum.

Keywords: Social studies, curriculum, values.

TÜRKİYE, ROMANYA VE ALMANYADAKİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Tülay Esra KAVAL

23 Nisan Anaokulu, Diyarbakır, Türkiye, rubaresra@icloud.com

Doç. Dr. Sedef SÜER

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, sedefsuer@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma Türkiye, Romanya ve Almanya'daki okul öncesi eğitim programlarını konu edinmiştir. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye'deki okul öncesi eğitim programı, Romanya'daki okul öncesi eğitim programı ve Almanya'daki eğitim programları konuyla ilgili olarak incelenmiştir. Araştırma, Türkiye, Romanya ve Almanya'nın okul öncesi eğitim programlarını karşılaştırmayı hedeflediği için nitel desende tasarlanmış karşılaştırmalı bir araştırma çalışmasıdır. Araştırma verilerinin toplanmasında doküman inceleme yöntemi kullanılmış ve bu alanda yapılan ilgili araştırmalar belge olarak kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler analiz edildikten sonra, elde edilen bulgulara göre; her üç ülkenin de okul öncesi eğitim programlarının bireylerin hayatında büyük bir öneme sahip olduğu görülmektedir. Her üç ülkede de isimler farklı olsa da, okul öncesi eğitim sistemleri kreşler ve anaokulları olarak iki şekilde ifade edilmektedir. Türkiye, Almanya ve Romanya'da temel amaç, okul öncesi eğitimin kapsayıcılığını artırmaktır. Almanya ve Romanya'da eğitim tamamen devlet tarafından karşılanmaktadır, ancak ülkemizde de bu yönde ciddi adımlar görülmektedir. Türkiye Almanya ve Romanya'da okul öncesi eğitimiyle ilgili bir diğer belirgin özellik olarak her üç ülkede de okul öncesi eğitim kapsamında ilkokula hazırlık amacı ve bu yaş grubunun her yönlü bakım ve eğitimlerinin sağlanması olduğu görülmektedir. Almanya ve Romanya'da okul öncesi eğitimle ilgili okullaşma oranları oldukça yüksektir, ancak ülkemizde bu oran henüz tam olarak istenilen düzeye ulaşabilmiş değildir. Almanya ve Romanya'da okullaşma ve kurumlardaki çalışanlarla ilgili sayı ve standartlar belirlenmiştir; ancak ülkemizde bu konuda henüz belirlenmiş standartlar bulunmamakta ve bu durum kurumdan kuruma, okuldaki okula fark etmektedir. Ayrıca, bu araştırmada Türkiye, Romanya ve Almanya'daki okul öncesi eğitim programlarının benzerlikleri ve farklılıkları ele alınmış, çeşitli faktörlerle kıyaslama yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, eğitim programları, eğitim ve öğretim

COMPARISON OF PRE-SCHOOL CURRICULA IN TURKIYE, ROMANIA AND GERMANY

Tülay Esra KAVAL

23 Nisan Kindergarten, Diyarbakir, Turkiye, rubaresra@icloud.com

Doç. Dr. Sedef SÜER

Dicle University, Diyarbakir, Turkiye, sedefsuer@gmail.com

ABSTRACT

This study deals with the preschool education programs in Turkiye, Romania and Germany. For this purpose, the preschool education programs in Turkiye, in Romania and the in Germany were examined in relation to the aim. The current study is a comparative research designed in qualitative design as it aims to compare the preschool curricula of Turkiye, Romania and Germany. Document analysis method was used to collect the research data and related researches in this field were used as documents. After analyzing the data obtained in the research, the findings showed that the preschool education programs in all three countries have a great importance on the lives of individuals. In all three countries, pre-primary education systems are referred to as nurseries and kindergartens, although the names of education institutions are different. In Turkey, Germany and Romania, the main objective is to increase the inclusiveness of pre-school education. In Germany and Romania, education is fully funded by the state, but there are serious steps in this direction in Turkey as well. Another distinctive feature of preschool education in Turkiye, Germany and Romania is that in all three countries, preschool education aims to prepare children for primary school and to provide all-round care and education for this age group. In Germany and Romania, pre-school enrollment rates are quite high, but in Turkiye this rate has not yet reached the desired level. In Germany and Romania, the number and standards regarding schooling and staffing in institutions have been set; however, in Turkiye, there are no set standards yet and this situation varies from institution to institution and from school to school. In addition, in this study, the similarities and differences of pre-school education programs in Turkiye, Romania and Germany were discussed, and comparisons were made based on various factors.

Keywords: Pre-school education, curriculum, education and teaching.

SOSYAL SORUMLULUK TASARIMI KAPSAMINDA AFET İÇİN TASARIM UYGULAMALARI

Doç. Vildan TOK DEREÇİ

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE
vildantok@marmara.edu.tr

ÖZET

Bildiri, 21. yy.da tasarımın toplumsal yaşamdaki rolü, bireyleri ve toplumları etkileme, değişim yaratma gücünü ve mevcut sistemleri sorgulama, insan merkezli yaklaşımla yeni yaşam koşulları ve olası kültürler oluşturma potansiyelini afetler için tasarım kavramı üzerinden ele almayı amaçlamaktadır. Son yıllarda tüm dünyada depremler, kasırgalar, seller, kıtlıklar ve savaşlar gibi felaketler insanlığın yıkımına ve acı çekmesine neden olmaktadır. Birçok disiplin bu süreçlerden etkilenen mağdurların, afetzedelerin sorun ve ihtiyaçları için çalışmalar yapmaya başlamıştır. Tasarım literatüründe bu tür toplumsal olaylara odaklanan yaklaşım ve çalışmaların kökeni 1970' lerden itibaren farklı alt tanımlar ile gelişmiş ve genişlemiştir. Bu çalışmanın odak noktası, sosyal sorumluluk için tasarım, sosyal etki için tasarım, toplum için tasarım, tasarım aktivizmi, iyi tasarım, sürdürülebilir tasarım gibi kavramları afet için tasarım kavramı ile ilişkilendirerek güncel uygulamaları araştırmaktır. Yöntem olarak kavramlara ilişkin tasarım literatürü araştırılmış, Dünya'da ve Türkiye'de gerçekleşen depremlere ilişkin insani ihtiyaç ve problemlere çözüm öneren tasarım yaklaşımları ve uygulamaları incelenmiştir. Son yıllarda küresel bir problem olan zorunlu göç sorunlarına odaklanan tasarım çözümleri, afetlere dirençli toplumlar geliştirmek için bir araya gelen tasarım inisiyatifleri, tasarımın onarıcı, iyileştirici rolüne dikkat çeken birçok tasarım girişimcisi tasarımın değişen ve gelişen kapsamını görünür kılmaya başlamıştır. Afet için tasarım kavramı, tasarımın yukarıda sıralanan hemen tüm katmanlarının rol alabildiği ve etki gücüne sahip olabileceği bir kavram olarak bugün ulusal ve küresel düzeyde işbirliğine ve desteğe ihtiyaç duymaktadır. Bu çalışma, tasarımın sosyal problemler karşısında öncelikli çözümler üretebilme, adil, kapsayıcı ve sürdürülebilir etki aracı olma potansiyelinin önemine vurgu yaparak, bu konuda bilinç ve farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal sorumluluk tasarımı, afet için tasarım, iyi tasarım, tasarımcı

DESIGN APPLICATIONS FOR DISASTER WITHIN THE SCOPE OF SOCIAL RESPONSIBILITY DESIGN

Ass. Prof. Vildan TOK DEREÇİ

*Marmara University Faculty of Fine Arts, Department of Textile, İstanbul, Türkiye,
vildantok@marmara.edu.tr*

ABSTRACT

The paper aims to address the role of design in social life in the 21st century, its power to influence individuals and societies, its power to create change and its potential to question existing systems, to create new living conditions and possible cultures with a human-centred approach through the concept of design for disasters. In recent years, disasters such as earthquakes, hurricanes, floods, famines and wars all over the world have caused destruction and suffering of humanity. Many disciplines have started to work on the problems and needs of victims and disaster victims affected by these processes. In the design literature, the origin of approaches and studies focusing on such social events has developed and expanded with different sub-definitions since the 1970s. The focus of this study is to investigate current practices by associating concepts such as design for social responsibility, design for social impact, design for society, design activism, good design, sustainable design with the concept of disaster design. As a method, the design literature related to the concepts has been researched, and design approaches and applications that offer solutions to human needs and problems related to earthquakes in the World and in Turkey have been examined. In recent years, design solutions focusing on the global problem of forced migration, design initiatives coming together to develop disaster-resistant societies, and many design entrepreneurs drawing attention to the restorative and healing role of design have started to make the changing and developing scope of design visible. The concept of design for disaster, as a concept in which almost all layers of design listed above can play a role and have the power of influence, needs cooperation and support at national and global level today. This study aims to raise awareness and consciousness on this issue by emphasising the importance of the potential of design to produce priority solutions to social problems and to be a fair, inclusive and sustainable impact tool.

Keywords: Social responsibility design, design for disaster, good design, designer

TÜRKİYE'DE YAŞ DOSTU TOPLUM GİRİŞİMLERİ VE EĞİTİM: YAŞ DOSTU BİR EKOSİSTEME DOĞRU

Yaşar Selman GÜLTEKİN

Pınar GÜLTEKİN

Düzce University Faculty of Forestry, Düzce Türkiye selmangultekin@duzce.edu.tr
pinargultekin@duzce.edu.tr

ÖZET

Küresel nüfus yaşlandıkça yaş dostu girişimler, çevre düzenlemeleri, sağlıklı yaşlanma, eğitim ile sağlıklı yaşlanma konusunda farkındalık kazandırılması, dijital çözümlerin kullanılması ve yaş dostu kent tasarımı konuları daha fazla önemli kazanmaktadır. Bireylerin yerinde yaşlanmalarına olanak sunan politikalar, hizmetler, eğitimler, teknolojik ekipmanlar, mekanlar ve yapılar aracılığıyla yaşlı vatandaşların topluma katkıda bulunmaya devam etmelerin sağlanabilmesi ve yaşlı dostu bir ekosisteme ulaşmak Avrupa'nın gündeminde olan bilimsel araştırma başlıklarından biridir. Bu çalışmada, Türkiye'de yaşlı bireylerin ihtiyaçlarına yönelik olarak tasarlanan kentler; ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, istihdam, katılımcılık, sağlıklı iç ve dış mekan kapsayıcı tasarımları, dijital çözümler, teknolojik ekipmanlar, politika ve stratejiler başlıklarında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Türkiye'de İstanbul, İzmir, Ankara ve Antalya kentlerinde yaş dostu bir kent ve topluma ulaşmak amacı ile yapılan girişimler irdelenmiştir. Ele alınan girişimlerin ağırlıklı olarak konfor ve güvenlik odaklı oldukları, dijital çözümlerden olması gereken düzeyde yararlanılamadığı, çevresel tasarımda çok kısıtlı kamusal alanlarda yaşlı dostu düzenlemelerin yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından yaşlı dostu kentin bileşenlerine ek olarak ülkelerin politikaları, kültür, sosyal yapı, iklimsel konfor vb. unsurlarda değerlendirmeye alınarak yaşlı dostu bir ekosisteme ulaşmak için planlama yapılmalıdır. Sağlıklı yaşlanmayı ve yerinde yaşlanabilmeyi destekleyen akademik çalışmalar ve girişimler arttırılarak ulusal ve uluslararası politikalar ile entegre edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yaş Dostu Ekosistem, Toplumsal Farkındalık, Kapsayıcı Tasarım, Sağlıklı Yaşlanma, Dijital çözümler

AGE-FRIENDLY COMMUNITY INITIATIVES AND EDUCATION IN TÜRKİYE: TOWARDS AN AGE-FRIENDLY ECOSYSTEM

Yaşar Selman Gültekin

Pınar Gültekin

Düzce University Faculty of Forestry, Düzce Türkiye selmangultekin@duzce.edu.tr
pinargultekin@duzce.edu.tr

ABSTRACT

As the global population ages, age-friendly initiatives, environmental regulations, healthy aging, raising awareness on healthy aging through education, using digital solutions and age-friendly urban design becomes more important. Ensuring that senior citizens continue to contribute to society through policies, services, trainings, technological equipment, built environment and structures that enable individuals to age in place and achieving an age-friendly ecosystem is one of the scientific research topics on Europe's agenda. In this study, cities designed for the needs of older people in Türkiye are evaluated under the headings of transportation, housing, education, health, employment, participation, healthy indoor and outdoor inclusive designs, digital solutions, technological equipment, policies and strategies. In this context, the initiatives undertaken in Istanbul, Izmir, Ankara and Antalya in Turkey to achieve an age-friendly city and society were analyzed. It has been concluded that the initiatives are mainly focused on comfort and safety, digital solutions are not utilized at the level they should be, and age-friendly arrangements are made in very limited public spaces in environmental design. In addition to the components of an age-friendly city by the World Health Organization (WHO), planning should be made to reach an elderly-friendly ecosystem by taking into consideration the policies of countries, culture, social structure, climatic comfort, etc. Academic studies and initiatives supporting healthy aging and aging in place should be increased and integrated with national and international policies.

Key words: Age-Friendly Ecosystem, Community Awareness, Inclusive Design, Healthy Ageing, Digital Solutions

DOĞADA BULUNMANIN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ ÜZERİNE ETKİSİ

AYŞE USANMAZ

İSTANBUL, TÜRKİYE, ayseusanmaz@yahoo.com

ÖZET

Bu makalenin temel amacı, bireylerin doğada geçirdikleri sürenin psikolojik iyi oluşlarına etkisini incelemektir. Çalışmada, doğada geçirilen zamanın bireylerin yaşam kalitesi, duygusal denge ve genel iyilik hali üzerindeki katkıları değerlendirilmiş ve bu ilişkinin yaş, cinsiyet, meslek gibi demografik değişkenlerle nasıl farklılık gösterdiği araştırılmıştır. Araştırmanın nihai hedefi, doğada zaman geçirmenin psikolojik iyi oluş üzerindeki potansiyel yararlarını daha iyi anlamak ve bireylerin sağlıklı bir yaşam sürdürmeleri için doğada daha fazla zaman geçirmelerinin teşvik edilip edilmemesi gerektiğini bilimsel olarak değerlendirmektir. Bu makalede çalışma yapılırken nicel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiş olup, ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Bu desen, iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla tercih edilmiştir. Çalışmanın örneklem grubu, Türkiye genelinde farklı yaş gruplarından, cinsiyetlerden ve mesleklerden oluşan 190 gönüllü katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılar tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiş ve gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya katılmıştır. Veri toplama aracı olarak, iki bölümden oluşan bir anket formu kullanılmıştır. İlk bölümde katılımcıların demografik bilgileri ve bir ay içerisinde doğada geçirdikleri süre sorgulanmıştır. İkinci bölümde ise katılımcıların psikolojik iyi oluş düzeyleri, Telef (2013) tarafından geliştirilen Psikolojik İyi Oluş Ölçeği ile ölçülmüştür. Bu ölçek, bireylerin yaşam anlamı, sosyal ilişkiler ve kişisel gelişim gibi farklı alt boyutlarda psikolojik iyi oluşlarını değerlendiren 7'li Likert tipi sorulardan oluşmaktadır. Bu makalede, yaş kategorilerine göre doğada geçirilen zamanın psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisini incelemek amacıyla Spearman sıralama korelasyon testi uygulanmıştır. Bu test, değişkenler arasındaki ilişkileri daha derinlemesine anlamak için kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğada zaman, psikolojik iyi oluş, yaşam kalitesi.

THE EFFECT OF BEING IN NATURE ON PSYCHOLOGICAL WELL-BEING

Ayşe USANMAZ

Istanbul, Turkey, ayseusanmaz@yahoo.com

ABSTRACT

The primary aim of this paper is to examine the impact of time spent in nature on individuals' psychological well-being. The study evaluates the contributions of time spent in nature on individuals' quality of life, emotional balance, and overall well-being, and investigates how this relationship varies with demographic variables such as age, gender, and profession. The ultimate goal of the research is to better understand the potential benefits of spending time in nature on psychological well-being and to scientifically assess whether individuals should be encouraged to spend more time in nature for a healthier life. This paper was conducted using a quantitative research method with a correlational survey design. This design was chosen to reveal the relationships between two or more variables. The sample group of the study consists of 190 voluntary participants from different age groups, genders, and professions across Turkey. Participants were selected using a random sampling method and voluntarily participated in the study. The data collection tool was a two-part questionnaire. The first section asked participants about their demographic information and the amount of time they spent in nature within a month. The second section measured participants' psychological well-being using the Psychological Well-Being Scale developed by Telef (2013). This scale consists of 7-point Likert-type questions evaluating individuals' psychological well-being in various sub-dimensions such as life meaning, social relationships, and personal growth. In this paper, the Spearman rank-order correlation test was applied to examine the effect of time spent in nature on psychological well-being across different age categories. This test was used to gain a deeper understanding of the relationships between variables. Keywords: Time in nature, psychological well-being, quality of life.

Keywords: Time in nature, psychological well-being, quality of life.

BUILDING INFORMATION MODELLING - SIMULATION AND ANALYSIS OF A UNIVERSITY EDIFICE AND ITS ENVIRONS- A SUSTAINABLE DESIGN APPROACH

G.T.N. Veerendra and Subhashish Dey

Civil Engineering Department, Seshadri Rao Gudlavalluru Engineering College, Gudlavalluru,
Andhra Pradesh, India

ABSTRACT

Building Information Modeling (BIM) was used in this study to optimize an existing campus master plan in order to provide an improved built environment in terms of its user-friendliness and sustainable practices. This was accomplished by improving an existing campus master plan. In addition, a number of simulations and analyses were carried out with the assistance of the Autodesk Revit Architecture program and its many extensions. The research outlined three unique building orientations and performed in-depth wind, sun, and solar radiation analysis, along with energy parameter considerations. According to the research conducted, the ideal building direction, which was determined to be Directional Option 2, offers increased ventilation as well as abundant sunshine and has an annual custom solar radiation of 587 kWh/m². According to the findings of the energy study, this choice has the lowest energy consumption rate at 241 kWh/m²/yr, representing a sizeable savings in comparison to the other available choices. Our all-encompassing strategy employs Building Information Modeling (BIM) as a revolutionary tool for sustainable development, transforming the campus master plan with data-driven accuracy and efficiency. This strategy is coupled with the design of lighting and shade. These insights enable educated decision-making that can contribute to the design of a built environment that is both ecologically conscientious and friendly to users.

Keywords: Building Information Modeling, Built Environment, Energy parameters, Sustainable development, Efficiency and Master Plan.

ENVIRONMENTAL FACTORS IMPACT THE ORIGIN AND COURSE OF BRONCHIAL CANCER

Ikram Saliha BENYAHIA¹ *

Wefa BOUGHRARA^{1,2}

Amina LAKMECHE¹

Fatma BELHOUCINE¹

Amel ALIOUA BERREBBAH¹

1. Laboratoire toxicologie environnement et santé. LATES, University of science and technology of Oran Mohamed Boudiaf, 31000, Oran, Algeria.
2. Ecole supérieur des sciences biologiques d'Oran (ESSBO), BP 1042, Saim Mohamed 31003, Oran, Algeria.

Author correspondent* : ikramsaliha.benyahia@univ-usto.dz

ABSTRACT

One of the main causes of cancer-related deaths globally is lung cancer. Environmental variables significantly influence the development of this disease. This overview looks at the impact of exposure to harmful substances, smoking, and passive smoking on the prevalence of lung cancer. Our work is based on a retrospective epidemiological analysis that used patient data from multiple oncology facilities' cancer registries at the Oran city level. Lung cancer patients were questioned and database information on the environment was gathered. After controlling for confounding variables including age, sex, and smoking, a statistical analysis was performed to find correlations between the incidence of lung cancer and levels of exposure to various environmental factors. Smoking and the development of lung cancer are significantly correlated, according to an analysis of the findings of several research. Furthermore, compared to workers in industries and sectors less exposed to smoke and steam, such as welding vapors, workers in transportation, industry, and construction have a higher risk of developing lung cancer. This study demonstrates that environmental variables have a substantial role in lung cancer incidence in addition to smoking. Significant and controllable dangers include exposure to hazardous chemicals at work and air pollution. The findings highlight the significance of public health regulations in lowering air pollution and shielding employees from chemicals that cause cancer. One of the main contributing elements to the genesis of lung cancer is the environment. The total burden of lung cancer can be decreased by implementing strict rules and preventative actions to avoid exposure to these hazards, as this study makes clear.

Keys words: lung cancer, environmental factors.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNE UYGULANAN AKICI OKUMA VE OKUDUĞUNU ANLAMA PROGRAMININ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Orhan ÇAKIROĞLU

Trabzon Üniversitesi, Trabzon, Türkiye, ocakiroglu@trabzon.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, TÜBİTAK 221K143 kodlu proje kapsamında uygulanan akıcı okuma becerilerine yönelik bir müdahale programının etkisini incelemek amaçlanmıştır. Müdahale çalışması proje kapsamında geliştirilmiştir. Araştırma, Trabzon'da gerçekleştirilmiş olup, çalışma grubunu üç ilkokul öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcılardan ikisi erkek, biri ise kız öğrencidir. Öğrencilerin seçiminde okuma güçlüğü sorunu olması hususuna dikkat edilmiş olup farklı değerlendirme araçlarıyla okuma becerileri değerlendirilmiştir. Müdahale programı, öğrencilerin akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerinde yaşadıkları zorlukları gidermeye yönelik tasarlanmış ve uygulanmıştır. Çalışma bulgularının, akıcı okuma ve okuduğunu anlama alanında sorun yaşayan öğrencilere, özel eğitim öğretmenlerine, sınıf öğretmenlerine ve ailelere fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Bu müdahale programının, öğrencilerin akıcı okuma hızlarını artırmada ve metinleri anlama becerilerini geliştirmede etkili olduğu gözlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, program uygulanmadan önce okuma ve anlama becerilerinde belirgin eksiklikler gösteren öğrenciler, müdahale programı sonrasında anlamlı gelişmeler kaydetmişlerdir. Hem okuma hızlarında hem de anlama becerilerinde gözlemlenen bu ilerleme, programın öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlandığını ve etkili bir çözüm sunduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışma aynı zamanda tek-denekli araştırmaların etkililiğini ortaya koymayı amaçlayan bir çalışma olduğundan, literatüre katkı sağlaması beklenmektedir. Tek-denekli araştırma yöntemi kullanılarak her bir öğrencinin bireysel gelişimi detaylı bir şekilde izlenmiş ve müdahale programının etkisi somut verilerle desteklenmiştir. Müdahale programının her bir katılımcı üzerinde olumlu etkiler yarattığı ve bu etkilerin sürdürülebilir olduğu tespit edilmiştir. Sonuçlar, programın özellikle okuma güçlüğü çeken öğrenciler için önemli bir kaynak olabileceğini göstermekte ve gelecekteki çalışmalar için bir referans noktası sunmaktadır. Programın uzun vadede eğitim pratiğine de katkı sağlayabileceği, öğretmenler ve aileler tarafından kullanılabilecek etkili bir araç olabileceği düşünülmektedir. Çalışmadan elde edilen bulgular katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akıcı okuma, tek-denekli araştırma, deneysel desen

ERKEN ÇOCUKLUKTA OYUNLAŞTIRMA İLE DESTEKLENEN ROBOTİK KODLAMA EĞİTİMİNİN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRDIĞI DEĞER VE BECERİLER

Dr. Öğr. Üyesi Tolga TOPCUBAŞI

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ttopcubasi@29mayis.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, erken çocukluk döneminde oyunlaştırma ile desteklenen robotik kodlama eğitiminin öğrencilere kazandırdığı değer ve becerileri incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseni kullanılmış olup, eylem araştırması türlerinden teknik/bilimsel/işbirlikçi eylem araştırması deseni tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 7 yaşındaki 32 öğrenci oluşturmaktadır. Eğitim programı, haftada bir gün 40+40 dakika süren toplam 16 haftalık bir süreçten oluşmuştur. Eğitim süresince çocuklara çeşitli robotik kodlama aktiviteleri sunulmuş ve her aktivite oyunlaştırma unsurları ile desteklenmiştir. Veri toplama araçları olarak sınıf içi iletişim kesitleri, araştırmacı günlüğü, ebeveyn anketleri ve çocukların performans değerlendirmeleri kullanılmıştır. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, oyunlaştırma destekli robotik kodlama eğitimi öğrencilerin algoritmik düşünme, karar verme, problem çözme, yaratıcılık, iletişim ve takım çalışması gibi becerilerini geliştirdiği söylenebilir. Etkinlik sürecinde çocuklar, verilen görevleri tamamlayarak problem çözme becerilerini geliştirmiştir. Farklı çözüm yollarını deneyimleyerek eleştirel düşünmeyi öğrenmiş ve kendi yaratıcı projelerini oluşturarak yenilikçi çözümler bulmuşlardır. Grup çalışmalarında iş birliği ve iletişim becerileri gelişmiş, öğrenciler arasında takım ruhu artmıştır. Ayrıca, eğitim sürecinde öğrencilerin çeşitli değerler kazandığı belirlenmiştir. Özellikle sorumluluk, sabır, öz-denetim, adalet, empati, iş birliği, paylaşma gibi değerlerin geliştiği gözlemlenmiştir. Çocuklar, verilen görevleri tamamlarken sorumluluk bilinci kazanmış, karşılaştıkları zorluklar karşısında sabırlı olmayı ve öz-denetim göstermeyi öğrenmişlerdir. Grup çalışmaları ise empati, adalet, iş birliği ve paylaşma değerlerini pekiştirmiştir. Sonuç olarak, oyunlaştırma ile desteklenen robotik kodlama eğitiminin, erken çocukluk döneminde öğrencilerin bilişsel becerilerini ve değer kazanımlarını destekleyen etkili bir yaklaşım olduğu söylenebilir. Bu bulgular, okul öncesi eğitim programlarında robotik kodlama ve oyunlaştırma uygulamalarının yaygınlaştırılmasını önererek, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmeye katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk, robotik kodlama, oyunlaştırma, beceri, değer

VALUES AND SKILLS GAINED BY STUDENTS FROM ROBOTICS CODING EDUCATION SUPPORTED BY EARLY CHILDHOOD PLAY

Asst. Prof. Tolga TOPCUBAŞI

İstanbul 29 Mayıs University, İstanbul, Türkiye, ttopcubasi@29mayis.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the values and skills that students gain from robotic coding education supported by gamification in early childhood. Action research design, one of the qualitative research methods, was used in the study, and technical/scientific/collaborative action research design was preferred among the action research types. The study group consisted of 32 7-year-old students. The training program consisted of a total of 16 weeks of 40+40 minutes one day a week. During the training, children were presented with various robotic coding activities and each activity was supported with gamification elements. Classroom communication transcripts, researcher's diary, parent questionnaires and children's performance evaluations were used as data collection tools. The data obtained were evaluated by content analysis method. According to the research findings, gamification-supported robotic coding training can be said to improve students' skills such as algorithmic thinking, decision making, problem solving, creativity, communication and teamwork. During the activity process, children improved their problem solving skills by completing the given tasks. They learned critical thinking by experiencing different solutions and found innovative solutions by creating their own creative projects. Cooperation and communication skills developed in group work, and team spirit among students increased. In addition, it was determined that students gained various values during the education process. In particular, it was observed that values such as responsibility, patience, self-control, justice, empathy, cooperation and sharing were developed. Children gained a sense of responsibility while completing the assigned tasks and learned to be patient and self-control in the face of difficulties they encountered. Group work reinforced the values of empathy, justice, cooperation and sharing. In conclusion, it can be said that robotic coding education supported by gamification is an effective approach that supports students' cognitive skills and value acquisitions in early childhood. These findings may contribute to the development of students' 21st century skills by suggesting the dissemination of robotic coding and gamification practices in preschool education programs.

Keywords: Early childhood, robotic coding, gamification, skill, value